

لین پیاو

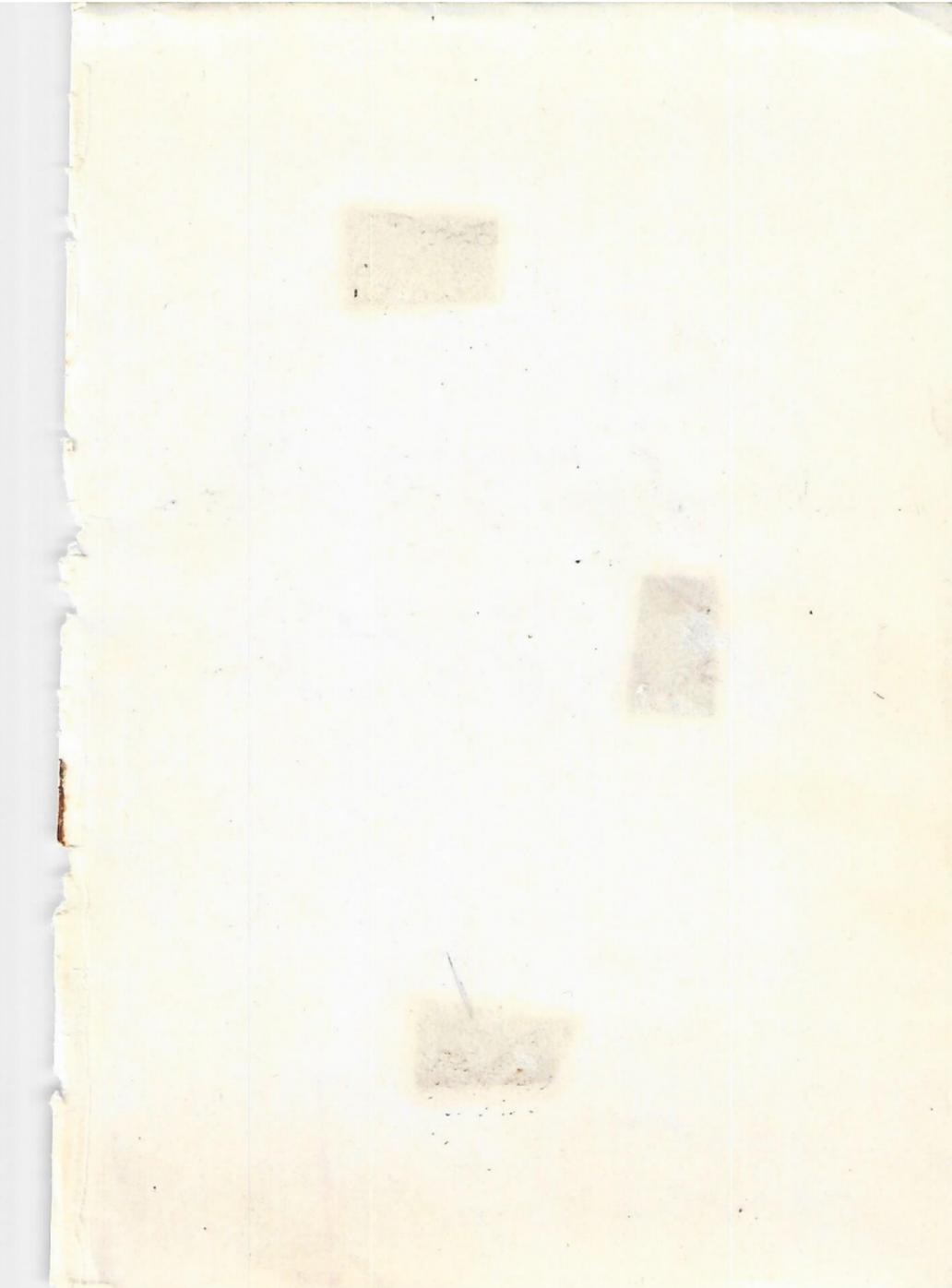
بری سرکه وتی جه نگی گل

له بلاو کراوه کانی کتیبخانهی

بری نوی

به غدا

www.nawshirwanmustafa.org

۱۶۹۱۴۱۳
۱۶۹۱۴۱۳
این پیاو

بڑی سہر کھوتنی جہنگی گھل

بہ بونہی بیرہوہری بیستہمین سالہی

سہرکھوتنی گھلی چین لہ جہنگی بہرگری ژاپوندا

(۳ ٹہیلوول - ۱۹۶۵)

لہ بلاوکراوہکانی کتیبخانہی

بیری نوئی

مارت ۱۹۷۱

ئەم وتارە كە لە نووسىنى لىن پىياو ، ھەقائى گىيانى بە
گىيانى سەرۆك ماوتسىتۆنگىز جىگىرى سەرۆكى كۆمىتەى
ناوھندى پارتى كۆمۇنىستى چىنە ، يەكەم جار لى
(جىنمىنجىياو) (رۆژنامەى رۆژانەى گەل) دا بە بەروارى
۳ى تەيلوولى سالى ۱۹۶۵ بلاوكرایهوه . پاشان لى
ئابى سالى ۱۹۶۷ جارىكى تر لى (جىنمىنجىياو) دا
بلاوكرایهوه بە بۆنەى تىپەر بوونى چل سال بەسەر
دامەزراندنى لەشكرى رىزگارى گەلى چىن دا .

وهرگىز

مارتى ۱۹۷۱

ناوه روک

۱۰. تاکوکی سه ره کی و ریباری پارتی له سه رده می
جهنگی بهرگری ژاپون دا
- ۲۱ ریاست په پره وی کردنی ریبارو سیاسه تی
به ره ی په کگرتوو
پشت به ستن به جوتیاران و دامه زرانندی بنکه ی
- ۳۴ دیهانی
- ۴۳ دامه زرانندی له شکرکی گه لی شتوه نوی
- ۵۲ کار پی کردنی ستراتیجی و تاکتیکی جهنگی گه ل
سوور بوون له سه ره په پره وی کردنی سیاسه تی
- ۶۲ پشت به خۆبه ستن
مه غزای جیهانی تیوری هه فال ماوتسیتونگ
- ۷۰ ده باره ی جهنگی گه ل
به زانندی ئیمپریالیزمی ئه مریکایی و نوکهره کانی
- ۸۶ به جهنگی گه ل
ریشیزنیسته خرۆشۆفی به کان خائینانی
- ۹۵ جهنگی گه ل

Handwritten title or header at the top of the page.

Main body of handwritten text, appearing as several lines of cursive script. The text is very faint and difficult to decipher.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or a concluding note.

بیست سالی خشت تی پیری کرد به سهر
سهر که و تنماندا له جهنگی گورهی بهرگری ژاپوندا .
بیست سال له مه و بهر دووای خه باتیکی قاره مانانهی
دوورو دریژ ، گهلی چین به سهر کردایه تی پارتی کومونستی
چین و هه فال ماو تسیتونگ به سهر ئیمپریالیزی ژاپونی یا
زال بوو که هه ولی له ناوردنی چین و هه ل لووشینی ناسیای
ئه داو ، گهلی چین له م جهنگه دا سهر که و تنی یه کجاره کسی
به دستهینا .

جهنگی بهرگری گهلی چین له دژی ژاپون ، به شیکی
گرنگی پیک ئه هینا له جهنگی جیهانی دژی فاشیزمی
نآلمانی و ژاپونی و ئیتالی یا ، بویه گهلی چین له لایه ن هه موو
گه لان و هیزه بهر هه لستی که ره کانی فاشیزمه وه له جیهاندا
پشتیوانی کراو ، نه ویش به دهوری خوی خزمه تیکی گورهی
سهر که و تنی جهنگی جیهانی کرد ، دژی فاشیزم .

جهنگی بهرگری ژاپون له ناو چه ندین جهنگی یج ژماردا
که گهلی چین به دریژی سهد سال دژی ئیمپریالیزم
کردوویه تی یه که مین جهنگ بوو سهر که و تنی ته ووی تیا
به ده ست بینج . ئه م جهنگه نه ک هه ر له میژووی جهنگی
سور شگیرانه ی گهلی چین دا جی یه کی گرنگی هه یه و بهس ،

به لکو ههروه ها له میژووی ئەو جه نگانەش دا که نه ته وه زور
لێ کراوه کانی جیهان کردوو یانه بۆ بهرگری له دهستدریژی
ئیمپریالیستی .

جهنگی بهرگری ئەم جاره ، جهنگیک بوو ولاتیکی بئی
هیزی نیمچه کۆلونی - نیمچه دهره بهگی تیا سه رکهوت به
سه ر دهوله تیکی ئیمپریالیستی به هیزدا . هه ر له و کاته وه
که ئیمپریالیزمی ژاپۆنی سه رووی خۆره لانی چینی داگیر
کرد ، پارتی کومینتانگ تا ماوه یه کی درێژ سیاسه تی بهرگری
نه کردنی گرتبووه بهر . ئیمپریالیزمی ژاپۆنی ، له رۆژانی
یه که می جهنگی بهرگری دا ، به هـۆی بالا دهستی
سه ربازی یه وه وه کوو لیشاو هرووژمی ئەهینا تا نیوه ی
خاکی چینی داگیر کرد . سه باره ت بهم هیترشه شیتانه یه وه ،
به هۆی هه لچوونی شه پۆلی بهرگری یه وه لای سه رجهم
گه لی چین ، کومینتانگ ناچار بوو له م جهنگه دا به شداری
بکات . به لام زۆری پـنج نه چوو کهوته پهیره وی کردنی
سیاسه تی بهرگری سه لبی یانه ی ژاپۆن و دوژمنایه تی
چالاکانه ی پارتی کومونیسـت . بهم جۆره ئه رکی بهرگری
کردن کهوته سه رشانی هیزه کانی له شکری رینگه ی هه شته م و
له شکری چواره می نوئ و گه ل له ناوچه رزگار کراوه کاند
که پارتی کومونیسـتی چین سه رگر دایه تی ئەکردن . ژماره ی
هیزه کانی له شکری رینگه ی هه شته م و له شکری چواره می
نوئ ، له رۆژانی یه که می جهنگی بهرگری دا ، چهند ده ههزار
جهنگاوه ریک بوو ، ئەوانیش چهکو تفاقه کانیان کـوون و

په زېږوت بوو . وه سهره رای نه وهش که تا ماو هیه کی دریز
له دوولاره هیرشیان نه کرایه سر ، له لایه که ئیمپریالیزمی
ژاپونی و له لایه کی که وه هیزه کانی کومینتانگ ، که چی
له ماوهی شهردا تا ههات به هیزترو پنهوتر نه بوو
تا وای لی هات بوو به هیزی سهره کی شکاندنی ئیمپریالیزمی
ژاپونی .

جا بوچی له نه انجامدا ولاتیکی بی هیز توانی به سهر
ولاتیکی به هیزدا سهرکه وئی ؟ وه بوچی له شکریک که به
یوآهت بی هیز دیار بوو توانی بی به هیزی سهره کی له
جهنگی بهرگری ژاپوندا ؟

گرنگ ترینی هویه کان نه وهیه که جهنگی بهرگری
ژاپون جهنگی راسته قینهی گهلی بوو ، پارتی کومونیستی
چین و هه فال ماو تسیتونگ سهر کرده بی یان کردو پهیره وی
ریبازیکی راست و دروستی سیاسی و سهربازی مارکسی
لینینی یان کرد ، وه هیزه کانی له شگری ریگهی هه شته مو
له شگری چواره می نوئی هیزی راسته قینهی گهل بوون و ، به
ووردی ژمارهیه کی زوو ستراتيجی و تاکتیکی جهنگی گهلی یان
چی به چی کرد که هه فال ماو تسیتونگ دای نابوون .

زنجیره به که له و تیوری و سیاسه تانهی هه فال ماو
تسیتونگ دهرباری جهنگی گهل دایناون ، به شیوهیه کی
داهینه رانه گه شه یان داوه به مارکسیزم لینینیزم و
ده و گه مندترین کرده . سهرکه وتنی گهلی چین له جهنگی
بهرگری ژاپوندا ، سهرکه وتنی جهنگی گهل و سهرکه وتنی

سەرکەوتنی ئەو جەنگە شۆرشگێڕانەییە کە گەلی
چین بەرپای کرد بوو جەبەهی خۆر هەلانی ئیمپریالیزمی
تیکشکانو تا رادەیه‌کی ئیجگار زۆر تەرازووی هێزەکانی
جیهانی گۆری و پالی نا بە بزوتنەوهی شۆرشگێڕانەیی گەلانی
جیهانەوه بەرهو پێشەوه . جا لەو کاتەوه بزوتنەوهی
بزرگاری نیشتمانی لە ئاسیا و ئەفریقا و ئەمریکای لاتین دا
پێی ناو تە سەر دەمیکی میژووپی نوێوه .

ئەوهی ئیمپریالیزمی ژاپۆنی ئەوسا لە چین و ئاسیادا
کردی ، ئیمپریالیزمی ئەمریکایی ئەمڕۆ بە پانایی دنیسا
دووبارەیی ئەکاتەوه . لەبەر ئەوه شارەزا بوونی جەنگی گەل و
بەکار هێنانی ئەم چەکە لە بەره‌نگاری کردنی ئیمپریالیزمی
ئەمریکایی و نوکەرەکانیا بووه بە شتیکی زۆر پتۆست بو
گەلانی زۆر ولات . ئیمپریالیزمی ئەمریکایی و نوکەرەکانی بە
هەموو شتێه‌یه‌ک هەولسی کوژاندنەوهی ئاگـری
شۆرشگێڕانەیی جەنگی گەل ئەدەن . لە هەمان کاتـدا
ریفیزنیسته خروشۆفی یەکانیش بەقەد تاعون لە جەنگی گەل
ئەترسن و بوختانی بەدەمه‌وه هەل ئەبەستن . جا ئەمانە هـەـر
دووکیان بە نیازی تەگەرەدان لە جەنگی گەل و ، وردوخاش
کردنی دەست تیکه‌لاو ئەکەن . بۆیه لەم بارەدا ، لـسـر
کۆلینەوهی تاقیکردنەوه میژووپی یەکانی سەرکەوتنـه
گەوره‌کەیی جەنگی گەلی چین و ، لـج کۆلینەوهی تیۆری هەفال
ماو تسیتۆنگ دەر بارەیی جەنگی گەل ، سەر لەنـبوـی ،
ئەه‌میەتیکی تایبەتی کردەوه‌یی گەوره‌یی هەیه .

ناکوکی سهره کی و ریپازی پارتی

له سهرده می جهنگی بهرگری ژاپوندا

هوی نهوهی پارتی کومونستی چین و هه فال ماو تسیتونگ توانی یان له جهنگی بهرگری ژاپوندا سهرکردایهتی گهلی چین بکهن بهره و سهرکهوتن ، بهر له هه موو شتیپک ، نهوه بوو کهوا لهم جهنگهدا ریپازیکی مارکسی لینینی یان دارشت و جی به جی کرد .

به گویره ی سهره تا بنچینه یی به کانی مارکسیزم لینینیزم و به به کار هیتانی ریگهی شی کردنه وهی چینایه تی هه فال ماو تسیتونگ نهو گورانه کتوپری یانه ی شی کرده وه که به سهر ناکوکی به سهره کی به کان و ناکوکی به نا سهره کی به کانی ناو چین دا هات دووای دهستدریژی ئیمپریالیزی ژاپونی بوو سهر چین ، وه ههروه ها نهو گورانه تازانه ی که له نهنجامی نه مه دا به سهر په یوهندی به کانی نیوان چینه کانی ولاتی چین و به سهر په یوهندی به کانی نیوان دهوله ته کانی جیهان دا ، هات . ههر وه کوو تهرازووی هتزه کانی ههردوولای چینی و ژاپونی هه ل سهنگاند ، وه به مهش چند بنچینه یه کی زانستی

دانا بو دارشتمنی ریپازی سیاسی و سهربازی تایبه تی جهنگی
به رگری ژاپون .

چین له کونه وه یوو به یوو دوو ناکوکی بنچینه یی
بوو بوو که یه کیکیان ناکوکی نیوان ئیمپریالیزم و نه ته وه ی
چین و نه وه که ی تریان ناکوکی نیوان دهره به گایه تی و جه ماهیری
گهل بوو . بهر له هه لگیسانی جهنگی به رگری ، جهنگیکی ناو
خۆ هه لگیسا له نیوان تاقمی کۆنه په رستی کۆمینتانگ که
نوینه ری قازانجی ئیمپریالیزم و خاوه ن زه وی یه گه وره کان و
بورجوازی به گه وره کان بوو ، وه پارتی کۆمونیستی چین که
نوینه ری قازانجی گه لی چین و له شکری سووری کریکاران و
جوتیاران بوو ، ماوه ی ده سال دریزه ی کیشا . هه روه ها
سالی ۱۹۳۱ ، ئیمپریالیزی ژاپونی په لاماری چینی دا و
به شی سه رووی خۆره لاتی داگیر کرد ، دووای نه وه به
تایبه تی پاش سالی ۱۹۳۵ ههنگاو به ههنگاو نه هاته ناوه وه ی
چین و سنووری ده ستریزه ی به که ی فراوانتر نه کرد . هاتنی
ئیمپریالیزی ژاپونی ناکوکی نیوان نه وه نه ته وه ی چینی تا
دووایین پله توندو تیز کردو ، په یوهندی یه چینایه تی به کانی
ناو ولاتی چینی به جوریکی تازه گوری . راوه ستاندنی جهنگی
ناو خۆ و یه کگرتن دژی ژاپون بووبه خواستی ده ستو بردی
رۆله کانی گهل له سه رانسهری ولاتدا . هه لویستی سیاسی
بورجوازی نیشتمانی و تاقم و کۆمه له جیا جیا کانی ناو
کۆمینتانگ به راده ی جیا جیا گورا . چاکترین به لگه ی نه مه

کاره ساته که ی شیانہ (۱) که سالی ۱۹۳۶ ی رووی دا .
چون گورانه کانی باری سیاسی چین ههل نه سه نگیسین ؟
وه نهو نه انجامانه چین که نه بی له م کورانه دهریان یسین لا
نهمه مهسه له یه ک بوو په یوهندی به مانو نه مانسی نه ته وه ی
چینه وه هه بوو . ۱۰

ماوه یه ک بهر له هه لگیرسانی جهنگی بهرگری ژاپون ،
هه لبازه «چه پ ره وه کان» ی ناو پارتی کومونستی چین که

(۱) کاره ساتی شیان : چانگ شیویه لیانگ فهرمانده ی
له شگری سهرووی خور هه لاتی کومینتانگی ، وه یانگ خو
چنگ فهرمانده ی له شگری حه فده هه می کومینتانگی ، به
هوی له شگری سووری کریکارانو جوتیارانی چین و
یزوتنه وه ی گه لی به وه دژی ژاپون ، سیاسه تی بهر ی
نیستمانی به کگرتووی دژی ژاپون یان په سه ند کرد ، که پارتی
کومونستی چین پیشکه شی کردبوو ، وه داوای وه ستاندنی
جهنگی ناوخوو هاوپه یمانی یان کرد ، له چیانگ کای شیک ،
له گهل پارتی کومونستی دا به نیازی بهرگری ژاپون ، به لام
چیانگ کای شیک داواکه ی رت کردنه وه ، نه وانیش له
۱۲ ی کانونی به که می سالی ۱۹۳۶ دا له شیآن گرتیان . جا
پارتی کومونستی چین له پیناوی قازانجی نه ته وه دا که وت ه
به ینی هه ردوو لایانه وه ، چیانگ کای شیک ناچار بوو نه و
مه رجانه په سه ند بکا که هاوپه یمانی پی ویست کرد بوو له گهل
پارتی کومونستی دا دژی ژاپون .

وانگ مینگ نوینهریان بو ، چاوی خویان نه قووجان له
ئاستی نه و گورانه گرنگانهی که له سالی ۱۹۳۱هه به هوی
دهستدریزی ژاپونهوه به سهر باری سیاسی چین دا هات بو ،
وه به توندی ئینکاری ناکوکی نیوان نه ته وهی چین و ژاپونیان
ئه کردو ، خواستی دهسته جئوراو جئوره کانیان ، نه دایه وه
دوواوه ، بۆ بهرگری ژاپون و ، سوور بوون له سهر نه وهی
هه موو تا قمه کانی دژی شوورش و تا قمه ناوهنجی به کانی چین و
هه موو ولاتانی ئیمپریالیستی وه کوو به ک وان و ، ههر
سوور بوون له سهر گرنتی ریبازی دهرگسای داخراوو
رووخاندنی هه موویان پیکه وه .

هه قال ماو تسیتونگ به توندی چوو به گز هه له هی
هه لبازه «چهپ ره وه کان» داو ، باری تازهی شویشی چینی
به قوولگی شی کرده وه .

هه قال ماو تسیتونگ دهری خست که ئیمپریالیزمی
ژاپونی هه ول نه دا چین بکا به کولونی خوی ، له بهر نه وه
ناکوکی نیوان چین و ژاپون نه وهنده تیژ بووه بۆته ناکوکی
سه ره کی . به لام ناکوکی به چینایه تی به کانی ناو ولاتی چین ،
وه کوو ناکوکی نیوان جه ماهیری گهل و دهره به گایه تی و ناکوکی
نیوان جوتیارانو چینی خاوهن زهوی و ناکوکی نیوان
پرولیتاریاو بورجوازی و ناکوکی نیوان جوتیارانو بورجوازی
پچووکی شاره کان ، نه مانه نه گهرچی وه کوو خویان ماونه وه ،
به لام بوون به ناکوکی سانهوی و ره دوو که و تووی ناکوکی به
سه ره کی به که ، له چاو نه و جهنگه دهستدریزی که رانه به دا

که ژاپون له دژى چين بهرپاى کردوه . نهوجا جگه لسه
مشتې خائينى سهر به ژاپون که له ريزى خاوهن زهوى يسه
گهوره کان و بورجوازى به گه وره کاندا بوون ، خواستى
ناوکوږى هه موو پوله کانى تری گه لى چين ، به بى جياوازى
چين و دهسته کانيان بهر هه کستى کردنى ئيمپرياليزمى
ژاپونى بوو .

سه بارهت به وهى ناکوکى نيوان چين و ژاپون نه وهنده
تونلو تيژ بوو ، وه بوو به ناکوکى سهره کى ، ناکوکى به کانى
نيوان چين و ئيمپرياليزمى بهریتانى و نه مريکايى و
ئيمپرياليزم کانى تريش بوون به ناکوکى سانه وى و ره دوو که و
تووى ناکوکى به سهره کى به که . وه له بهر نه وهى ئيمپرياليزمى
ژاپونى هه لپه هى نه وهى بوو که چين بکا به کولونى خوږى به
ته نيا ، بو په ناکوکى به کانى نيوان نه وو ئيمپرياليزمى بهریتانى و
نه مريکايى و ئيمپرياليزم کانى تر بهرین تر بوو ، نه هه ش
يارمه نى چينى دا که نه م ناکوکى يانه به کار بينى بو ته ريک
خستن و بهر هه کستى کردنى ئيمپرياليزمى ژاپونى .

له کاتى ده سترديژى ئيمپرياليزمى ژاپونى دا ، پارتي مان
يوو به رووى نه م مه سه له گرنگه بوو : ناخو بهرده و ام بين له
سهر جهنگى ناو خو و شوړشى کشتو کالى ، وه ياخود نالای
ريزگارى نيشتمان بهرز بکه ينه وه و له گه ل هه موو نه وه
هيزاندها به ک بگرين که نه توانرئ يه کيتى يان له گه لدا بکړئ و
بهر هه کى نيشتمانى يه ککرتووى فراوان پتک بينين بو کو

کردنه و هی سهرجه م هیزه کان و بهرگری کردنی داگیر که رانی
ژاپونی ؟

به پچی شی کردنه و هی دۆخی نوی ، پارتی کومونستی
چین و هه فال ماو تسیتونگ ریبازی بهر هی یه کگرتووی
نیشتمانی یان دارشت دژی ژاپون و ، پارتی مان ئالای
یزگاری نیشتمانی بهرز کرده و هه بانگی له یۆله کانی گهل کرد
که یه ک بگرن و له یووی ژاپون دا یه ک ریز رابوستن ، ئەم
بانگه له لایهن گه لی چینه و هه به گهرمی پشتیوانی لی گرا . وه
له سایه ی ئەو ته قه للا ناوکویی به و هه که پارتی مان و هه موو
نیشتمان پهروه رانی له شکر و گهل دایان ، سهره نجام تاقمی
کار به دهستی کومینتانگ ناچار بوو جهنگی ناوخو
رابوه ستینی و ، دۆختیکی نوی له ولاندا پهیدا بوو که بریتی
بوو له هاوکاری نیوان کومینتانگ و پارتی کومونستی و
یه کیتی دژی ژاپون .

له هاوینی سالی ۱۹۳۷ دا ئیمپریالیزی ژاپونی
جهنگیکی بهر فراوانی دهستدریژی که رانه ی له دژی چین
به رپا کرد ، به م جوړه جهنگی بهرگری ژاپون له سنووریکی
نیشتمانی دا هه لگیر سا .

ئایا ئەتوانین له جهنگی بهرگری دا سهر بکهوین ؟ وه
چون سهر ئە کهوین ؟ ئەمه پرسیاریک بوو هه موو گه لسی
چین به تاسه و هه چاوه روانی وه لام دانه و هی بوون . به زیوه کان
هاتنه بهر و هه ئه یان وت چین له توانیدا نی به به سهر
ژاپون دا زال یی و ، نه ته و هی چین بی گومان به دیل ئەگیری .

بهلام خوش پینه ساویلکه کانش ئه بیان وت که چین به زووی
وین ره نجدانیکی فره ئه توانی سهر بکه وی .

هه فال ماو تسیتونگ ههر دوو رووی ناکوکی یه
سهره کی به که - واته ناکوکی نیوان نه ته وهی چین و
ئیمپریالیزی ژاپونی به دیاری کراوی شی کرده وه ، دهی
خست که ههم «وتنی دیل کردنی یچ گومانی چین» چه وته و
ههم «وتنی سهر که وتنی زوو به زوو» یش یچ بناغه یه ، جهنگی
به رگری ژاپون جهنگیکی دریز خایانه به لام سهره نجام چین
سهر ئه که وی .

هه فال ماو تسیتونگ له نووسراوه به ناوبانگه که ی دا
«له بابته جهنگی دریز خایانه وه» ته وهی دهس نیشان کرد
که چین و ژاپون ههر یه که یان تایبه تیتی جیاوازی خویان ده
ئه خن له ماوهی جهنگدا که بریتین له مانه : ژاپون دهوله تیکی
ئیمپریالستی به هتزه ، به لام ئیمپریالیزی ژاپونی له
سهردهمی گیانه لاوو رووخاندنایه و ، ئه و جهنگه ی هه کی
گیرساندوه جهنگیکی دهستدریزی گه رانه ی کونه په رستانه ی
درندانه یه و ، سهرچاوه به شهره ی مادی یه کانی کهم تره
له وهی به شی به رده وام بوونی بکا له جهنگیکی دریز خایاند او ،
له ناو دنیاشدا به وهی به لگه نامه ی داد په روهی یچ شیل
کرده خوی له لایه نگیری بهش براو کرده . له کاتیکا که
چین ولاتیکی یچ هیزی نیمچه کولونی - نیمچه دهر به گی یه ،
به لام له سهردهمی پیشکه وتنی میژووه که یدایه تی و ، ئه و
جهنگه ی ئه یکا جهنگیکی پیشکه وتنخوازو ره وایه دژی

دهستدریژی یه و ، سه رچاوه ی به شهری و مادی نه وه نده
زوره که بتوانی له جه نگیکی دریز خایاندا به رده وام بی و ،
له ناو دنیاشدا پشتیوانی و لایه نگیری یه کی فره ی نه کری .
نه مانه هه موو هو بنچینه بی به کانی جه نگی چین و ژاپون .

هه روه ها هه قال ماو تسیتونگ ده ری خست که نه م
هو یانه له ماوه ی جه نکه که دا دهوری خو یان نه گیرن . بالا
دهستی ژاپون بالا دهستی یه کی وه ختی یه و له سایه ی ره نجدانی
ئیمه وه به ره به ره دینه که م و کزی ، له کاتیکا که هو کانی لاواز
بوونی کوشنده و ناتوانی چاره یان بکاو له کاتی شه ردا به ره
به ره فراوان تر نه بن . به لام بی هیزی چین بی هیزی یه کی
وه ختی یه و به ره به ره نامینی و ، لایه نه باشه کانی بالا
دهستی یه کی کاریگه رنو له کاتی شه ردا دهوری چالا کانه ی
خو یان نه گیرن . بالا دهستی ژاپون و بی هیزی چین سه ر
نه که وتنی خیراو زوو به زوی چین دیاری نه که ن ، به لام
بالا دهستی چین و بی هیزی ژاپون شکانی بی گومانی ژاپون و
سه رکه وتنی یه کجاره کی چین دیاری نه که ن .

به گویره ی نه و شی کردنه وانه ، هه قال ماو تسیتونگ
ستراتیجی جه نگی دریز خایانی دارشت ، که بریتی یه له وه ی
جه نگی چین دژی داگیرکرانی ژاپونی جه نگیکی دریز
خایانه و ، یاش ره نجدانیکی فره و سه رده میکی دوورو دریز
نه بی ناتوانین دوژمن بی هیز بکه بن و خو مان به هیز بکه بن و
دوژمن له ته ختی به هیزی دابه زینین و بیخه نه داوینسی
بی هیزی یه وه و خو شمان له داوینسی بی هیزی یه وه سه ر

بکه وینه سهر تهختی به هیزی و ، هیزی نهواوی بهشی
 شکاندنی دوژمن کو بکهینهوه . ههقال ماو تسیئونگ دەس
 نیشانی کرد که پی به پیی کهم بوونهوهی هیزهکانی دوژمن و
 گهشه کردنی هیزهکانی ئیمه ، جهنگی بهرگری ژاپون به سی
 قوناخی ستراتیجی دا نهروات - خوپاراستن و هاوتایی و
 هیترشی پیچهوانه . جهنگی دریز خایان سازدان و ریکخستن و
 چهکدار کردنی گهله . دریزه دان به جهنگی بهرگری و
 شکاندنی داگیر کهرانی ژاپونی له تواناندانی به له ریکه
 سازدانی گهلهوه نه بی به تیکرایی بو بهرپاکردنی جهنگی
 گهل .

له پیناوی وهرگیریانی جهنگی بهرگری ژاپون دا به جهنگی
 راسته قینهی گهل ، پارتی مان پشتی به فراوانترین کومهلانی
 گهل نه بهست و ، له تهك هه موو هیزهکانی بهرگری دا ،
 نهوانه ی نه توانرا به کیتی یان له گه لدا بکری ، یه کی نه گرت و ،
 بهره ی نیشتمانی یه کگرتووی دژی ژاپونی فراوان تر و
 پنهوتر نه کرد . ریبازی بنچینه یی پارتی مان سازدانی
 ئازایانه ی کومهلانی خه لک و فراوان کردنی ریزهکانی هیزه
 گه لی به کان بوو تا بتوانین به سهر کردایه تی پارتی مان داگیر
 کهرانی ژاپونی بشکینین و چینیکی نوئ دابمه زرینین .

جهنگی بهرگری ژاپون قوناختیکی میژووی بوو له
 قوناخهکانی شوژی دیموکراتی نوئی چین . ریبازی
 پارتی مان له جهنگی بهرگری ژاپون دا ته نیا ئامانجی ههر
 سهرکهوتن نه بوو لهم جهنگه داو بهس ، به لکو ئامانجی

دانانی بنچینه‌ی سهرکهوتنی شوپرسی دیموکراتی نوی‌یش
یوو له سهرانسهری ولاتدا . پاش ته‌واوکردنی شوپرسی
دیموکراتی نه‌یج ، مه‌حاله شوپرسی سوشیالیستی بکیردری .
هه‌فال ماو تسیتۆنگ وتی شوپرسی سوشیالیستی « دوو
وتاری به‌یه‌که‌وه به‌ستراون به‌یج حالی بوونی یه‌که‌م
حالی بوونی وتاری دووهم له توانادانی یه . تونــــد
سهرکردایه‌تی کردنی شوپرسی دیموکراتی مهرجی ناچار
سهرکهوتنی سوشیالیزمه » (۱) .

گیانی زیندووی مارکسیزم لینینیزم له شی‌کردنه‌وه‌ی
ریکوپیکتی شت و پروداوه دیاری کراوه‌کان و چاره‌کردنی
یاستی ناکۆکی به‌دیاری کراوه‌کاندا یه . هه‌فال ماو
تسیتۆنگ له‌ناو ژماره‌یه‌کی زۆر ناکۆکی ئالۆز کاودا ناکۆکی
سهره‌کی دۆزی‌یه‌وه و هه‌ردوو پروه‌کانی به‌وردی
شی‌کرده‌وه ، مه‌سه‌له‌ی چۆنیه‌تی زانیی ناکۆکی به‌جۆراو
جۆره‌کانی دی و جیا کردنه‌وه‌یان له‌یه‌کتیری ، وه‌کوو چۆن
کیرد قامیشی بانبۆ ئه‌جنتی ، ئاوه‌ها به‌سووک و ئاسانی
دیاری کرد .

له‌سهر بنچینه‌ی ئهم شی‌کردنه‌وه‌ زانستی یه ، هه‌فال

(۱) ماو تسیتۆنگ : « با‌تخ‌بکۆشین بۆ راکیشانی ده‌یان
ملیۆن خه‌لک به‌لای به‌ره‌ی یه‌کگرتووی نیشتمانی دژی
ژاپۆندا » ، « نووسراوه‌هه‌لبێژیردراوه‌کانی ماو تسیتۆنگ » ،
به‌رگی یه‌که‌م .

ماوتسیتونگ ریباری سیاسی و سهربازی تاییه تی جهنگی
گه لی سهرده می جهنگی بهرگری ژاپونی داناو ، به و پهری
بنیمه تی بهوه چندین بیروای نویی داهینا دهرباره ی
دامه زرانندی بنکه له لادیکان و ئابلوقه دانی شاره کان له
دیتهاته وه ئه و جا دهست به سهر اگرتنی شاره کان و ، ههروه ها
له مهیدانه کانی سیاسی و سهربازی و ئابوری و فرههنگی دا
زنجیره یه ک سهره تاو سیاسهت و ستراتیجی و تاکتیکی
جهنگی گه لی دارشتو ، بهمانه هه موو سهرکه وتنی جهنگی
بهوگری بو مسوگر کردین و ، زه مینه ی سهرکه وتنی شوو شی
دیموکراتی نویی بو ئاماده کردین له سهرانسهری ولاندا .

شوه شروان مسه نا

راست به پیرهوی کردنی ریپازو سیاستی

بهره‌ی یه کگرتوو

له پیناوی سهرکه وتنی جهنگی که لدا نه بی فراوانترین بهره‌ی یه کگرتوو دابمه زریئرئو ، زنجیره یه ک سیاستی نه وتوو دابنرئو که جه ماهیری بنچینه‌یی له سنووریکئی فراواندا ساز بدات و له گهل هموو نهو هیزانهدا یه ک بگری که نه توانرئو یه کیتی یان له گهلدا بگریت .

بهره‌ی یه کگرتووی نیشتمانی دژی ژاپون هموو نهو چین و دهستانه‌ی تیا کوبوو بووه وه که بهرگری ژاپونیان نه کرد . نه چین و دهستانه قازانجیکی ناوکویی یان هه بوو له بهرگری کردنی ژاپون داو ، نه مه بوو به بنچینه‌ی هاوکاری و یه کیتی یان ، به لام نه مانه پله‌ی نه به زین و بهرگه گرتیان جیا جیا بوو ، وه چهن دین ناکوکی چینایه تی یان تیا بوو دهستکه وتیان پیکه وه نه نه گونجا ، بو یه خه باتی چینایه تی له ناوه‌ی بهره‌ی یه کگرتوو شدا هه بوو .

هه قال ماوتسیئونگ له کاتی دیاری کردنی ریپازی تایبه تی پارتی دا دهرباره‌ی بهره‌ی یه کگرتووی نیشتمانی دژی

ژاپون ، چینه کانی نهو کاتهی کومه لی چینی بهم جورهی
خواره وه شی کرده وه . کریکاران و جوتیاران و ورده بورجوازی
شاره کان به توندی داوای دریژه پیدانی جهنگی بهرگری
نه کهن تا سهر کهوتن و ، ههر نهوان هیزی سهره کی پیک
نه هیئن له بهرگری ژاپون داو ، نهوان جه ماهیری بنچینه بین
که یه کیتی و پیشکه و تنیان گهره که .

بورجوازی نه بیج به دوو به شه وه : بورجوازی نیشتمانی و
بورجوازی کومپرادور . زور بهی بورجوازی نیشتمانی یه و
نه میش چینیکی لاوازو لاسک نهرم و راریه و ، له گهل
کریکاراندا ناکوکه ، به لام تا راده یه که له بهرگری
ئیمپریالیزم دا گهرمه و هاوپه یمانی جهنگی بهرگری ژاپونمان .
به لام بورجوازی کومپرادور به زوری بورجوازی یه
بیروکراته کانن ، ژماره یان که مهو ، پایه یی حوکی چینیان
به دهسته و ، سهر به چهن دین ده و له تی ئیمپریالیستی
حیاوازن ، ههن دیکیان سهر به ژاپون و ، ههن دیکی تریان
سهر به بریتانیا و نهمریکان . بورجوازی یه کومپرادوره کانی
سهر به ژاپون بریتین له به زیو و خو به دهسته وه داوو -
خائینی دهر که و توو نادیار . بورجوازی یه کومپرادوره کانی
سهر به بریتانیا و نهمریکا تا راده یه که لایه نگری بهرگری
ژاپون ، به لام له بهرگریدا نه بهزو کولنه دهرنبن و ، به تهمای
سهو داو مامه له ن له گهل ژاپون دا ، وه ههروه ها له رووی
سروشتیانه وه دوژمنی پارتی کومونیسست و دوژمنی گهلن .
خاوهن زهوی یه کان نه بن به سهیج به شه وه : گه وره و

ناونجی و پچووک . به شیک له گوره کانیاں خیانه تیان
کردوه و به شه که ی تریان لایه نی بهرگری نه گرن به لام زور
پاران . وه ژماره به کی زور له تاقمه کانی ناونه جی و پچووک
حه زیان له بهرگری ژاپون نه کرد ، نه گهر چی له گهل
جو تیاراندا هندی ناکوکی یان له بهینا بوو .

جا له کاتیکا که په یوه ندی به کانی چینه کان بهم راده یه
نالوزکاو بوو ، سهره تای کار کردنی پارتی مان له ناو بهر یه
یه کگر توودا سهره تای ههم یه کیتی و ههم خه بات بوو له یه ک
کاتدا ، واته نه یخ له گهل هه موو نه و چین و ده ستاندا یه ک
بگرین که بهرگری ژاپون نه کهن و هه ولی به دهسته یانانی
تاعمی هاوپه یمان بدهین ههر چهنده راپاو وه ختیش بن و ،
سیاسه تی گونجاو دابنیین بو ریکو پیک کردنی
په یوه ندی به کانی نیوان چین و دهسته بهرگری که ره کانی
ژاپون ، تا له گهل نه که گستی به که دا بسازی که بهرگری
ژاپونه له هه مان کاتدا ، نابج سهره تاکه ی پارتی یشمان واز
لی بینین که سهره تای سهره بخوی و دهس پیشکهری یه و ،
نه یخ له کار کردندا بایه خی ته و او بدهین به سازدانی نازایانه ی
کومه لانی خه لکک و بهرین کردنی ریزه کانی هیزه گه لی به کان و ،
خه باتی پچ و یست بکه ین دژی هه موو چالاکی یه ک که قازانجی
بهرگری و یه کیتی و پیشکهر و تنی تپدا نی یه .

سیاسه تی تایبه تی پارتی مان به رامبهر بهر یه
یه کگر تروی نیشتمانی دژی ژاپون جیا بوو له سیاسه تی
هه لزانه ی راست ره وی چن دو شیو ، که سیاسه تی

یە کیتی بوو له گه‌ل هه‌مووان و ئینکار کردنی خه‌بات بوو ، وه هه‌روه‌ها چیا بوو له گه‌ل سیاسه‌تی هه‌لبازانه‌ی «چه‌پ په‌وی» وانگ مینگ ، که سیاسه‌تی خه‌بات بوو دژی هه‌مووان و ئینکار کردنی یه‌کیتی بوو . جا پارتی‌مان ده‌سه‌کانی نه‌و هه‌لانه‌ی پوخته کرد که هه‌لبازه راسته په‌وه‌کان و هه‌لبازه «چه‌پ په‌وه‌کان» کردبوویان و به‌و چه‌وره سیاسه‌تی هه‌م یه‌کیتی و هه‌م خه‌باتی دا‌رشت .

له پیناوی یه‌کیتی دا له گه‌ل هه‌موو پارتی و تاقم و ده‌سته به‌رگری که‌رده‌کانی ژاپۆن ، به کۆمینه‌تانیگیشه‌وه ، له خه‌باتی ناو کۆیی یا دژی ژاپۆن پارتی‌مان گه‌لی له سیاسه‌ته‌کانی خۆی ده‌ستکاری کرد . خه‌بات کردنه‌مان جا‌ردا بو جی به‌جی کردنی ته‌واوی سی سهره‌تا شۆرشگیرانه‌که‌ی گه‌ل که دوکتۆر سون یات سن دای په‌شتبوون ، ناوی حکومه‌تی بنکه شۆرشگیری په‌که‌ی بنکه‌ی شنشی - قانسو - نینغشیا کرا به حکومه‌تی تایبه‌تی ناوچه‌ی شنشی - قانسو - نینغشیای سهر به کۆماری چین و ، ناوی له‌شکره‌که‌مان له له‌شکری سووری کریکاران و جوتیارانه‌وه گۆرداز به له‌شکری ریگه‌ی هه‌شته‌مو له‌شکری چواره‌می تازه‌ی سهر به له‌شکری شۆرشگیری نیشتمانی و ، سیاسه‌تی کشتوکالی‌مان که بریتی بوو له ده‌س به سهر اگر تنی خۆراییی زه‌وی و زاری خاوه‌ن زه‌وی په‌کان گۆری به سیاسه‌تی که‌م کردنه‌وه‌ی کرئی‌ی زه‌وی و سوودی قه‌رزو ، له‌ده‌زگا‌کانسی ده‌سته‌لاتی سیاسی بنکه شۆرشگیره‌کاندا ، په‌په‌وی

سیستیمی سې قوټلی مان (۱) کرد .

دهستولات پیکهات له نوینه رانی ورده بورجوازی و بورجوازی نیشتمانی و دهم راسته تیج گه یشتوه کان و نه ندامانی کومینتانگ ، نهوانه یان که داوای بهرگری ژاپون و دوژمنایه تی نه کردنی کومونیسته کانیان نه کرد سیاسته تانمان دهر باره ی نابوری و باجو کارو کری و ریشه کهن کردنی خائینان و مافه کانی گهل و فهره نگو و په روه رده و فیر کردن ... تلد به گویره ی سهره تا کانی بهر هی یه نگر تووی نیشتمانی دژی ژاپون دهستکاری کرد .

له کاتی دهستکاری کردنی نه م سیاسته تانه ماندا ، سهر به خوپی پارتی کومونیسست و له شکری گهل و بنکه شورشگیپره کانمان پاراست . وه به توندی داوامان له کومینتانگ کرد له سهرانسه ری ولاتدا گهل به گشتی سازیدات و دهرگا سیاسی به کان بیراز بکات و دیمو کراسی به ریدات و گوزه رانی گهل باش و کومه لانی خه لکی پرچه ک بکاو بهرگری یه کی گشتی و فراوان دهرس پی بکات له دژی ژاپون . به سه ختی تیکوشاین له دژی سه لبیه تی کومینتانگ و

(۱) سیستیمی سې قوټلی نه وه بوو که ههر یه کچی له م سې ناقمه ، کومونیسته کان و پیشکه و تنخوازه ناحزبی یه کان و کهسانی ناوه راست ، سې یه کی کورسی یه کانی دهرگا کانی دهسته لاتی سیاسی بگرن به گویره ی سهره تا کانی بهر هی یه نگر تووی نیشتمانی دژی ژاپون .

هه‌لپه و ره‌فتاری دوژمنانه‌ی به‌رام‌بهر کۆمۆنیسته‌کان و
دامرکاندنه‌وه‌ی بزوتنه‌وه‌ی گهل و جموجوڵ و پیلانگیرانه‌کانی
تری به‌نیازی خۆبه‌دهسته‌وه‌دان و سه‌ودا و مامه‌له‌کردن .
تاقیکردنه‌وه‌کانی میژوو بو‌ی دهرخستووین ، هه‌رچه‌ند
پارتیمان هه‌له‌ی راست‌په‌وه‌ی چاک کردبسی هه‌له‌ی
«چه‌پ‌په‌وه‌ی» به‌دوودا هاتوووه‌و ، پاش ئه‌وه‌ی هه‌له‌ی
«چه‌پ‌په‌وه‌ی» چاک کردبێج دیسانه‌وه‌ هه‌له‌ی راست‌په‌وه‌ی
یرووی داوه‌و ، هه‌ر که‌ په‌یوه‌ندی خۆمان له‌گه‌ل کۆمینیستانی
کاربه‌ده‌ستدا ئه‌په‌ری هه‌له‌ی «چه‌پ‌په‌وه‌ی» یرووی ئه‌داو ،
هه‌ر که‌ له‌گه‌ل ئه‌م تاقمه‌دا به‌کمان ئه‌گرت هه‌له‌ی
راست‌په‌وه‌ی به‌ دوودا ئه‌هات .

له‌ پاش خه‌باتیکی سه‌خت دژی هه‌لبازی «چه‌پ‌په‌وه‌ی» و
پیکه‌پینانی به‌ره‌ی به‌گرتووی نیشتمانی دژی ژاپۆن ،
مه‌ترسی سه‌ره‌کی له‌ ناوه‌وه‌ی پارتی‌ماندا هه‌لبازی
راست‌په‌وه‌ی واته‌ خۆبه‌دهسته‌وه‌دان بوو .

وانگ مینگ له‌ رۆژه‌کانی سه‌رده‌می دووه‌مین جه‌نگی
شۆرشگیرانه‌ی ناوخۆدا نوێنه‌ری هه‌لبازی «چه‌پ‌په‌وه‌ی» بوو
که‌چی له‌ رۆژانی به‌که‌می جه‌نگی به‌رگری ژاپۆندا به‌لاکه‌ی
تردا لار بووه‌وه‌و بوو به‌نوێنه‌ری هه‌لبازی راست‌په‌وه‌ واته‌
خۆ به‌دهسته‌وه‌دان . به‌ رێبازی به‌زیوانه‌و سیاسه‌ته‌
راست‌په‌وه‌ ناقۆلاکانی به‌ره‌ره‌کانی ئه‌و رێبازو سیاسه‌ته‌
راستانه‌ی ئه‌کرد که‌ هه‌فال ماوتسیتۆنگ دای‌نابوون . به‌
ئاره‌زووی خۆی وازی له‌ مافی پرۆلیتاریا هینا له‌
سه‌رکردایه‌تی کردنی به‌ره‌ی به‌گرتووی نیشتمانی دژی

ژاپۆن داو ئەم سەرکردایەتی یەیی بە خۆشی یەوێ پێشکەش
کرد بە کۆمینتانگ . داوای ئەوێ ئەکرد که «هەموو شتییک
لە رینگەیی بەرەیی یە کگرتوو وە بکری» و ، «هەموو شتییک
لە ژێر دەستی بەرەیی یە کگرتوو دا بچ» ، ئەمەش راستی یە کە
ئەوێ ئەگە یاند که هەموو شتییک لە رینگەیی چیانگ کای
شییک و کۆمینتانگ وە بکری و لە ژێر دەستی ئەواندا بچ .
بەر بەرە کانی سازدانی تەواوو بەرینی کۆمەلانی خەلکی
ئەکرد و بەر بەرە کانی چاکردنی دیموکراتی و خۆش کردنی
گوزەرانی کریکاران و جوتیارانی ئەکرد و هاو پەیمانسی
کریکاران و جوتیاران که بنچینەیی بەرەیی یە کگرتوو بوو ئەو
هەلی ئەو شانده وە . بنکەیی هیزە شوێر شگێرە گەلی یە کانی
ژێر رابەری پارتی کۆمۆنیستی نە ئەویست و ، گەرەکی بوو
ئەم هیزانە وە کوو پەری بەر رەشەبا بە جی بیلی ، لە شگری
گەلی نە ئەویست که پارتی کۆمۆنیست سەر کردەیی ئەکرد
بە لکو گەرەکی بوو هیزە گەلی یە چه کدارە کان بدا بە دەستە وە ،
واتە هەرچی یە ک گەل هە یە تی بیدا بە دەست چیانگ کای
شییک وە ، بە سەر کردایە تی پارتی کۆمۆنیست رازی نە ئە بوو ،
بە لکو داوای هاو پەیمانی لاوانی کۆمینتانگ و لاوانی پارتی
کۆمۆنیستی ئەکرد بۆ جی بە جی کردنی نە خەشە کە
چیانگ کای شییک که ئامانجی توانە وە پارتی کۆمۆنیست
بوو . بەم رەنگە «خۆی ئارایشت داو ئینجا خۆی پێشکەش
کرد بە چیانگ کای شییک» بە ئومیدی هەندێ پایە و جیگە
حکومە تی . ئەمانە هەموو لادانیکی ئاشکرا بوون . جا ئە گەر

به پیری نه خشه ریشیژنیستی به که ی وانگ مینگ و سیاسه نه
ریشیژنیستی به که ی نه و کارمان بگردایه گه لی چین نه ی نه توانی
له جهنگی بهرگری ژاپوندا سهریکه وی ، نه خوازه لا دووای
نه وه له سهرانسهری ولاتدا سهریکه وی .

له سهرده می جهنگی بهرگری دا تا ماوه یه که ریپسازه
ریشیژنیستی به که ی وانگ مینگ گه لی زیانی توشی
مه سه له ی شورشی گه لی چین کرد . به لام شوشی
سهرکردانه ی هه فال ماوتسیتونگ له کومیتته ی ناوه ندی
پارتی یا جیگیر بوو ، جا به سهرکرده بی هه فال ماوتسیتونگ
مارکسی به لینیستی به کانی سهرجه م پارتی ده ستیان دایه
خه باتیکتی توندو به ته وژم دژی هه له کانی وانگ مینگ و
له کانی خویدا چاره کران و ، نه یان هیشت ریپسازه
چه وته که ی وانگ مینگ زیانیکتی زورترو گه و ره تر له
پارتی بدا .

چیانگ کای شیک ، نه م ماموستا سه لیبی به ، گه لی
یارمه تی داین بو چاره کردنی هه له کانی وانگ مینگ ، به
توب و مه تره لوز چهن دین دهرسی یه که له سهر یه کی داداین ،
که گرنگ ترین دهرسیان رووداوه که ی جنووبی نانخوی
بوو که له کانوونی دووه می سالی ۱۹۴۱ دا قهوما . له
نه نجامی به گوئی نه کردنی ناموژگاری به کانی کومیتته ی
ناوه ندی پارتی له لایهن هه ندی له سهرکرده کانی له شکری
چوارهمی تازه و جی به جی کردنی نه خشه ریشیژنیستی به که ی
وانگ مینگ ، نه و که رتانه ی له جنووبی نانخوی هه لیان

دابوو زبانیکی گه وره یان لئ کهوت که چیانگ کای شینگ
کتوپر په لاماری دان و ، ژماره به کسی زور جه نگاوه ری
شور شگیری قاره مان به دهستی کونه په رستانی کومینستانگ
کوژران . نهم دهرسه خویناوی به زور هه فالی وریا
کرده وهو توانای جیا کر دنه وهی ریبازی راست و ریبازی
چه وتی زیاد کردن .

هه فال ماوتسی تونگ سهرومپ نهو تاقیکر دنه وانهی
پوخته نه کرد که پارتی به تیکرای بی له جی به جی گردن و
پهیره وی کردنی ریبازی به ره ی به کگرتووی نیشتمانی دژی
ژاپون دا به دهستی نه هینا ، له کاتی خویدا زنجیره به که
سیاسه تی دانا که نه مانه بنچینه کانی بوون :

یه کهم - هه موو نه وانهی به رگری ژاپون نه که من
له ریو له کانی گهل (کریکاران و جوتیاران و سهربازه کسان و
قوتابیان و بازرگانان) نه بیج یه که بگرن بو پیکه پینانی به ره یه کی
به کگرتووی نیشتمانی دژی ژاپون .

دووه م - سیاسه تمان له ناوه وهی به ره ی به کگرتوودا
نه بیج سیاسه تی سه ربه خوایی و دهس پیشکه ری بیج ، واتنه
ههم یه کیتی و ههم سه ربه خوایی هه ردووکیان پیوستن .

سج یه م - له باره ی ستراتیجی سه ربازی یه وه ، جهنگی
پارتیزانی نه بیج به جیا بگری و هه ر خویمان دهس پیشکه ربین ،
نه مهش له چوارچیوهی ستراتیجی به گشتی یه که هدا .
جهنگی پارتیزانی شتیکی بنچینه بی یه ، به لام نه بیج هه ر که
هه لی له بارمان بو هه که کهوت بو بهر پارکردنی جهنگی بزیتو ،

له کیسی نه دین .

چوارهم — له خه باتدا دژی ناحهزه که لله ره قه کانی پارتی کومونیسټ که چیانگ کای شیک سه رو کایه تی بان نه کا ، نه بیج سیاستمان بریتی بیج له به کاره یتنانسی ناکو کی په کانیان و راکیشانی زور به و بهر به ره کانی که مایه تی و ، وردوخاش کردنی دوژمنه کانمان په که له دووای په که و ، خه باته که مان وای بکه یمن که هودار و به که لک و سنووردار بیج .

پینجهم — له و ناوچانه دا که له لایه ن داگیر که رانی ژاپونی په وه گیراوه و له و ناوچانه دا که له ژیر دهستی کومینتانگ دان ، نه بیج سیاستمان په ره پیدانی به ره ی به لگر توو بیج به گویره ی توانا ، وه له لایه کی تره وه کادره هره باشه کان همل بژیرین بو کاری نه یتنی . له باره ی ریکخستن و خه باته وه ، نه بیج چاکترین کادر بو ئیشکردنی کی دوورو دریژی نه یتنی ترخان بکه یمن به نیازی کو کردنه وه ی هیژو چاوه روانی همل .

شه شهم — له باره ی په یوه ندی په کانی نیوان چینه جیاجیا کانی ناوه وه ی ولات ، نه بیج سیاستمان بنچینه بی مان په ره پیدانی هیژو پیشکه و تنخوازه کان و راکیشانی هیژو کانی ناوه راست و ته ریک کردنی هیژو که لله ره قه کانی دوژمن به پارتی کومونیسټ بی .

حهوتم — سیاستمان به رامبه ر که لله ره قه کانی دوژمنی پارتی کومونیسټ ، سیاستمانی شورشگیرانه ی

دوولایه : مادام دوژمنایه تی ژاپون نه کهن ، به نابه دلش
بیج ، له گه لیاندا یه که نه که وین ، له لایه کی تره وه مادام
سوورن له سه ر دوژمنایه تی پارتی کومونست خه بک
نه که یین له دژیانو ته ریکیان نه که یین .

هه شتم - ده رباره ی خاوه ن زهوی و
یورجوازی یه کان ، وه ده رباره ی گه وره کانیشیان ، نه بیج
پول پو لیان بکه یین و جیایان بکه یینه وه ، به بیجی ئه م
جیا کر دنه وه یه سیاسه تی جیا جیا به رام بهر هر یه کتیکیان
دائه نیین تا له گه ل هر هیزیکا ، که بتوانی یه کیتی
له گه لدا بکری ، له گه لی یه که وین .

میژوو ساخی کرده وه که پارتی کومونست له کاتی
ده ستر ریژی ئیمپریالیستی یا نه بیج ئالای نیشتمانی بهرز
بکاته وه نه م چه که به کار بیینی - چه کی به ره ی یه کگرتوو ،
پو نه وه ی کومه لانی گه ل و هه موو نیشتمان پهروه رانی
تیکوشه ری دژی ئیمپریالیزم که له سه هدا ۹۰ ی
دانیشتمانی ولات زیاترن له ده وری خو ی کوبکاته وه ، بو
نه وه ی تا نه و په ری توانا هه موو تا قمه ئیجابی یه کان سار بداو
له گه ل هه موو نه و هیزانه دا یه که بگری ، که نه توانی
یه کیتی یان له گه لدا بکری و ، دوژمنی ناوکوی سهرجه م
نه ته وه ته ری که بکری . جا نه گه ر ئالای نیشتمانی مان
فری داو ، ریپازی ده رگای داخراومان گرتو ، خو مان
ته ری که کرد له خه لک نه و ا سه ر کردایه تی کردن و گه شه
پیدانی مه سه له ی شو رشی گه ل نه بیج به قسه یه کی

پروپوچ . ئەمەش واتە بەکردهوہ یارمەتی دوژمنان داوہ و
خۆمان تووشی شکان کردوہ .

میتزوو ساخی کردوہ کہ لەناو بەرہی یە کگرتوودا
ئەبێ پارتی کۆمۆنیست نەرۆی ئایدیۆلۆجی و سیاسەت و
ریکخستنەوہ پاریزگاری سەر بەخۆیی خۆی بکاو ، واز
لەسەرەتای ھەم سەر بەخۆیی و ھەم دەس پێشکەری
نەھیتی و سەر کردایەتی لە دەستی خۆیدا بھێلێتەوہ .
سەبارەت بەوہی گەلێ جیاوازی چینایەتی لەناو چینەکانی
ناو بەرہی یە کگرتوودا ھەبێ ، پارتی کۆمۆنیست ئەبێ بۆ
گەشە پێدانی ھێزە پێشکەوتووەکان و راکێشانی ھێزەکانی
ناوەراست و بەر بەرەکانی ھێزە کەللە رەقەکان ، سیاسەتییکی
راست و دروست بگری . وە ئەبێ بایەخی تەواو بەدات بە
پەرە پێدانی ھێزە پێشکەوتنخوازەکان و بەرین کردنی
ریزەکانی ھێزە شۆرشگیرە گەلی بەکان . ئەمە تەنیا
ریگە پارانست و پتەو کردنی بەرہی یە کگرتووە . «یەکیتی»
ئەگەر بە خەبات ھەولی ھێشتنەوہیماندا ، وائەمیتێ ، وە
ئەگەر ویستمان بە سەر پێدانەواندن بھێتێتەوہ ، و
ئەرووخی» (۱) ئەمە تاقی کردنەوہی بنچینەیی مانە لـ
خەباتدا دژی ھێزە کەللە رەقەکان .

میتزوو ساخی کردوہ کہ لەماوہی شۆرش نیشتمانی

(۱) ماوتسیتۆنگ : «گیر وگرفته کانی تاکتیکی

نیستمان لەبەرہی یە کگرتوودا دژی ژاپۆن» ، «نووسراوہ
ھەلبژێردراوہ کانی ماوتسیتۆنگ» ، بەرگی دووہ .

دیمو کراتی دا بهرہی یہ کگرتوو نہ بیج له سہر دوو هاوپہ یمانی
دابمہ زری : هاوپہ یمانی یہ کہم هاوپہ یمانی نیوان کریکاران و
جوتیارانہ و ، ہی دووہم هاو پہ یمانی گہلی رہنجده رہ
له گہل بورجوازی یہ کان و هه موو کہسانی رہنج نہدہری
گہلدا . هاوپہ یمانی یہ کہ میان کہ هاوپہ یمانی نیوان
کریکاران و جوتیاران و هه موو رہنجده رانی شارو لادیکانہ
بنچینہی بہرہی یہ کگرتووہ . بہ دہستہ یتانی جلاہوی
سہر کردایہ تی شوړشی نیشتمانی دیمو کراتی له لایہن چینی
کریکارہوہ بہندہ بہ سہر کردایہ تی کردن و ریکخستنہی
ریزہ کانی کومہ لانی فراوانی جوتیارانہوہ . وہ تہنیا
بہرہبری کردنی جوتیاران له لایہن چینی کریکارہوہ و ، تہنیا
له سہر بنچینہی هاوپہ یمانی کریکاران و جوتیاران ،
تہوانری هاوپہ یمانی دووہم دابمہ زری و بہرہیہ کی
یہ کگرتوو فراوان پیک بہیتری و جہنگی کی گہلی
سہر کہ وتووانہ بہرہی بکری . بہ بیج تہمانہ ہیچ شتیکی
مسوگہر نابی و ، وہ کوو تہ لاریکی لی دی کہ بناغہ گہی
له سہر لم دانرابی و ، تہ بیتہ قسہی پروپوچ .

پشت بهستن به جوتیاران و

دامه زرانندی بنکهای دیهاتی

له سهدا ههشتای تیکرای دانیشتونانی چینی نیمچه کۆلونی - نیمچه دهره بهگی جوتیار بوون و ، له لایهن ئیمپریالیزم و دهره بهگ و سهرمایه داری بیروکرانی یهوه نهچه و سینرانه وه و نازار نه دران ، له بهر نه وه زۆر ناره زووی بهرگری ژاپۆن و شوپرش گیترا نیان نه کرد . جا بو نه وهی جهنگی گهل سهرکه وتوو بووایه نه بوو وه کوو بنچینه یهک پشتی به جوتیاران بهستایه .

له سهره تادا گهلج له هه فالانی پارتی له م راستی به نه گه یشتبوون . له میژووی پارتی ماندا یه کن له وه له سه ره کی یانهی ههلبازه راست ره وه کانی وه کوو چن دوشیو له سهرده می یه کهم جهنگی شوپرش گیترا نهی ناو خودا کردیان ، نه وه بوو که دهرکیان به نه همیه تسی مه سه لهی جوتیاران نه کرد ، بهر به ره کانی سازدان و پر چهک کردنی جوتیارانیان نه کرد . ههروه ها له سهرده می دووم جهنگی شوپرش گیترا نهی ناو خودا یه کن له وه له سه ره کی یانهی ههلبازه «چهپ ره وه کان» ی وه کوو

وانگ مینگ کردیان ، نه وه بوو نه وانیش نه همیه تی
مه سه له ی جوتیاران دهرک نه کردو ، نه همیه تی کارکردنی
سه ختی پشوودرپیژی ناو جوتیاران و نه همیه تی دامه زرانندی
بنکه شوپرشگیپی به کانی دیهاتیان نه نه زانی به لکو که لکه له ی
دهس به سه را گرتنی په له و زووبه زوی شاره گه و ره کان و
سهرکه وتنی خیر او تیکرای پی شوپرشیان له که له دا بوو .
چا هه له ی هه لبازه راستره وه کان و هه لبازه «چپ
ره وه کان» زور شکان و شکستی گه و ره ی به سه

شوپرش پی هینا .
هه قال ماوتسیتونگ له سه رده می به که م جهنگی
شوپرشگیپرانه ی ناو خودا نه وه ی دهس نیشان کرد که
مه سه له ی جوتیاران شوپرنیکی گه لپی گرنکی هه یه له
شوپرش پی چین داو ، شوپرش پی بورجوازی دیموکراتی دژی
ئیمپریالیزم و دهره به گ راستی به که ی شوپرش پی جوتیارانه و ،
وابه ری کردنی خه باتی جوتیاران له شوپرش پی بورجوازی
دیموکراتی یا نه رکمی بنچینه پی پرولیتاریای چینی به .

هه قال ماوتسیتونگ له سه رده می جهنگی بهرگری
ژاپون دا جاریکی تر دووباره ی کرده وه که جوتیاران
دلنیاترین و فراوان ترین هاوپه یمانی پرولیتاریان و هیزی
سه ره کی جهنگی بهرگری ژاپون ، هه ره نه وان سهرچاوه ی
سه ره کی هاتنی سه ربازو دهرامه تی دارایی و سه
شتمه کانه ن که جهنگیکی درپژ خایان پیوستی پی به تی .
که واته شتیکی ناچاری بوو له جهنگی بهرگری ژاپون دا ،

به شیوه‌ی کی بنچینه‌یی ، پشت به جوتیاران بیه‌سستین و
به فراوانی سازیان بده‌ین تابه‌شداری تیا بکن .
جه‌نگی به‌رگری ژاپۆن له جه‌وه‌ردا جه‌نگی
شۆرشگیرانه‌ی جوتیاری بوو پارتی‌مان سه‌رکردایه‌تی کرد .
پارتی‌مان جه‌ماهیری جوتیارانی ریکخسست و سازداو
پرولیتاریا و جوتیارانی پیکه‌وه به‌ست ، به‌مه‌ش هیزیکی و
گه‌وره دروست بوو که ئه‌یتوانی به‌سه‌ر هه‌م
دوژمنیکدا چهند به‌هیزیش بی سه‌ربکه‌وی .

پشت به‌ستن به جوتیاران و ، دامه‌زراندنی بنکه له
لادیکان و ، ئابلۆقه‌دانی شاره‌کان له دیهاتنه‌وه و ئه‌وجا ده‌س
به‌سه‌راگرتنی شاره‌کان ، نه‌مه ئه‌و رینگه سه‌رکه‌وتوانه‌یه‌یه
که شۆرش‌چی چینی پیدا رویشت .

به گویره‌ی شی کردنه‌وه‌ی تایبه‌تیتی‌یه‌کانی شۆرش‌چی
چین ، هه‌قال ماوتسیتۆنگ ئه‌همیه‌تی دامه‌زراندنی بنکه‌ی
شۆرش‌گیرانه‌ی ناو دیهاتی ده‌رخست و ، وتی : «سه‌بارت
به‌وه‌ی ده‌وله‌تانی ئیمپریالیستی به‌هیزو ده‌ستو پیوه‌نده‌کانی
له چین زۆر له میژره شاره سه‌ره‌کی‌یه‌کانی چین‌یان داگیر
کردوه ، بۆیه ئه‌و لاشۆرش‌گیره‌ی ئه‌گه‌ر به ته‌مای سه‌وداو
مامه‌له نه‌بی له‌گه‌ل ئیمپریالیزم و نوکه‌ره‌کانیداو سوور بی
له‌سه‌ر تیکۆشان و به‌ته‌مای خر کردنه‌وه و قال کردنی
هیزه‌کانی بی ، ئه‌بی خۆی لابات له‌شه‌ری ناوه‌ختی
برنده به‌رامبه‌ر دوژمنیکی به‌هیز له کاتیکدا که هیشتا
هیزی ته‌واوی پیکه‌وه نه‌ناوه ، ئه‌بی ناوچه دیهاتی‌یه‌ دووا

که وتوووه کان بکات به بنکهی قایم و پیشکه وتوو ، به قه لاتی
گه وره ی سهر بازی و سیاسی و ئابوری و فهره نگی شورش ،
تا بتوانی له وئوه بچی به گز ئه و دوژمنه درانه دا که
شاره کان له په لاماردانی ناوچه دیهاتی به کاندایا به کار
ئه هین و ، پشتی یح ببهستی له ته قه لادانیدا بسو
یهده سته پینانی سهر که وتنی ته واوتی شورش به ره به ره و
له ماوه ی چندین شهری دریز خایاندا .» (۱)

تاقیکردنه و هکانی سه رده می دووه جهنگی
شورشگیرانه ی ناوخوا ئه وه ی ساخ کرده و ، هر چه ند
ئم بیره ستراتیجی به ی هه قائل ماوتسیتونگ چی به چی
«کرایه هیزه کانی شورش زیاتر گه شه بیان ئه کردو بنکه ی
سوور له زور شوینی تر دا یه ک له دووی یه ک دانمه زرا .
به پیچه وانوه هر چه ند ریازی هه لبازه «چه پ ره وه کان»
بگیرایه که ئاوه ژووی ئه م بیره ستراتیجی به بوو ، هیزی
شورش تووشی زهره ری گه وره گه وره ی وا ئه بوو که له
شاره کاندایا گه یشته له سه داسه دو ، له لادیکاندا ئه گه یشته
له سه دا نه وه .

له سه رده می جهنگی بهرگری ژاپوندا ، هیزه کانی
ئیمپریالیزمی ژاپونی گه لئ له شاره گه وره کان و ریگه
گرنگه کانی هاتوچووی چینی داگیر کرد . به لام به هوی

(۱) ماوتسیتونگ : «شورشی چین و پارتی کومونیستی
چین» ، «نووسراوه هه لیزه در اوه کانی ماوتسیتونگ» ،
بهرگی دووه م .

که موکوری هیزه کانپوه نهیتوانی هه موو ناوچه دیهانی یسه
فراوانه کان داگیر بکات ، جا لادی وه کوو ئه لقه ی لاوازی
حوکمی دوژمن مایه وه ، ئه مهش هه لیککی باشتری هه لخته
بو دامه زرانندی بنکه له دیهاته کاندای . پاش هه لگیرسانی
جهنگی بهرگری ژاپون به ماوه یه کی کهم ، له کاتی کدا که
هیزه ژاپونی به کان به ره و ناوچه کانی ناوه وه ی چین ئه کشان و
هیزه کانی کومینتانگ یش له بهر ده میاندا هه ل ئه هاتن ،
هیزه کانی له شگری ریگه ی هه شته م و له شگری چواره می
نوئی که پارتی مان رابهری ئه کردن به پیری ئه و سیاسه ته
ژیرانه یه ی هه قال ماوتسیتوئنگ دای نا بهش بهش کران و
قاره مانانه به ره و پشته وه ی دوژمن کشان و ، له ناوچه
فراوانه کانی دیهاتدا بنکه یان دامه زراندا . له ماوه ی هه شت
سالی جهنگی بهرگری دا به ریز نۆزده بنکه ی به ره هه لستی
ژاپون مان له بهشی سه ره وه و ناوه راست و خوارووی چین دا
دامه زراندا . ناوچه فراوانه کانی پشته وه ی دوژمن جگه له
شاره گه وره کان و ریگه گرنگه کانی هاتوچو کردن ئه وانسی
تری هه مووی به ده ست گه له وه بوون .

له بنکه کانی به ره هه لستی ژاپون دا چا کردنی
دیموکراتی مان ئه کردو ، گوزه رانی گه لمان باشتر ئه کردو ،
جه ماهیری فراوانی جوتیارانمان ساز ئه دا و ریگه مان
ئه خستن . له هه موو بنکه یه کدا ده زگا کانی ده سه لاتی
دیموکراتی مان دا ئه مه زراندا دژی ژاپون ، گه ل به و هه یه وه
توانی مافه دیموکراتی به کانی خوئی وه ربگری و بیی به

گه‌وره‌ی خو‌ی ، هه‌روه‌ک‌وو له هه‌مان کاتدا سیاسه‌تی «داب‌ه‌ش کردنی ر‌یک‌وپ‌یک‌ی ئه‌رکی سه‌ر‌شان» و سیاسه‌تی «که‌م کردنه‌وه‌ی کر‌یی زه‌وی و سوودی قه‌رز» مان ج‌ی به‌ج‌ی کرد ، که سیست‌یمی چه‌وساندنه‌وه‌ی ده‌ره‌به‌گی‌یان کز ئه‌کردو گوزه‌رانی گه‌لیان باشتر ئه‌کرد . به‌مه‌ش جه‌ماهیری جو‌تیاران که‌وتنه‌ ج‌ۆش و خر‌ۆش و ، ئه‌و تا‌قمه‌ ج‌یا‌ج‌یا‌یانه‌ یه‌ک که‌وتن که‌ به‌رگری ژاپ‌ۆنیان ئه‌کرد . له‌کاتی دانانی سیاسه‌تی بنکه‌کاندا ، هه‌میشه‌ ئه‌وه‌مان له‌به‌ر چاو بوو که ئه‌یه‌ج ئه‌م سیاسه‌تانه‌مان کاری ناوچه‌کانی ژیر ده‌ستی دوژمنمان بو ئاسان بکات .

له‌شارو لاد‌یک‌انی ژیر ده‌ستی دوژمندا ، خه‌باتی شه‌رعی و خه‌باتی ناشه‌رعی مان پ‌یکه‌وه‌ ئه‌به‌سه‌ت و ، جه‌ماهیری بنچینه‌یی و هه‌موو که‌سانی ن‌یشتمان‌په‌روه‌رمان یه‌ک ئه‌خست و ئه‌و ده‌سه‌لاته‌ روو که‌شی‌یه‌ی دوژمن دای‌نابوو ئه‌مان پرووان و پارچه‌ پارچه‌مان ئه‌کرد ، به‌نیازی ئاماده‌ کردنی زه‌مینه‌ی په‌لاماردانی دوژمن له‌ناو خو‌یه‌وه‌ ، به‌ یارمه‌تی جولانه‌وه‌ی ده‌ره‌وه‌ ، ئه‌و ده‌مه‌ی هه‌لی له‌باری بو ئه‌ره‌خس‌ی .

ئه‌و بنکانه‌ی که‌ پارت‌ی‌مان دای‌مه‌زراندبوون بوو به‌ ناوه‌ندی به‌رگری گه‌لی چین به‌رامبه‌ر ژاپ‌ۆن له‌ پ‌یناوی ز‌زگاری ن‌یشتماندا . له‌ ئه‌نجامی پشت‌به‌ستن به‌م بنکانه‌ پارت‌ی‌مان ر‌یزه‌کانی ه‌یزه‌ شو‌رش‌گیره‌ گه‌لی‌یه‌کانی په‌ره‌ پ‌یداو فراوان‌تر کردو در‌یژه‌ی‌دا به‌ج‌ه‌نگی به‌رگری در‌یژ

خایان و تیا سهرکهوت .

بج گومان ، بنکه شورشگیری به کان هه میشه به
ناسانی گه شه یان نه نه کرد . سه بارهت به وهی نه م بنکانه
مایه ی هه ره شه لی کرد نیکی گه وره بوون بو دوژمن شتیکی
ناسایی بوو هه رده م په لاماری بدری . بو یه بنکه کان به
ریگه به کدا گه شه یان نه کرد که پر بوو له کو سپ و شکست :
فراوان نه بوو ئینجا ته سک نه بووه وه هه مدیسان فراوان
نه بووه وه . بنکه کانی به ره لهستی ژاپون له سالی ۱۹۳۷ وه
تا سالی ۱۹۴۰ نه وه نده گه شه ی کرد وای لی هات سنووری
ده ستلانی سهد ملیون دانیشتووی گرت بووه وه . به لام له
سالی ۱۹۴۱ وه تا ۱۹۴۲ ئیمپریالیزی ژاپونی رووی به شی
هه ره زوری هیزه ده ستریزیکه ره کانی سهر چینی کرده
بنکه کانی ئیمه و کهوته هیرشیکی شیتانه و هه رچی
به رده ست نه کهوت تیکومه کانی نه دا . له هه مان ماوه دا
پارتی کومینتانگیش بنکه کانی ئیمه ی ئابلوقه ئه دا و
گه ماروی نه دا و هه ندی جاریش به له شکره وه نه هاته
سهری . له بهر نه وه سالی ۱۹۴۲ بنکه کانمان ته سک
بوونه وه تا وای لی هات دانیشتوانی له ۵ ملیون که م تر
بوون . به لام به پشت به ستی ته و او به جه ماهیری گهل ،
پارتی مان زنجیره یه ک سیاست و ری و شوینی راست و
دروستی دانا ، به و هوی به وه بنکه کان توانی یان له کاته
سهخت و ناخوشه کانیشدا خو یان بگرن . بازووی له شکر و
گهل له بنکه کاند له م ریگه پر مهینه تی به وه نه ستوورتر

بوو . هر له سالى ۱۹۴۳هـ بنكه كانمان سهر له نوى
كهوتنه وه ژيانه وه وه هنگاو به هنگاو بهرین تر نه بوون تا
سالى ۱۹۴۵ وای لې هات ژماره ی دانىشتوانى نه گه پشته
سه دو شهست مایون كه س . سهره وای نه مهش نه گهر
سه یری ره وتى شورشی چینمان كرد به گشتى نه بینین ،
بنكه شورشیگى یری به كانمان دو وای نه وه ی به سهر هه ورازو
نشودا تی پهری كردوه وه له بهر ده می چندين تاقى كردنه وه وه
ته جرو به دا خوى گرتووه ، ئینجا توانیویتى بهر بهر له
بنكه ی پچوو كى جیا جیا وه گه شه بكاو بیج به بنكه ی بهرین و
پیکه وه به ستر اوو ، وه كوو شه پولی یه ك له سهر یه ك
به ره و پیشه وه بکشى .

دامه زراندى بنكه شورشیگى یری به كان خوى مه شق
كردنى كى گه و ره بوو بوو خو ناماده كردن بوو سهر كه وتین
له سهر انسه رى ولاندا . له بنكه كانماندا ریکخراوى
پارتى مان دائمه زران دو ، ده زگانى ده سته لاتی سیاسى مان
پیک نه هینا ، هیزه گه لی یه چه كدارو ریکخراوه
جه ماهیرى یه كانمان ریک نه خست ، خه رى كى به ره هم
هینانى پیشه سازى و كشتوكال و ، په روه رده و فیر كردن و
كاروبارى فهره نگی نه بووین . به كورتى هه موو نه وه
شتانه مان نه كرد كه ناوچه یه ك پیویسته بى كات بوو نه وه ی
قه واره ی سهر به خوى خوى بپاریزى . راستى یه كه ی
بنكه كانمان وینه یه كى پچوو كى ده ولت بوون . له گه ل
گه شه كردنى بهر بهر ده رى دامه زراندى بنكه كانماندا پارتى

له شکر یکی گه وره ی له گه له وه هه ل قولای قـال کردو
چەندین کادری ئیشی جۆراو جـۆری فیـر کردو
تاقیکردنه وه یه کی زۆرو زه به ندی له زۆر شتدا کو کرده وه و
هیزیکی گه وره ی مادی و مه عنه وی زه خیره کرد ، ئەمانه
هه موو زه مینه یه کی باشیان ناماده کرد بو سهرکه وتین
له سه رانسهری ولاندا .

ئهو بنکه شۆرشگییری یانه ی که له گیتراوی جهنگی
به رگری ژاپۆندا دامه زریتران ، بوون به ناگردانی
هه لگیرساندنێ جهنگی رزگاری اگه ل ، که پاشان گه لی چین
به رپای کردو تی یا سهرکه وت به سه ر کۆنه په رسته کانی
کۆمینه تانگدا . له سه رده می جهنگی رزگاریشدا هه ر
هه مان ریگه مان گرتبوو ، ریگه ی ئابلۆقه دانی شاره کان
له دیهاته وه ، ئەوجا دهس به سه را گرتنی شاره کان
وه به مهش له سه رانسهری ولاندا سهرکه وتین .

دامه زان دنی له شکر یکی گهلی

شیوه نوی

«به بی له شکر یکی گهلی ، گهله هیچی نابیی .» (۱)

هه فال ماوتسیتۆنگ ئەم ئەنجامه ی له و تاقیکردنه وانسه
دەر هیناوه که گهلی چین به خوینی گهش له خهباتسی
شۆرشگیرانه ی دوورو در یژدا کردوو یه تی ، ئەم ههش
یه کیکه له راستی یه گشتی یه کانی مارکسیزم لینینیزم .
جیا که ره وه ی تاییه تی شۆرش ی چین ئەوه بوو ، که
شۆرشیتیکی چه کدار به رام بهر به بزوتنه وه یه کی چه کداری
دژی شۆرش خهباتی ئە کردو ، شیوه ی بنچینه یی ریکخستن
له شکر یک بوو که پارتی کۆمۆنیست سه رکردایه تی یه کی
ته و او ی ئە کرد ، له کاتی کدا که هه موو ریکخراوو
بزوتنه وه کانی تری که پارتیمان سه رکردایه تی ئە کردن ،
راسته وخۆ یا ناراسته وخۆ سه رجه م یارمه تی جه نکه که یان
ئەدا .

له سه رده می یه که م جهنگی شۆرشگیرانه ی ناوخۆدا ،

(۱) ماوتسیتۆنگ : «حکومه تی نیشتیلافی» ، «نووسراو»

هه لبر تیر دراوه کانی ماوتسیتۆنگ ، به راگی سه یه م .

گه لای نه چاکترین هه فالانی پارتی کۆمۆنیستی چین چالاکانه
هاوبهشی بزوتنه وه شۆرشگێری یه چه کداره کانیا ن کردبوو .
یه لām پارتی مان نه و کاته هیشتا له سهرده می منالی دا بوو
به رۆشنی له م جیاکه ره وه تاییه تی یه ی شۆرش چینی
نه گه یشتبوو . وه ته نیا دووای یه که م جهنگلی
شۆرشگێرانه ی ناو خو ، واته پاش نه وه ی پارتی
کۆمینتانگ اخیانه تی له شۆرش کردو ژماره یه کی زوری له
کۆمۆنیسته کان کوشتو هه موو ریکخراوه جه ماهیری یه
شۆرشگێره کانی تیکومه کاند ، نه وسا پارتی تا راده یه ک
به رۆشنی ده رکمی به نه همیه تی گه وه ی ریکخسته نی هیزه
شۆرشگێره چه کداره کان و خویندنی ستراتیجی و تاکتیکی
جهنگی شۆرشگێرانه کردو ، له شکری سووری کریکاران و
جوتیارانی دامه زرانده که یه که مین له شکری گه ل بوو پارتی
کۆمۆنیستی چین رابه ری بکات .

له سهرده می دووهم جهنگی شۆرشگێرانه ی ناو خو دا
له شکری سووری کریکاران و جوتیاران که هه قـال
ماوتسیتۆنگ دایمه زرانده بوو ، ئیجگار گه شه ی کـردو
ژماره ی سه ربازه کانی گه یشتنه سین سه ده هزار که س .
به لām به هۆی جی به جی کردنی ریبازه چه وته سیاسیی و
سه ربازی یه که ی سه رکرده هه لبازه «چه پ ره وه کان» وه
سه دی نه وه دی له کیس چوو .

له سه ره تایی جهنگی بهرگری ژاپۆن دا ، ژماره ی
سه ربازه کانی له شکری گه ل که پارتی کۆمۆنیستی چین

سەرکردایه تی ئه کرد که میك له چل هزار زیاتر بوو .
کۆنه په رستانی کۆمینتانگیش به هه موو ریگه یه که هه وئی
که م کردنه وه لاواز کردن و له ناو بردنی ئه م له شکره
گه لی به یان ئه دا . له م کانه دا هه قال ماوتسی تۆنگ ئه وه ی
ده سی نیشان کرد که له پیناوی در یژه دان به جهنگی
به رگری و سه رکه وتن به سه ر داگیر که رانی ژاپۆنی دا ، ئه یخ
تا راده یه کی ئیجگار زۆر په ره بده ین به له شکری ریگه ی
هه شته م و له شکری ریگه ی چواره م و هه موو ده سته کانی
جهنگی پارتیزانی که پارتی رابه ری یان ئه کات و پته ویان
بکه ین . پیویسته پارتی به تیکرایی بایه خ بدات به جهنگ و
کاروباری سه ربازی بخوینی ، هه ر وه کوو پیویسته له سه ر
هه موو ئه ندامیکی پارتی خۆی ئاماده بکا بو هه لگرتنی
چه ک و رۆیشتن بۆ ریزی پیشه وه ی جه به ه هه ر کاتیك
پیویستی کرد .

هه قال ماوتسی تۆنگ به روونی ده ری خست که
کۆمۆنیسته کان تی نا کۆشن بۆ ئه وه ی ده سته لاتیکی
سه ربازی بۆ خۆیان دابه زرینن ، به لک و پیویسته
له سه ر یان که ده سته لاتی سیاسی بو گه ل و پارتی به ده س
بینن .

له به ر رۆشنایی ئه م سیاسه ته راسته ی پارتی یا که
ئامانجی به رینکردن و به هیزکردنی هیزه ش — و ر شگیره
چه کداره کان بوو ، هه ر که جهنگی به راگری هه لگیر سا
هیزه کانی له شکری ریگه ی هه شته م و له شکری چواره می

نوئی و دسته کانی تری جهنگی پارتیزانی دژی ژاپوئن که
 ئەمانه هه موویان پارتی سه رکردایه تی ئەکردن ، چوونه
 ریزی پیشه وهی جه بهه . تووی هیزه گهلی سه
 چه کداره کانمان له ناوچه فراوانه کانی دوژمندا وه شاندا ،
 جهنگی پارتیزانی مان هه لگیرساند له مالا و له ولا . له شکره
 گهلی به که مان له ماوهی شه رکردندا سه رومی له گه شه
 کردن و گه وه بووندا بوو تا له کوتایی جهنگدا بوو سه
 له شکریکی مهزن ژماره ی سه ربازه کانی ئەگه یشته ملیونیتک
 ئەمه جگه له دوو ملیون میلشیا . له بهر ئەوه توانی مان
 به بهستی له سه دا شه ست و چواری هیسه
 ده ستدریژی که ره کانی ژاپوئن و له سه دا نه وه دو پینجی هیزه
 به کریگیراوه کان بکه ی نو ، بووین به هیزی سه ره کی له
 جهنگی بهرگری چین دا به رامبه ر ژاپوئن . هه ره له کاته دا
 که به بهستی هیزه ده ستدریژی که ره کانی ژاپوئن مان ئەکردن ،
 سه په لاماره گه وه که ی کونه په رستانی کومینتانگ ی شمان
 شکاند که له سالانی ۱۹۳۹ و ۱۹۴۱ و ۱۹۴۳ دا به ک له
 دووای به ک کردیانه سه ر کومونیسته کان و ، له گه سه
 «پیکادانی» تر دا سه ره که وتین .

جا هوئی ئەوه چی به که هیزه کانی له شکر ی ریگه ی
 هه شته مو له شکر ی چواره می نوئی له چهند هیزیکسی
 پچووک و که مه وه ببن به هیزیکسی گه وه به توانا و ، له
 جهنگی بهرگری ژاپوئن دا سه ره که وتنیکی وا گه سه
 سه ربکه وی ؟

گرنگ ترين هۆ بنچينه يي يه کاني نه وه بوو ؛ که هيزه کاني نه م دوو له شکره به پي تيوري هه قال ماوتسي تونگ ده باره ي دامه زراندي له شکر ، پيک هاتبوون و ، نه م هيزانه هيزيکي گه له پهره ي تازه شيوه بوون به گيان و دل خزمه تي گه ليان نه کرد .

به گويره ي تيوري هه قال ماوتسي تونگ ده باره ي پيک هيناني له شكري گه ل ، له شکره که مان به ته وا وه تي له لايه ن پارتي کو مونيستي چينه وه سه رکردا يه تي نه کرا و ، به دلسوزي يه کي بي سنووره وه په يره وي ريبازي مارکسي لينيني پارتي و سياسته ته مارکسي يه لينيني يه کاني نه کرد و ، تا راده يه کي زور ديسيپليني هوشيارانه و ، گيانتيکي قاره مانانه ي تيا بوو بو شکاندي دوژمن و به رگه گرنتي سهختي . وه له ناو ريزه کانيشيدا يه کيتي يه کي پته و هه بوو له نيوان کادره کان و سه رباره کان و ، له نيوان که ساني پله به رزو که ساني پله نزم و ، له نيوان هه موو به شه کاني و ، که رته دوسته کاني تر دا . وه له باره ي په يوه ندي شيوه ره له گه ل ده ره وه دا ، يه کيتي يه کي پته وي پيک هينا له به يني خو ي و روکله کاني گه ل و ، له به يني خو ي و حکومه تي تا وچه بي دا .

له روژاني جهنگي به رگري ژاپون دا ، هيزه کانمان به وردی نه و سچ نه رکهي به جي هينا که هه قال ماوتسي تونگ ديار ي کردبوون و بريتي بوون له شه رکردن و ، کاري جه ما هيري و ، به ره م هينان نه مهش واته له شکره که مان

هه م هیزیکه شه رکه رو ، هه م تیهیکه کاری سیاسی و ، هه م
دهسته یه کی به ره م هینه ر بوو له یه ک کاتدا . هیزه کانه مان
له ناو جه ما هیردا پرو پا گانده ی نه کردو ریکه نه خستن و پر
چه کی نه کردن و یارمه تی نه دان بو دامه زرانده ی دهسته لاتی
شور شگیرانه له هر جیه کا که رووی تی نه کردو ، به
وردی پهیره وی سی بنکه گه وره که ی دیسیپلین و هه شت
ناموژگاری یه که ی وریا بوونی نه کردو (۱) ، پشتیوانی
حکومه تی نه کردو به ته نگ گه له وه نه هات و نه چوو بو هر
کوئی یه که نیشی باشی نه کرد . جگه له مانه ش هیزه کانه مان
هه موو توانای خوئی خسته گه ر بوو به ره م هینه مان به

(۱) سی بنکه گه وره که ی دیسیپلین نه مانه ن : ۱ - له
کاروباردا گوئی رایه لی فه رمان بن . ۲ - به زور هیچ له
خه لک مه سین نه گه ر ده رزی یه ک یا تاویک ده زووش بی .
۳ - هرچی ده سته و تیک له شه ردا نه گرن بیده ن به
ده زگا ده سته لاتداره کن .

هه شت ناموژگاری یه که ی وریا بوونیش نه مانه ن : ۱ -
به زمانی شیرین له گه ل خه لکدا بدووین . ۲ - له کرین و
فرۆشتندا سه ر راست بن . ۳ - هرچی تان خواست
بیده نه وه به خاوه نه که ی . ۴ - هرچی تان فه وتان
بی بژیرن . ۵ - له خه ک مه دهن و جنیویان پی مه دهن .
۶ - زیان له کشتو کال مه دهن . ۷ - دلدری له گه ل
ژاندا مه کن . ۸ - خراپ ره فتاری دیل مه کن .

- وه رگیر -

رهنجی شانی خۆی تا دژواری یه نابوری یه کان نه هیتیی و
گوزهرانی سهربازه کانی لهشکرو باری شانی گهل سووک
بکا . بهم جۆره ، له سایه ی رهفتاری جوان و نموونه یی
هیزه کانمانه وه ، کۆمه لانی فراوانی گهل به کولودل
پشتیوانی یان ئه کردو به «لهشکری رۆکه کانمان» ناویان
ئه برد .

لهشکره که مان هم هیزی سه ره کی خۆی هه بوو ،
هم هیزی ناوچه یی ، سه ره رای ئه وهش رهنجیکی زۆری دا
بۆ پیکهینان و په ره پیدانی ریکخراوه کانی میلیشیا ، ری و
شویتیکی تایبه تی وای بۆ هیزه چه کداره کان دانا ، که
هیزه سه ره کی یه کان و هیزه ناوچه یی یه کان و هیزه کانی
میلیشیای هه موو پیکه وه به ست .

ههروه ها هیزه کانی ئیمه سیاسه تیکی راستیان
گرتبووه بهر بۆ راکیشانی ئه فسه رو سه ربازه کانی دوژمن و
باشی رهفتار کردن له گهل دیله کانیاندا . جا له سه رده می
جهنگی بهرگری ژاپۆن دا هه ولی راکیشانی هیزه
نۆکه ره کانی داو زۆریان خۆیان دا به دهسته وه واپه رین ،
ههروه کوو به هۆی تیج گه یاندن و هۆشیار کردنه وه ی
ژماره یه کی زۆر دیلی ژاپۆنی یه وه ، که ژه هراوی بوو بوون
به بیروباوه ری فاشیستی ، وه دووای گه شه کردنی هۆشیاری
سیاسی یان چه ندین ریکخراویان پیکهینا ، وه کوو کۆمه لی
رزاگاری ژاپۆن و ، یه کیتی ژاپۆنی یه ناحهزه کانی جهنگ و
کۆمه لی واپه ریوه کان و ئه مانه هه موو یارمه تی یان ئه داین

پۆنجر ونجر ونجر کردنی هیزه کانی ژاپۆن و شان به شانی ئیتمه
 بهر ههستی سهربازگهری ژاپۆنی یان نه کرد .
 کوله کهی گیانی تیۆری به کهی هه قال ماوتسیتۆنگ
 ده باره ی دامهزراندنی لهشکر نه وهیه که نه بچ له
 دامهزراندنی لهشکری گه لدا بایهخ به لایهنی سیاسی بدری و
 بهر له هه موو شتیکی لهرووی سیاسی به وه پیک بهیتری ،
 به تایبهتی له بهر نه وهی که سیاست فرماندهو ، گیانهو ،
 کاری سیاسی رهگی ژبانی لهشکره . لهشکری گه ل بچ گومان
 نه بچ مشووری باشکردنی چهک و تفاقه کهی بخواو هه همیشه
 هه وکی بهرز کردنه وهی ناستی تهکنیکی سهربازی خۆی ددا ،
 بهلام که نه چیتته شه ره وه نابچ هه ره به ته نیا پشت نه ستور
 بچ به چهک و تهکنیک ، به لکو نه بچ پشت نه ستور بچ به
 سیاست واته پشت نه ستور بچ به هوشیاری
 شویشگیرانه ی پرۆلیتاریایی فرماندهو سهربازه کانی و ،
 به گیانی کۆلنه دان و نه بهزی یان و ، به پشتیوانی و لایه نگیری
 کۆمه لانی گه ل .

له سایه ی پهیره ی کردنی ریبازه تایبهتی به کهی
 هه قال ماوتسیتۆنگه وه ده باره ی دامهزراندنی لهشکر
 لهشکره کهی ئیتمه هه همیشه توانیویتی ناستی هوشیاری
 سیاسی پرۆلیتاریایی خۆی تا بهرزترین پله بساتو ،
 زه مینه به کی زۆر باش ناماده بکا پۆل کۆلینه وه ی
 بیروباوهری ماوتسیتۆنگ و ، زاتو وره ی خۆی بچ نه ندازه
 زیاد بکاو به کیتی نیوان سهربازه کانی به هیزتر بکاو

دوژمن زیاتر ببوغزیننج ، نهمانه تین و نهوژمیکی گهورهی
معهنوی وایان ناووته بهری که نه له سهختی سسل
یکاتهوه و نه کاتی شهر له مردن بترسین و به پی پی پیویست
یتواننج وه کوو یهک ههم پهلامار بدارو ههم خوی بپاریزی .
لهشکری وا هر یه کیکیان نه تواننج دهوری چهند که سیک
یگره دهیان و سهدان کهس بگیری و ، شتی وا بکا لهدهس
کهم کهس پی .

هموو نهمانه وایان له لهشکری گهل کرد که پارتی
کوژمیستی چین سهر کردایه تی نه کرد جیاوازی یسه کی
ریشه پی هه پی له گهل هر لهشکریکی بورجوازی و هموو
لهشکره کونه کاندای که خزمه تی چینه چهوسینه ره وه کان
نه کهن و له لایهن تا قمیکی که مه وه لی نه خور - رین و به کار
نه هیترین . تا قیکردنه وه کرده وه پی یه کانی جهنگی گهلی
چین به به لکه سه لماندی ، که لهشکری گهلی دامه زراو به
پی پی تیوری به که ی هه فال ماوتستیونگ ده ربارهی
دامه زرانندی لهشکر ، لهشکریکی سهر که وتووی پی وینه ی
لهشکان نه هاتوو .

کار پی کردنی ستراتیجی و تاکتیکی

جهنگی گهل

ئەنگلژ وتی : « یزگار بوونی پرۆلیتاریا لە ڕووی سەربازیشەووە دەربڕینی تایبەتی خۆی ئەبێ . وە پرۆلیتاریاش ئوسلوبی تایبەتی نوێ لە شەردا دا ئەهێنێ » (۱) . جا ئەو جەنگە شۆرشگیری یانە ی که گەلی چین بە سەرکردایەتی پارتی کۆمۆنیستی چین هەڵیان گیرساند ئەم نوقلانی گەورەیی ئەنگلژیان هێنایە دی و ، لە ماوەی خەباتیکی چەكداری درێژ خایاندا چەندین ستراتیجی و تاکتیکی وای جەنگی گەلمان دا هێنا که ڕیگەیی پەلاماردانی شوینە لاوازه کانی دوژمنی بو کردینەووە .

لە سەردەمی جەنگی بەرگری ژاپۆندا هەقەل ماوتستیۆنگ لە ئەنجامی شی کردنەووەی باری دوژمن و هی خۆماندا ، سەرەتا ستراتیجی بە تایبەتی بەکەیی لەشکری

(۱) فریدریک ئەنگلژ : « تواناو ئاسۆکانی جەنگی

پەیمانە پیرۆزه کەیی دژی فەرەنسا لە سالی ۱۸۵۲دا » ، « کۆاکراووی تەواوی نووسراو کانی مارکس و ئەنگلژ » ، بەرگی حەوتەم .

ڀيگهي هه شتمو له شكري چوارهمي نوي که پارتي مان
 رابهری نه کردن دارشت که بریتی بوو له : « جهنگی
 پارتیزانی ، شیوهی بنچینه یی جهنگه ، به لام هر که
 مهرچیکي له بارمان دهس کهوت بو هه لگيرساندنی جهنگی
 بزئو ناپی له کیسی بدهین . » (۱) هه قال ماوتستیونگ
 پایهی جهنگی پارتیزانی گه یانده پایهی کی ستراتیجی ،
 چونکه نه و کاته ی هیزه کانی ئیمه و هیزه کانی دوژمن زور له
 به کتری جیان ، هیزه شوړشگیره چه کداره کان نه گهر
 بیانه وی به سهر دوژمندا زال بین ، ناپی به هه له شه یی پچن
 به گز دوژمنیکی به هیزدا نه گینا زور زهره ری گه وره
 له خویان نه دهن و شوړشه کهش تووشی شکستیکی قورس
 نه کهن . هر به ته نیا به جهنگی پارتیزانی نه توانین به
 ته و اوی هیزه کانی گهل ساز بدهین و به هه موو توانا به وه
 بیخهینه گهرو پچین به گز دوژمندا . وه ئیمه هر به ته نیا
 به جهنگی پارتیزانی نه توانین هیزه کانی خومان له ماوه ی
 جهنگدا گه شه پیچ بدهین و زیاد بکهین و هیزه کانی دوژمنیش
 کزو ماندوو بکهین و ، ته رازووی هیزه کانی نیوان خومان و
 دوژمن ههنگاو به ههنگاو بگورین و ، له جهنگی پارتیزانی به وه
 بگوتیزینه وه بو جهنگی بزئوو به به کجاری به سهر
 دوژمندا سهر بکهوین .

له سهره تای سهرده می دووه جهنگی شوړشگیرانه ی

(۱) ماوتستیونگ : « له بابته جهنگی دريژ خایانه وه ، »

« نووسراوه هه لبرژیردراوه کانی ماوتستیونگ » ، بهرگی

ناو خودا، هه قال ماوتستیونگ تاکتیکی جهنگی پارتیزانی بهم
 چهسنه دارشت: « نه کشیتینه وه نه گهر نه گهر دوژمن پیشکهوت و،
 هه راسانی نه کهین نه گهر له شوینیکدا هه ئی داو، به لاجاری
 نه دهین که ماندوو بوو، وه راوی نه یین که کشایه وه. »
 نه و جا تاکتیکی جهنگی پارتیزانی له روژانی جهنگی بهرگری
 ژاپوندا زور گه شهی کرد. هه موو پوله کانی له شکر و گهل
 له بنکه کانی پشته وهی دوژمندا به ژن و پیاووه، به گه و ره و
 پچوو که وه راست نه بوونه وه بو شهر کردن. زه لام خوی
 به جیا شهری نه کردو، گوند به جیا نه جهنگی، زور
 ریگه یان داهینا بوو بو شهر کردن که هه مووی نیشانهی
 زیره کی و وریایی تیا دهر نه کهوت وه کوو، جهنگی
 چوله که (۱) و، جهنگی له غه مو، جهنگی چوخم و، جهنگی

(۱) جهنگی چوله که ریگه یه کی شهری جه ما هیری بوو،
 نه و دسته پیشمه رگانهی جهنگی پارتیزانی و میلیشیا
 دایان هینا بوو که له پشته وهی دوژمن، به سه رک دایه تی
 پارتی کومونستی چین به ره لهستی ژاپونیان نه کرد.
 بویه و ناو نرا بوو، چونکه ۱- جولانه وه کانی له سنووریکی
 نه وهنده فراواندایه وه کوو پوله چوله که هی ئاسمان جمه ی
 بی، ۲- له بهر نه وهی که نهرمی به کی زوری تیلدایه،
 پیشمه رگه کانی جهنگی پارتیزانی و میلیشیا به کومله ی
 سی که سی یا پینج که سی له نا کاو دهر نه که ون بو نه وهی
 له هیزه کانی دوژمن بدن و بکوژن و لاوازو ماندووی بکه نو و،
 له پر خویان نه شان نه وه

ویرانکاری و پهلاماردانی کتوپرو ، جهنگی پارتیزانی

سهرناو .

له کوتایي سهردهمی جهنگی بهرگری ژاپون و لسه
سهردهمی سپیهم جهنگی شورشکیرانهی ناوخوا ، بیه
پیی گورانی تهرازوی هیزهکانی ئیمه و دوژمن ، سهرهتای
ستراتیجی مان که جهنگی پارتیزانی به جهنگی بنچینهیی
دانا بوو گوری بهوهی که جهنگی بزئیو شیوهی جهنگی
بنچینهیی مان بی ، ئینجا جولانهوه جهنگی بهکانمان لسه
ناوهراستی سهردهمی سپیهم جهنگی شورشکیرانهی
ناوخوا به تایهتی له کوتایي بهکهیدا ، گوری به جولانهوهی
جهنگی بزئیوی بهر فراوان که پهلاماردانی شاره گوره
قایمه کانشی نهگرتوه .

بیری بنچینهیی مان له شهر کردندا ، نه بی بهرپاگردنی
جهنگی تهروتوونا کردن بی ، ئیتر نهگهر جهنگی
بنچینهیی مان شیوهی جهنگی بزئیوی هه بی یا هی جهنگی
پارتیزانی . له کاتی جهنگی پارتیزانی دا هه کبه ته گه بی
شت نه کهین به نیازی ویرانکاری و پهلاماردانی کتوپرو
ههراسان کردنی دوژمن ، بهلام شتیکی پیویسته که دهس
پیشکهری بکهین له جولانهوهی تهروتوونا کردنی دوژمنداو
ههر چند دهرفتهیکی گونجاومان بو هه لکه وت رهنجیتی
تهواو بدهین بو سهرگرتنی ئهم جوړه جولانهوانه . له
جهنگی بزئیویشدا پیویسته له سهرمان ، له ههموو
شهریکدا ، چند هیتزیکی زیاترو باشت خربکهینهوهو

هیزه‌کانی دوژمن یه‌ک له‌سه‌ر یه‌ک ته‌فروتوونا بکه‌ین .
 هه‌قال ماوتسیتۆنگ وتی : «جه‌نگی په‌رتو بلاوکردنه‌وه‌ی
 هیزه‌کانی دوژمن ، به‌شیوه‌یه‌کی بنچینه‌یی ، هۆیه‌کی
 پرنده‌نی‌یه‌بو سهرکه‌وتنمان له‌شه‌ردا به‌سه‌ر دوژمنیکی
 ژماره‌زۆردا . به‌لکو جه‌نگی ته‌فروتوونا کردن کاریکی
 گه‌وره‌و کوشنده‌ئه‌کاته‌سه‌ر هه‌موو دوژمنیک ، بریندار
 بوونی هه‌ر ده‌په‌نجه‌که‌ی پیاو به‌قه‌د قرتاندنی په‌نجه‌یه‌کی
 کاریکه‌ر نی‌یه . به‌م چه‌شنه‌ش په‌رتو بلاوکردنه‌وه‌ی ده
 تیبی دوژمن به‌قه‌د ته‌فروتوونا کردنی تیبیکی کاریگه‌ر
 نی‌یه .» (۱) وه‌هه‌ر به‌جه‌نگی ته‌فروتوونا کردن ئەتوانین
 باشتر ده‌س له‌دوژمن بوه‌شینین ، چونکه‌ئیمه‌ئه‌گه‌ر
 تیبیکمان له‌هیزه‌کانی ته‌فروتوونا کرد ، هیزه‌کانی دوژمن
 تیبیکم که‌م ئەکاته‌وه‌و ئەگه‌ر به‌تالیۆنیکمان لێ ته‌فروتوونا
 کرد ، به‌تالیۆنیک لێ که‌م ئەبیتته‌وه ، به‌م جووره‌وه‌به
 دوژمن به‌ر ئەده‌ین و هه‌ناوی له‌به‌ر ئەبرین و ریزه‌کانی له
 ناوه‌وه‌ونجیر و نجر ئەکه‌ین . وه‌هه‌ر به‌جه‌نگی ته‌فروتوونا
 کردن هیزه‌کانی ئیمه‌ئه‌توانن له‌هه‌موو شه‌ریکدا دیل له
 دوژمن بگرن و چه‌کیان ده‌ست بکه‌وی و ، هه‌ر چه‌ند
 شه‌ری زۆر تریان کرد نه‌به‌زین و زاتی تیکوشه‌رانه‌یان
 زیاترو ، ریزه‌کانیان فراوانترو ، چه‌که‌کانیان باشترو ،

(۱) ماوتسیتۆنگ : «گروگرفته‌ستراتیجی‌یه‌کانی
 جه‌نگی شوو‌شگیرانه‌ی چین» ، «نووسه‌راوه
 هه‌ل‌بژێردراوه‌کانی ماوتسیتۆنگ» ، به‌رگی‌یه‌که‌م .

تین و تاوی شهر کردیان به تهوژم تر بیخ .
 هه قال ماوتسیتۆنگ له و ده سه ره تا بنچینه بی سه
 سه ربازی به به ناوبانگه دا که دای رشتوون ، و توو به تی .
 « گلپیر کردنه وهی هیتزیکی ئیجگار زۆرتر (دوو جار یا سه
 جار یا چوار ئه وهنده بگره هندی جار پینچ ئه وهنده و
 شهش ئه وهندهی هیزه کانی دوژمن بی) له هه مو
 شه ریکداو ، ئابلۆقه دانی ته واوی هیزه کانی دوژمن و ،
 هه و لدان بو ته فرو توونا کردنی به ته واوی بی ئه وهی
 به کیکیان بتوانی خۆی ده رباز بکا . وه به کارهیتنانسی
 جه زه بهی کوشنده له دوژمن له هندی باری تاییه تی دا
 واته گلپیر کردنه وهی هه موو هیزه کانمان بو په لاماردانی
 پیشهنگی دوژمن و بالیکی یا هه ر دوو باله کهی پیکه وه به
 نیازی ته فرو توونا کردنی به شیک له هیزه کانی و په رش و
 بلا و کردنه وهی به شه کهی تری تا له شکره که مان بتوانی به
 په له هیزه کانی خۆی بگۆزیته وه بو شیلانی که رته کانی
 تری هیتزی دوژمن . ئه بی به گویره ی توانا هه ول بده ی ن
 خۆمان له و شه ره ماندوو که رانه لا بده ی ن که ده سته و تمانی
 تیا که متره له زیان یا به قه د به کن . به م جو ره ئه گه ر چی
 به گشتی له رووی ژماره وه ، ئیمه له دوژمن بی هیتز ترین ،
 ئه توانین له هه موو به شیکداو له هه موو په لاماریکدا
 بالادهستی ته واو بنوینین ، وه ئه مهش سه رکه و تمان بو
 مسو گه ر ئه کا له په لاماردانه کانماندا . پاش تی په ر بوونی
 ماوه یه ک له هه موو روویه که وه بالاده ست ئه بین و

سهره نجام قر له هه موو هه زه کانی دوژمن ته خهین .» (۱) .
 له هه مان کاتدا هه قال ماوتسیتۆنگ پروونی کردۆته وه که ،
 له پیشدا ئه بی دهس له هه زه په رش و بلاوو ته ریکه کانی
 دوژمن بوه شینین ئه و جا له هه زه مـوـل و پته وه کانی
 بسره وینین و به گویره ی توانا له کاتی جولانه وه کانماندا
 هه ولی ته فرو توونا کردنیان بدهین و ، نابی شه ریکه بکهین
 که پیشتر خو مان بو ئاماده نه کرد بی یا دلنیا نه بین له وه ی
 که تی نا سه رکه وتوو ئه بین . ئه بی که لک له تابه تیتی به
 باشه دانی له شکره که مان و ئوسلوبه چاکه کانی شه رکردنی
 وه برگرین . ئه مانه سه ره تا بنچینه بی به کانی جهنگی ته فرو
 نوونا کردن .

له پیناوی ته فرو توونا کردنی دوژمندا ئه بی
 سیاسه تیکی و ا بگرینه بهر که دوژمن تاو بکا بیته ناوه وه ی
 ناوچه کانی ئیمه وه ، به پی پی نه خشه یه کی دانراو هه ندی
 شارو جیکه ی بو چۆل بکهین به نیازی راکیشانی به ره
 ناوچه کانی ناوه وه ، ئه و جا دهستی لی بوه شینین . ته نیا
 بهم ریکه یه گه ل ئه توانی به هه موو چه شن و شیوه به ک
 هاوبه شی جولانه وه جهنگی به کان بکاو ، جهنگی گه ل تا
 ئه ندازه یه کی زۆر زه برو زهنگ و توانا و کاریگه ری خو ی
 بنوینی . وه ته نیا هه ر به راکیشانی دوژمن بو ناوه وه ،

(۱) ماوتسیتۆنگ : «باری ئیستا و ئه رکه کانی
 سه رشانی ئیمه» ، «نووسراوه هه لبرێردراوه کانی
 ماوتسیتۆنگ» ، بهرگی چواره م .

ئەتوانىن دوژمن ناچار بکەين هیزه کانی پەرشو بلاو بکاتەو وە
 خۆی بە هەلگرتنى کۆلى قورسەو و ماندوو بکات و بئە
 هەلەدا پچى ، واتە وای لى بکەين بکەوئتە بەزمو رەزمىكى
 خۆشى نەوتو وە بالەکانى لى فش بکاتەو وە تا ئەکەوئتە
 زەلکاو وەو ، تا بىنا قاقای تیا ئەچەقى . ئەوسا ئىمنەش
 ئەتوانىن چەندىن هیزی زۆرترو باشتەر خربکەئتەو وە ،
 هیزه کانی دوژمن يەك لەسەر يەك تەفرو توونا بکەين و تا
 تەواو ئەبن پاروو بە پاروو بىان خۆين . تەنیا هەر لە
 دووای تەفرو توونا کردنى هیزه کانی دوژمن ئەتوانىن شارو
 ناوچەکان پارىزىن يا بە يەكجاری لە دەس دوژمنىيان
 دەرىن . بەلام ئەگەر هیزه کانی خۆمان بلاو کردەو و بۆ
 پاراستنى هەندى شوين و بەرگری کردن لە هەموو لایەکەو و
 لە ترسى ئەو وەى نەبادا هەندى جىمان لە کيس پچى يا
 دوژمن هەندى شتى هيجو پووج تىکومەکان بدا ، نە
 ئەتوانىن بە سەر دوژمندا زال بىن و نە پارىزگاری شارو
 ناوچەکانىشمان پى ئەکرى . ئەبى ئىمە بە توندى دۆى ئەم
 رىگە بە بىن .

هەقال ماوتسىتۆنگ سترانىجى و تاکنىكى جەنگى
 گەلى لە کورتترىن ووتەدا پوخته کردەو ، و توو بەتى : تۆ
 وەکوو خۆت گەرەکتە شەر ئەکەى ، منىش وا شەر ئەکەم
 وەکوو خۆم ئەمەوى ، ئەگەر توانىم بە سەرتا زال بىم وا
 شەرت لەگەلدا ئەکەم ، ئەگىنا جارى وازت لى ئەهينم .
 ئەمەش واتە ، تۆ پشت بە چەکە تازەکانى خۆت

نه به سستی ، منیش پشت به کومه لانی گهل نه به ستم که
هوشیاری به کی سیاسی به رزبان هه به ، تو سوود له
بالاده سستی خوت وهر نه گری و منیش سوود له بالاده سستی
خوم وهر نه گرم ، تو ریو شوینی خوت هه به بو شهر کردن
منیش ریو شوینی خوم هه به . نه و کانه ی تو ویست
شهرم له گهل بکه ی نابه کم ده ست بگاتن و بملوزیشه وه ،
نه و دهمه ی منیش ویست به گرتا بیم هه ر نه بیج ده ستم به
ته و او ی بتگاتن و جه زه به به کی کوشنده ت تی بسر ه وینم .
نه گه ر توانیم به سه رتا زال نه بیم ، نه گینا و اهیچ نه بی
تایه کم تو به سه رما زال بی . نه وه ی نه جه نگی نه و دهمه ی
دلنیا به له سه ر که وتن هه لبازه ، به لام نه وه ی سووره له
سه ر شهر کردن له کاتیکا نه زانن سه ر نا که وئ سه ر چله .
هه رچی سیاسی سه تمان هه به ده رباره ی جه نگی به گشتی و
ده رباره ی په لاماردانه کانمان به تایه ته ی له سه ر بنچینه ی
شهر کردن دار یژراوه ، جا که به بیج ویستی بزاین واز نه
دوژمن بینن و جاری لی بی بگه ریین هه ر له به ر نه وه به که به
بیج ویستی نه زانن له گه لی بجه نگی ، مه به ست له واز
لی هیتانی دوژمن سه ره نه جام هه ر شهر له گهل کردن و له نا و
بردنیه تی . کار به م ستر اتیجی و تاکتیکه نا کرئ نه گه ر پشتی
ته و او نه به ستری به کومه لانی فراوانی گهل و ، له سایه ی
کار بیج کردنیانه وه زه برو زه نگی و کار بگه ری جه نگی گهل به
باشی ده ر نه که وئ . نه و سا دوژمن ته کنیک و تفاقه که ی
چه ند له نیمه با شتر بیج و نه و هویانه ی به کاریان دینسی

هر چی به ک بی دسته و سان و بی چاره نه بی ، له کاتیکدا
که همیشه و تا هه تایه جله وی دهس پیتشکهری به دست
ئیمه وه ئه بی .

له سایه ی کار پین کردنی ستراتیجی و تاکتیکی جهنگی
گه له وه هیزه کانی ئیمه که له سه ره تادا پچووک بوون ،
گه و ره بوون و هیزو توانایان زیاد ی کرد له کاتیکدا که لاواز
بوون . به م چۆره له نه جامدا سه رکه وتین به سه ر دوژمنه
به هیزه کانی ناوه وه ی ولات و دهره وه دا . وه له ماوه ی
هه شت سال جهنگی بهرگری ژاپون دا ئه وه هیزانه ی که
پارتی کومونیستی چین سه ر کردایه تی نه کردن زیاتر له
سه دو بیست و پینج هه زار شه ری له گه ل دوژمن کردو ،
زیاتر له ملیونیک و جهوت سه د هه زار که سی له هیزه کانی
دوژمن و هیزه به کریگیراوه کان له ناو برد . وه له ماوه ی
سی سال جهنگی رزگاریدا به سه ر هه ر هه شت ملیونه که ی
هیزه کونه په رسته کانی کومنیتانگ دا زال بووین و له
شورش ی گه و ره ی گه لدا سه رکه وتین .

سور بوون له سهه په پرهوی کردنی

سیاسه تی پشت به خوبهستن

جهنگی بهرگری گهلی چین بهرامبهر ژاپون به شیکسی
گرنگی جهنگی جیهان بوو دژی فاشیزم . سهه کهوتنی
جهنگی جیهانی به سهه ژاپوندا نهجامی خهباتی ناوکویی
سهه جهه گهلانی دنیا بوو . هابو بهشی لهشکری سو فیتی به
سهه کردایه تی پارتی کومونیستی سو فیتی و رابسهری
ستالین له قوناخی دوایی جهنگی دژی ژاپوندا دهوړیکسی
گرنگی گتیرا له بهزاندنی ئیمپریالیزی ژاپونی دا . گهلانی
کوریا و فیتنام و مهنگولیا و لاوس و کامبودیا و ئیندونیزیا و
بورما و هندو پاکستان و مه لایوو فیلیپین و تایلاندو ولاتانی
ئاسیایی تر به شداری به کی کاریگه ریان کرد له بهزاندنی
ئیمپریالیزی ژاپونیدا . وه ههروه ها گهلانی سهه دوو
ئهمریکا و ئوقیانوسیا و نهورویا و نه فریقیاش له لایه نی
خویانه وه به شدار بوون .

کومونیسته کانی ژاپون و هیزه شوړشکیره کانی گهلی
ژاپونیش ، له سهه رده میکی سهخت و ناخوشدا ، درپژه یان دا
به خهباتی قاره مانانه و نازایانه ی خویانو ، هابو بهشی بهزاندنی

قائىزىمى ژاپونى بوون .

گەلان ھەموو لە ساىھى پىشتىوانى و لايەنگىرى و
ھاندانى يەكترى يەوھ پىكەوھ سەرکەوتن ، بەلام ھەر
ولاتنە بەر لە ھەموو شتىك لە ساىھى رەنجى تايبەتى
گەلەكەى خۆيەوھ رىزگارى بوو .

گەلى چىن كە لە جەنگى بەرگرى ژاپون و دوواى
ئەوھش لە جەنگى رىزگارى گەلدا سەرکەوت ، ئەگەر چى
گەلانى تر سەرور پىشتىوانى يان ئەکرد ، بەلام لە بنچىنەدا
يەھۆى رەنجدانى گەلى چىن خۆيەوھ سەرکەوت . ھەندى
كەسى ئەلەن گوايە سەرکەوتنى چىن لە جەنگى بەرگرىدا لە
ساىھى يارمەتيدانى بىگانەوھ بووھ . ئەم قسە پرو بووچە
وھ كوو قسە پرو بووچە كانى سەربازى يە ژاپونى يەكان واىھ .
جەماھىرى گەل بە رەنج و فىداكارى تايبەتى خۆى
نەبى رىزگارى نابى ، ئەمە سەرەتايبەكى بنچىنەى ماركسىزم
لەنىنىزمە . شۆرش يا جەنگى گەل لە ھەر ولاتىكدا نەركى
سەرشانى خەلكى ئەو ولاتنە خۆايەتى و ، ئەبى بە
شىئوھىكى بنچىنەى پىشت بە رەنجى تايبەتى خۆى
بەستى و لەمە بەولاوھ ھىچ رىگەيەكى تر نى بە .

لە سەردەمى جەنگى بەرگرى ژاپوندا ، پارتىمان
باوھرى وا بوو كە چىن ئەبى پىشت بە ھىزى تايبەتى خۆى
بەستى و ، لە ھەمان كاتدا بە گوڤرەى توانا ھەولى بە
دەسپىنانى يارمەتى بىگانەش بدات . لەبەر ئەوھ پارتىمان
يە توندى بەر بەرەكانى سىياسەتى تاقمى كار بەدەستى

کۆمىنتانگى ئەکرد ، كە سىياسەتى پشت بەستىنى تەواو
 بوو بە يارمەتى بىگانە . كۆمىنتانگ و چيانگ كاي شيك
 لايان وا بوو چىن ھەرچى يەكى ھەيە باش نى يە ،
 پىشە سازى و كشتوكال و چەك و تفاقى ھەموو ھەر خراپ و
 پى كەلكە ، واتە چىن ئەگەر ويستى ژاپون بېھزىنى وا ئەپىن
 پشت بە ولاتانى تر بە تايىبەتى ئىمپىريالىزمى ئەمىريكايى و
 بەرىتانى بېستىت . ئەمە بىر كۆرۈنەنە ھەيەكى زۆر پروپوچە .
 بەلام سىياسەتى ئىمە بە تەواوتى پىچە وانەى ئەو
 سىياسەتە ھە بوو كە كۆمىنتانگ پەپرە ھوى ئەكرد . پارتى مان
 لاي وا بوو كە ئەتوانرى سوود لە ناكۆكى يەكانى نىوان
 ئىمپىريالىزمى ئەمىريكايى و بەرىتانى لەگەل ئىمپىريالىزمى
 ژاپونىدا ھەربگىرى ، بەلام ناپى ھەرگىز پشت بە
 ئىمپىريالىزمى ئەمىريكايى و بەرىتانى بېستىن ، چونكە
 پروودا ھەكان سەلماندوويانە كە ھەر ئەوان بوون گەلىن جار
 پىلانيان گىرا ھە بوو دوستكردنى «مىونىخى خۆرھەلاتى
 دوور» بە نىيازى سەودا و مامەكە كۆردن لەگەل ئىمپىريالىزمى
 ژاپونىدا لە سەر حسابى چىن ، ھە تا ما ھەيەكى درىژ
 تفاقى جەنگى بان ئەدا بە دەستدرىژى كەرانى ژاپونى . لە
 سەردەمى جەنگى بەرگىرىشدا ئىمپىريالىزمى ئەمىريكايى
 يارمەتى چىنىدا بە ھىواى ئەو ھى چىن بكا بە كۆلۆنى بوو
 خۆى .

ھە قال ماوتسىتۆنگ وتى : «پى ويستە چىن بە
 شىتو ھەيەكى بىچىنەيى پشت بە رەنجى تايىبەتى خۆى

بیهستی له جهنگی بهرگریدا . « (۱) وه ههروهه ها وتسی :
«ئیمه به تهمای یارمه تی دهره وه ههین ، بهلام نابج بیکهین
به ژینهری خوومان ، به لکو نهیج به رهنجی تایبه تی خوومان
بژین و ، پشت نهستووو بین به هیزو توانای دروستکهری
گشت لهشکرو نیکوای خه لک . « (۲)

پشت به خو بهستن نههمیه تیکی تایبه تی هه بوو بو
نهو هیزه چه کدارانه ی گهل و نهو ناوچه رزگار کراوانه ی به
دهس پارتیمانوه بوون .

حکومه تی کومینتانگ له روژه کانی سه ره تای جهنگی
بهرگری ژاپوندا بری مانگانه ی دا به لهشکری ریگه ی
هه شته م و لهشکری چواره می نوئی ، دووای نهو ئیتر
« فن » یکی نه دایج . ناوچه رزگار کراوه کان له نهنجامی
په لاماردانی درنده او هه ترشه کانی ته فرو تونا کردنی
ئمبریالیزی و ژاپونی داو ، له نهنجامی گه مارو دانسی
سه ربازی و ئابلۆقه دانی ئابوری به وه له لایهن کومینتانگه وه
وه به هۆی کاره ساتی سروشتی به وه تووشی گهل مهینه تی

(۱) ماوتسیتۆنگ : «دووانیک له گهل په یامنی ره کانی
ئاوانسی دهنگو باسی ناوهندی و روژنامه ساودانگ باو ، وه
روژنامه ی شینمین باو» ، «نووسراوه هه لبرژیردراوه کانسی
ماوتسیتۆنگ» ، بهرگی دووه م .
(۲) ماوتسیتۆنگ : «نه یج کاری ئابوری فیر بین» ،
«نووسراوه هه لبرژیردراوه کانی ماوتسیتۆنگ» ، بهرگی
سی به م .

سهخت بوون ، به تایبته تی له ساله کانی ۱۹۴۱ و ۱۹۴۲دا
خهریک بوو خوارده مهنی و جلوبه رگمان به ته واوی
لی بیری .

چار چی به ؟ هه فال ماوتسیتۆنگ له وه لامدا وتی :
ئاده مزاد له کۆنه وه چۆن توانیوتی بژی ؟ هه به هوی
ئه وه وه نه بووه که دهستی خۆی به کار هیناوه بوو ژیانندی
خۆی ؟ ئیتر ئیمه ی نه وه ی ئه و پیشینانه بوچی ئه و په نده
ساده به له بیر خۆمان بهینه وه ؟ بوچی ناتوانین ئیش به
دهستی خۆمان بکهین ؟

به گویره ی ئه و سیاسه تانه ی کۆمیته ی ناوه ندی
پارتی و هه فال ماوتسیتۆنگ دای نان که سیاسه تی «پشت
به خۆبهستن بوو پهیدا کردنی خوارده مهنی ته واوو جلوبه رگی
زۆر» و «گه شه پیدانی ئابوری بوو مسۆگهر کردنی ته مین»،
له شکر و گهل له ناوچه رزگار کراوه کاندای که وتنه ئیشکردن
بوو به رههم هینانیکی زۆر که بنچینه که ی به رو بوومی
کشتوکال بوو .

کۆسپو ته گهره درنده یه کی وا نین له شکان نه یهن .
ئه گهر هه موو هاوکاری یه کتری یان کرد وا به سه ریا زال
نه بن . کۆنه په رستانی کۆمینتانگ لایان وا بوو ئه گهر
مانگانه که یان برین و ئابلۆقه ی ئابوری یان داین ئه مان کۆژن
له برساندا . به لام راستی به که ی ئه مه یارمه تی داین
چونکه چه چاوی کردینه وه که هه ولکی نه هیشتنی
گیرو گرفته کانه مان بده ین به پشت بهستن به رهنجی تایبته تی

خۆمان . له کاتیگدا که وتینه ئیشکردن له پیناوی بهرهم
هیناندا ، به وردی سیاسهتی «هیزی کهم تر و باشتر و
بهریوه بردنیکی ساده تر» مان چی به چی کردو ، که وتینه
پاشنه کهوتی دهرامهتی مادی و دهسمان ئه گرت به هیزه
به شهری به کانمانه وه . بهم تهرحه به سهر گیر و گرفته سهخته
مادی به گاندا زال بووین و سهرکه وتووانه له ته نینگ و
چه له مه که هاتینه دهزه وه ، سهره رای ئه وهش باری شانی
گه مان سووک و گوزه رانیمان باشتر کردو ، بنچینهی مادی
سهرکهوتنی جهنگی بهرگری ژاپۆنمان دانا .

دهربارهی گیر و گرتی چهک و تفاق ، خۆمان بیری
چه کمان دروست کرد ، به لام به شتیه به کی بنچینهی پشت
ئه ستوور بووین به و چه کانهی له دوژمن دهسمان ئه کهوتن .
چیانگ کای شیک و ئیمپریالیسته ژاپونی به کسان و
ئیمپریالیسته ئه مریکایی به کان بوو بوون به «سه رلقی»
گواستنه وه بو ئیمه . کارگه جهنگی به کانی ئیمپریالیزم
هه میسه چه که بهرهم هینراوه کانی پیشکesh کردوه به
گه لان و نه ته وه زۆرایی کراوه کان .

هیزه چه کداره کانی گه ل به سهر کردایه تی پارتهی مان
جهنگیکی گه لی له سنووریکی فراواندا هه ل گیر ساندبوو ،
وه سهرکهوتنی گه وره گه وره تییدا به دهست ئه هینا ،
به بیج ئه وهی هیچ دهستگیرویی به کی مادی له دهزه وه بکری
نه له سهردهمی جهنگی بهرگری ژاپۆندا که ههشت سال

زیاتری خایاندو ، نه له سهردهمی جهنگی رزگاری گه لدا
که سی سال زیاتر در یژه ی کیشا .

هه قال ماوتسیتونگ وتی که سیاسه تی بنچینه بی مان
نه بی له سه ر بنچینه ی هیزی تایبه تی خو مان دابریژین .
ته نیا هر له سایه ی پشت به ستنه وه به رهنجی تایبه تی
خو مان ، نه توانین له پایه یه کی وادا بین که له هیچ کاتیکدا
نه شکینرین .

گهلانی جیهان له خه باتدا دژی ئیمپریالیسم
نۆکه ره کانی هه میسه پشتیوانی یه کتری نه که ن . له سه ر
شانی نه و ولاتانه ی سه رکه وتوون پتویسته پشتیوانی نه و
گه لانه بکه ن که هیشتا سه رانه که وتوون و یارمه تی یان بدن .
به لام ده ستگیرویی دهره وه له هه موو باریکدا هه ر ده ور یکی
سانه وی بی نه بینری .

جا له پیناوی هه لگیر ساندنی شوړشو به رپا کردنی
جهنگی گه لی و به ده سته پیناتی سه رکه وتندا ، مروّف نه بی
به سیاسه تی پشت به خو به ستنه وه بنووسخ و پشت
نه ستوور بی به هیزه کانی کومه لانی خه لکی ولاته که ی
خوی و ، خوی ناماده بکا بو تیکو شانیکی سه ربه خو له
کاتی برانی ته واوه تی ده ستگیرویی مادی دهره وه دا . خو
نه گه ر مروّف به ره نجدانی تایبه تی خوی کاری نه کردو
سه ربه خو بیری له گیرو گرفته کانی شوړشی ولاته که ی خوی
نه کرده وه و خوی چاره ی نه کردو ، نه گه ر پشتی نه به ست

مەنزى جىھانى تيۋرى ھەقال ماوتسىتۋىت

دەربارەى جەنگى گەل

شۋىشى چىن درىژە كىشمانى شۋىشى مەزنى
ئۆكتۈبەرە . ۋە رىگەى شۋىشى ئۆكتۈبەر رىگەى ناۋكۋى
ھەموو شۋىشە گەلى يەكانى جىھانە . شۋىشى چىن و
شۋىشى ئۆكتۈبەر گەلى سىفەتى بىچىنەى ناۋكۋىيان
ھەبە كە ئەمانەن : يەكەم ، چىنى كرىكار سەركردايەتى
ھەردووكيانى كرد ، كە ناۋكەكەى پارتى مارتسى لىنىنى
بوو . دووم ، ھەردووكيان لەسەر بىچىنەى ھاۋپەيمانى
نىۋان كرىكاران و جوتياران ھەلگىرساون . سىيەم ،
ھەردووكيان لە رىگەى شۋىشى پىر زەبرو زەنگەۋە لە
دەستبەسەرگرتنى دەسەلاتى دەۋلەتدا سەركەۋتن و
دىكتاتورى پرۆلىتارىيان دامەزرانىد . چوارەم ،
ھەردووكيان دوۋاى سەركەۋتن رىژىمى سوشىالىستىيان
دامەزرانىد . پىنچەم ، ھەردووكيان بەشىك بوون لە
شۋىشى جىھانىى پرۆلىتارىيا .

شىتىكى ئاسايىيە ، كە شۋىشى چىن ناسىنەرەۋەى
تايبەتى خۆى ھەبىچ ، شۋىشى ئۆكتۈبەر لەروسىيى

ئىمپىريالىستى يا ھەلگىرسا ، لەكاتىكدا كە شۆرشى چىن لە
 ولايتىكى نىمچە كۆلۈنى و نىمچە دەره بەگى دا تەقى بەوہ .
 شۆرشى ئۆكتۆبەر شۆرشىكى سوشىيالىستى پرولىتارىيى
 بوو ، بەلام شۆرشى چىن پاش سەرگەوتنى بەكجارەكى لە
 شۆرشى دىموكراسى نوى دا گەشەى كىردو بوو بىلە
 شۆرشىكى سوشىيالىستى . شۆرشى ئۆكتۆبەر بىلە
 راپەزىنى چەكدارى ناو شارەكان دەستى پىچ كىردو بەرەو
 لادى كشا ، بەلام شۆرشى چىن لە رىگەى ئابلۆقەدانى
 شارەكانەوہ لە دىھاتەوہ لە سەرانسەرى ولاندا بە تەواوى
 سەرگەوت و لە ئەنجامدا دەستى گرت بەسەر شارەكاندا .
 سەرورەى ھەقال ماوتسىتۈنگ لەوہ دايە كە توانى
 راستى بە گشتى بەكانى ماركسىزم لىنىنىزم سەرگەوتتوانە
 تىكەلاو بىكا لەگەل كارپىچ كىردنى شۆرشى چىنداو ، بىلە
 رىگەى گشتى كىردن و پوختە كىردنى وردو ژىرانەى ئەو
 تەجرىبانەى لە خەباتى شۆرشىگىرانەى دوورو درىژى
 گەلى چىنەوہ ھەلى ھىنجا بوون ، بە چەشنىكى داھىنەرانە ،
 ماركسىزم لىنىنىزمى دەولەمەندتر كىردو گەشەى پىدا .
 لە ئەنجامى كارپىچ كىردنى دوورو درىژى شۆرشى
 چىندا ساخ بووہوہ كە تىۋورى بەكەى ھەقال ماوتسىتۈنگ
 دەربارەى جەنگى گەل ، لەگەل ياسا مەوضوعى بەكانى ئەم
 جەنگەدا بە تەواوى ئەگونجىن و ، تىۋورى بەكى
 سەرگەوتتوانەى لە شىكان نەھاتوہ . وە نەك ھەر بە
 كەلكى چىن ئەھات و بەس ، بەلكو خزمەتپىكى گەورەى

خەباتى شۆرشگىرانەسى گەلان و نەتەوہ زۆرلېن كراوہ كانى
سەرانسەرى دنيايشە .

جەنگى گەل كە پارتى كۆمۇنىست سەر كىردا يەتى كىرد،
هەم جەنگى بەرگى ژايبون و هەم جەنگە
شۆرشگىرى بە كانى ناوخۆ ئەگرىتەوہ كە بىست و
دووسالىان خاياند ، ئەم جەنگە درىژترىن و ئالۆزترىن
جەنگى گەلە كە پرۆلىتارىا لە مېژووى نوئى دا سەر كىردا يەتى
كىردىچ ، بە تاقىكردنەوہى زىندو و دەولەمەندى كىردىچ .

تىۋرى نايەتى ماركسىزم لىنىنىزم دەربارەى
شۆرشى پرۆلىتارىا ، لەدوواين شى كىردنەوہدا ، تىۋرى
دەس بەسەرا گرتنى دەسلەتى سىياسى بە لە رېگەى بەكار
هېئاننى زەبرو زەنگى شۆرشگىرانەوہ ، تىۋرى بەرھەلستى
كىردنى جەنگى دژى گەلە بە جەنگى گەل . ماركس بە
تەواوى بۆى چوۋە كە وتوۋىەتى : «زەبرو زەنگ مامانىكە
كۆمەلى نوئى لە منالدىنى كۆمەلى كۆن دەرتەھىئىچ . » (۱)

لەسەر بنچىنەى ئەو تەجرىبانەى لە جەنگى گەلى
چىنەوہ فىر بوو بوو ، هەقال ماوتستىۋىنگ وتە بە
ئاوبانگەكەى ، بە سادەترىن و رۆشن ترىن رىستە پوختە
كىردوۋە ، كە ئەلچ «دەستەلەتى سىياسى لە لوولەى تەنگەوہ

(۱) ماركس : «سەرمایە» ، بەرگى بەكەم .

هه‌ل ته‌قولی. « (۱)

وه هه‌روه‌ها به پروونی ده‌ری خست که : «ده‌س
یه‌سه‌را گرتنی ده‌سه‌لات به هوی هی‌زی چه‌کداره‌وه و ،
پرانده‌وه‌ی مه‌سه‌له‌که له ریگه‌ی جه‌نگه‌وه ، نه‌رکی
ب‌چینه‌یی شو‌رش و به‌رزترین شی‌وه‌یه‌تی . نه‌م سه‌ره‌تا
مارکسی به‌لینی‌یه‌ده‌باره‌ی شو‌رش هه‌م له چین و هه‌م
له ولاته‌کانی تریشدا وه‌کوو یه‌ک به‌ته‌واوی پ‌است و
باشه . « (۲)

جه‌نگ نه‌ج‌امی بوونی ئیم‌پریالی‌زم و ری‌ژی‌می
چه‌وساندنه‌وه‌یه . لینی و تو‌ویه‌تی «جه‌نگ هه‌میشه‌و له
هه‌موو شو‌یتیکیدا هه‌ر چینه‌چه‌وسینه‌روه‌وه کاربه‌ده‌ست و
زۆرداره‌کان هه‌لی نه‌گیرسین . « (۳) جا مادهم
ئیم‌پریالی‌زم و ری‌ژی‌می چه‌وساندنه‌وه مابن ئیم‌پریالی‌سته‌کان و
کۆنه‌په‌رسته‌کان هه‌میشه‌پشت به‌هی‌زی چه‌ک‌دار
نه‌به‌ستن بۆ پاراستنی حوکمی کۆنه‌په‌رستانه‌ی خۆیان و ،

(۱) ماوتسیتۆنگ : «مه‌سه‌له‌کانی جه‌نگ و
ستراتی‌جی» ، «نووسراوه‌هه‌لبژێردراوه‌کانی ماوتسیتۆنگ» ،
به‌رگی دووهم .

(۲) هه‌مان سه‌رچاوه‌ی پیشوو .

(۳) لینی : «له‌شکری شو‌رشگی‌رو حکومه‌تی
شو‌رشگی‌ر» ، «کۆکراوه‌ی ته‌واوی نووسراوه‌کانی لینی» ،
به‌رگی هه‌شته‌م .

جهنگ به سهر نه ته وه و گه له زورلج کراوه کاندنا ته سه پيټين .
ټمه ياسيايه کي مهووعی په له سه زوو نار ه زوو ، ويستی
ناده مزاده وه په .

له جيهانی نه مرودا ، ئيمپرياليسته کان به
سهر وکايه تی نه مريکا و ټيکرا نوکهره کانين ، سه هر گهرمی
پته وکردنی ده زگاکانی ده و له تن به تايبه تی هی هتزه
چه کداره کانين . وه ئيمپرياليزمی نه مريکايی به تايبه تی
خه ريکی ده ستر ټیژی چه کدارو دامر کاندنه وهی گه لانه به
زوری چه ک له هه موو لايه کی دنيا دا .

نه ته وه زورلج کراوه کان و گه لانی چه وساوه ، له
به رامبه ر جهنگی ده ستر ټیژی که رانه و دامر کاندنه وهی
چه کداردا که ئيمپرياليسته کان و نوکهره کانين به رپايی
نه کهن ، نه بچ چی بکن ؟ ناخو نه بچ خويان به دن
به ده سته وه و تا هه تايه هه ر به ديلي بژين ؟ يا نه بچ به
ريزگار کردنی خويان راست بینه وه و بکه ونه به رگری و
ټيکووشان ؟

هه قال ماوتسي ټونگ به چند و ته په کی زيندوو
وه لامي نه م پرسیاران هی داوه ته وه و ، و توويه تی که گه لی
چين دووای لي کوئينه وه په کی دوورودريژو هه لسه نگاندنيکی
زور ، بووی ده رکوت که هه موو ئيمپرياليسته کان و
نوکهره کانين «شیريان هه لکيشاوه و گرتوويانسه به
ده ستیان ه وه و ، ناماده ی شهر کردن . گه ليش ده رکی به مه

کردوه بۆیه هەر به هه مان چهشن رهفتار ئه کاس . « (1)
ئهمهش پهی ئهوتری بهگزا چوونی دوژمن بهو شیوه بهی
دی به گزماندا .

سه ره نجام ، ئاخۆ پیاو زانی نه وهی هه به بکه ویتسه
خهباتی ههق به ههق له دژی دهستدریزی کردنی چه کدارو
دامرکاند نه وهی چه کداری گهل له لایهن ئیمپریالیسته کان و
نۆکه ره کانیا نه وهو ، ئاخۆ ئه ویری چهنگسی گهل
ههل بگریستین له دژیان و ، زانی نه وهی هه به شوورش
بگریی . ئهمه باشتترین مهحه که بسۆ جیا کردنه وهی
شوورشگیرانی راسته قینه له شوورشگیرانی دروینه و ،
مارکسی به لینینی به راسته قینه کان له ساخته چی به کان .

سه بارات به وهی هه ندی کهس ترسی ئیمپریالیزم و
کۆنه په رستانیان له دلدا بوو ، هه قال ماوتسیتۆنگ بیره به
ناوبانگه کهی خۆی بلاو کرده وه که «ئیمپریالیزم و هه موو
کۆنه په رستان پلنگی کارتۆنین» و ، ووتسی : «هه موو
کۆنه په رستان پلنگی کارتۆنین . به روا له ت ترسناکن و ، به
راستی ئه و هیزه گه وره به یان تیا نی به . وه ئه گه ر له
گۆشه ی پاشه رۆژه وه پروانینه کاروباره کان ، وای بۆمان
دهر ئه که وئی که هیزی گه وره به راستی به دهن گه له وه به ،

(1) ماوتسیتۆنگ : «باری ئیمه و سیاسه تمان پاش
سه ره که و تمان له چهنگی بهرگری ژاپۆندا» ، «نوو سراوه
هه لێژیر دراوه کانی ماوتسیتۆنگ» ، بهرگی چواره م .

تەك بە دەسى كۆنەپەرستانەو.» (۱)

مىژووى جەنگى گەل لە چىن و لەولانانى تىردا بە تەواوەتى ئەوەيان ساخ کردۆتەووە كە گەشەکردنى ھىزە شۆرشگىرەکانى گەل لە ھىزىكى لاوازەووە بۆ ھىزىكى بە توانا ، لە ھىزىكى پىچووكەووە بۆ ھىزىكى گەورە ، ياسايەكى گشتى خەباتى چىنايەتى و ، ياسايەكى گشتى گەشەکردنى جەنگى گەل . جا سەرەراى ئەوھى كە جەنگى گەل تووشى زۆر دژوارو پىچو پەناو شىكست ئەبى و ناتوانى خۆيشى لى لايدات ، بەلام ھىچ ھىزىك ناتوانى رىچكەى گشتى جەنگى گەل بگۆرى كە رىچكەى سەرکەوتنى بى گومانە .

ھەقال ماوتسىتۆنگ روونى کردۆتەووە ، كە پىئويستە لە سەرمان لە بارى سەرنجى ستراىجى بەوھ ھەموو دوژمنان بە سووك بگرن و نرخیكى كەمیان بدەينى ، بەلام لە بارى سەرنجى تاكتىكى بەوھ حسابىكى ورديان بۆ بكەين . بە سووك گرتنى دوژمن لە رووى ستراىجى بەوھ مەرجىكى پىچكۆلانەى شۆرشگىرىتى بە . بە بى گىائىكى قارەمانانەو ، وىرانى بە سووك گرتنى دوژمن ، ھەلگىرساندى شۆرشو بەرپاگردنى جەنگى گەل ھەر قسەى رووت ئەبى ، چ جاي بە دەسھىنانى سەرکەوتن .

شتىكى گرنگە ھەموو شۆرشگىرىك حسابىكى وردى

(۱) ماوتسىتۆنگ : «دووانىك لە گەل رۆژنامە

ئووسى ئەمريكايى ئانا لوىز سترۆنگ» ، «نوسراوھ ھەلبژىردراوھەكانى ماوتسىتۆنگ» ، بەرگى چوارەم .

تاکتیککی بۆ دوژمن بکا . وه مهحاله له جهنگی گهلسدا
سهربکهوی ئهکهر حسابیککی وردی تاکتیککی بۆ دوژمن
نه کاو ، له باری دیاری کراو نه کولیتهوه و وریا نه بی و بایهخ
به هونهری تیککوشان نه داو ، شیوه گونجاوه کانی خهبات به
باشی ههله نه بزیڕی بۆ کارپن کردنی تایبهتی شوێرش و
چاره کردنی گیر و گرفته دیاری کراوه کان .

ماتریالیزی دیالیکتیککی و میژوویی فییرمان ئهکا
که گرنگترین شت ئهوه نییه که ئیستا به روالهت له
قایم و پتهو ئهچی و بهلام به راستی دهستی کردوه به
کلۆر بوون ، به لکو گرنگترین شت ئهوه شته تازه پیگه یشتوووه
گهشه کردویه که رهنگه ئیستا به روالهت قایم و پتهو
نه نوینن ، چونکه ههرشتی تازه پیگه یشتوو گهشه کردوو له
شکان نایهت .

له بچ هیژ ئهچن سهر ئهکهون به سهر ئهوه هیژانه دا که
به روو کەش له به هیژ ئهچن و بهلام له گیانه لاودان ؟ هوی
ئهمه ئهوه یه که وا ههق وا به لای هیژه تازه
پیگه یشتوووه کانه وه جهماهیری گهلیان له پالدایه ، له
کاتیکدا که چینه کونه په رسته کان هه میسه ته ریکن له
گهلو دوژمنایهتی کومه لانی خه لک ئه کهن .

سهر کهوتنی شوێرش چین راستی ئهم بیره ی سهلماند ،
ههر وه کوو میژووی هه موو شوێرشه کان و ، میژووی
خهباتی چینایهتی و تیکرا میژووی — روفایهتی
سهلماندوویانه .

ئىمپىريالىستەكان زۆر لەو تىۋورىيەى ھەقئال
ماوتسىتۋونگ ئەترىسن كە ئەلچ « ئىمپىريالىزم ھەموو
كۆنەبەرستان پىلنگى كارتۇنن » ، رېفېزىنىستەكانىش لى
پقاندا لىۋى لى ئەكروژن و ، بە ھەموويان بەر بەرەكانى
ئەم تىۋورىيە ئەكەن و ھىرشى ئەبەنە سەرو ، كەسانى
پوودەلەو ھىچ لەباردا نەبووش گالئەى پىن ئەكەن . بىلەلام
ئەمانە ھىچى يەك تۆز ناتوانچ لە نرخی ئەم تىۋورىيە
كەم بىكائەو ، چونكە تىشكى راستى بە ھىچ كەسىك
ناشارد رىتەو .

تىۋورى ھەقئال ماوتسىتۋونگ دەربارەى جەنگى گەل
ئەك ھەر گىروگرفتى و پىرانى ھەلگىرساندى جەنگى گەلى
لابەلا كروو و بەس بەلكو چۆنابەتى ھەلگىرساندىشى چارە
كردو .

ھەقئال ماوتسىتۋونگ ھەم سىياسىيەكى مەزن و ھەم
عەسكەرىيەكى مەزنەو ، شارەزاي بەرپوۋە بردنى جەنگە بە
گوپىرەى ياساكانى . بەو رېبازو سىياسەت و ستراتىجى و
تاكىكانەى كە بو جەنگى گەلى دارىشتىو ، لى
ناخۆش ترىن و ئالۆز ترىن سەردەمدا گەلى چىنى
سەر كردايەتى كرد ، لە لىخورىنى كەشتى جەنگى گەلى پى
بەرەو كەنارى سەر كەوتن و ھەموو ئەو گابەردە نەپتى يانەى
بەجى ھىشت كە خرابوونە بەر پىشكەوتنى .

لىرەدا پىۋىستە ئەو دەوبارە بىكەنەو كە
تىۋورىيەكەى ھەقئال ماوتسىتۋونگ دەربارەى دامەزراندنى

بىكەي شۆرشگىرانەي ناو دېھات و ئابلوقەدانى شارەكان لە
دېھاتەوہ ، ئەھمىيەتتىكى كۆرۈنۈشى ھەيە بۆ خەباتىسى
شۆرشگىرانەي ئىستاي ھەموو نەتەوہو گەلە زۆرلىق
كراوہ كان ، وە بە تايبەتى بۆ خەباتى شۆرشگىرانەي نەتەوہو
گەلە زۆرلىق كراوہ كانى ئاسياو ئەفرىقىا و ئەمريكاي لاتىنى ئىزى
ئىمپىريالىزم و ئۆكەرەكانى .

گەلىق لە ولاتان و گەلانى ئاسياو ئەفرىقاو ئەمريكاي
لاتىنى ئەمرو توشى دەستدرىژى و بەنداىيەتى بوون ئە
لايەن ئىمپىريالىستەكانەوہ بە تايبەتى لە لايەن ئەمريكاي
ئۆكەرەكانىيەوہ . بارى سياسى و ئابورى گەلىق لەم ولاتانە لە
زۆر پووہو لە گەل بارى ئەوساي چىندا لەيەك ئەچىق .
مەسلەي جوتياران لەم ناوچانەدا بايەختىكى زۆرى ھەيە
وہكوو لە چىن ھەي بوو . جوتياران ھىزى سەرەكى
شۆرشى نىشتمانى ديموكراتىيىك ئەھتىياجى دۇي
ئىمپىريالىزم و ئۆكەرەكانى . وە ئىمپىريالىستەكان لە كاتى
دەستدرىژى ياندا بۆ سەر ئەم ولاتانە ، پىشەكى بە دەس
بە سەرا گرتنى شارە گەورەكان و رىكەوبانە سەرەكى يەكان
دەس پىن ئەكەن ، بەلام ناتوانن بە تەواوى دەس بە سەر
ناوچە فراوانەكانى دېھاتدا بگرن . لادىق ، وە بە تەنيا
لادىق ، ناوچەيەكى فراوانى واىە كە شۆرشگىرەكان ئەتوانن
بە ئازادى تيا بگەرىن ، لادىق ، وە بە تەنيا لادىق ، بىكەي
شۆرشگىرانەي تىدا دائەمەزىنرى و شۆرشگىرەكان
ئەتوانن لە وپوہ بەرەو سەرگەوتنى يەكجارى بکشىن . بە

تەواوی لەبەر ئەم ھۆیە ، تیۆری یەكسەى ھەقال
 ماوتسیتۆنگ دەربارەى دامەزراندنى بنكەى شۆرشگىرانەى
 ناو دێھاتو ، ئابلۆقەدانى شارەكان لە دێھاتەوہ تا دیت
 زیاتر سەرنجى گەلانى ئەم ولاتانە پائەكیشى .
 ئەگەر بە گشتى لە دنیا بروانین و ئەمريكای شىمالى و
 ئەوروپای خۆرئاوا و امان بە «شارەكانى جىهان» ناو برد ،
 ئەبىنن ئاسىاو ئەفرىقاو ئەمريكای لاتىنى وەكوو «ناوچە
 دێھاتى يەكانى جىهان» وان . لە دووہم جەنگى جىهانى يەوہ ،
 جارى بزوتنەوہى شۆرشگىرانەى پروليتارىا لەبەر گەلى
 ھۆى چۆر بە چۆر لە ولاتە سەرمایەدارى يەكانى ئەمريكای
 شىمالى و ئەوروپای خۆرئاوا و يستاوہ ، لە كاتىكدا كە
 بزوتنەوہى شۆرشگىرانەى گەلى لە ئاسىاو ئەفرىقاو
 ئەمريكای لاتىنى دا بە چۆرىكى ئىجگار زۆر گەشەى كردوہ .
 بۆيە بە وانەيەكى ديارى كراو شۆرشى جىهانى ئىم
 سەردەمەش وىنەيەكى ئابلۆقەدانى شارەكانە لە دێھاتەوہ .
 لە دوو ايىن شى كردنەوہ دا ، مەسەلەى شۆرشى جىهانى
 ھەمووى بەندە بە خەباتى شۆرشگىرانەى گەلانى ئاسىاو
 ئەفرىقاو ئەمريكای لاتىنى يەوہ ، ئەو گەلانەى كە بەشى
 ھەرە زۆرى دانىشتوانى دنيا پىك ئەھىنن . وە ئەبى
 ولاتانى سوشىالىستى ، پشتىوانى كردنى خەباتى
 شۆرشگىرانەى گەل لە ئاسىاو ئەفرىقاو ئەمريكای لاتىنى يا ،
 بە ئەركى ئىنتەرناشنالىستى خۆيان بزائن .
 شۆرشى ئۆكتۆبەر دەرگای سەردەمىكى تازەى لى

رووی شۆرشى نەتەۋە زۆرلېن كراۋە كانىدا كردهۋە ،
سەر كەۋتىنى شۆرشى ئۆكتوبەر پىردىكى دروست كىرد لە بەينى
شۆرشى سوشىيالىستى پرولىتارىيە خۆرتاۋا شۆرشى
نىشتمانى دىموكراتى لە ولاتانى كۆلۈنى و نىمچە كۆلۈنى
خۆرەلاتدا . شۆرشى چىنىش سەر كەۋتوۋانە گىروگىرتى
چۆنەتى پىكەۋە بەستىنى شۆرشى دىموكراتى نىشتمانى و
شۆرشى سوشىيالىستى چارە كىرد لە ولاتانى كۆلۈنى و
نىمچە كۆلۈنى دا .

هە قال ماوتسىتۆنگ روۋنى كردهۋە كە ھەموۋ ئەۋ
شۆرشانەى بەرھەستى ئىمپىريالىزم ئەكەن ، ئىتر لە ھەر
ولاتىكى كۆلۈنى يا نىمچە كۆلۈنى يا ھەل بگىرسىن ، لە
دوۋاى شۆرشى ئۆكتوبەر ۋە كوو جاران بەشىك نىن لە
شۆرشى جىھانى بۇرجۋازى كۆن يا سەرما بەدارى كۆن ،
بەلكۇ بەشىكە لە شۆرشى نوئى جىھانى ، واتە شۆرشى
سوشىيالىستى جىھانى پرولىتارىيە .

هە قال ماوتسىتۆنگ تىۋرى يەكى تەۋاى دەربارەى
شۆرشى دىموكراسى نوئى دارشتو ، ئەۋەۋەى دەس
نىشان كىرد كە ئەم شۆرشە ، ھەر شۆرشىكى لەم بابەتە
ئەبى ، ھەر شۆرشىكى جەماھىرى ئەبى بە سەر كىردا بەتى
پرولىتارىيە دۆرى ئىمپىريالىزم دەربەگايەتى و سەرما بەدارى
بىرۆكرات .

ئەمەش واتە كە ئەم شۆرشە ئەبى ھەر شۆرشىكى
بى ، بە سەر كىردا بەتى پرولىتارىيە پارتى شۆرشىگىرى

راسته قینه‌ی چه‌کدار به مارکسیزم لینینیزم نه‌ک به
سه‌ر کردایه‌تی هیچ چین یا هیچ پارتی‌به‌کی تر .
نه‌مه‌ش واته که نه‌م شو‌ر شه نه‌ک هر ته‌نیسا
کر یکارو جوتیارو ورده بورجوازی ناو شماره‌کانی تیا
به‌شداره ، به‌لکو بورجوازی نیشتمانی و هم‌وو نه‌و
دیموکراتی‌به نیشتمانپه‌روه‌رانه‌شی تیا به که به‌ره‌لستی
ئیمپریالیزم نه‌که‌ن .

نه‌مه‌ش واته که دوژمنانی شو‌رش بریتین له
ئیمپریالیزم و دهره‌به‌گایه‌تی و سه‌رمایه‌داری بیروکراتی .
پاشه روژی شو‌رشی دیموکراسی نوئی سوشیالیزمه
نه‌ک سه‌رمایه‌داری .

تیوری هه‌قال ماوتسیوتونگ دهرباره‌ی شو‌رشی
دیموکراسی نوئی تیوری مارکسیزم لینینیزمه دهرباره‌ی
شو‌رشی قوناخ به قوناخ و ، تیوری مارکسیزم لینینیزمه
دهرباره‌ی شو‌رشی به‌رده‌وام .

هه‌قال ماوتسیوتونگ به راستی و ژیرانه‌ دوو
قوناخه‌که‌ی شو‌رشی له یه‌ک جوئی کرده‌وه - شو‌رشی
نیشتمانی دیموکراتی و شو‌رشی سوشیالیستی وه له
هه‌مان کاتدا هه‌ردووکیانی به توندی و به شیوه‌یه‌کی
راست و دروست پیکه‌وه به‌ستوووه . شو‌رشی نیشتمانی
دیموکراتی ری ته‌ختکه‌ری پتویست و ناچارای شو‌رشی
سوشیالیستی به ، وه شو‌رشی سوشیالیستیش نه‌نجامی
حه‌تمی گه‌شه کردنی شو‌رشی نیشتمانی دیموکراتی‌به‌و ،

ئەم دوو قوناخە شۆرشگىرى يە ھەرگىز ش—وورايەكى
گەورەيان لە بەيندا نى يە . لەگەل ئەو ھەشدا ش—شۆرشى
سوشىالىستى لە پاشى تەواو كردنى ش—شۆرشى نىشتمانى
دىموكراتى نەبى چى بەجى ناكرى و ، ھەر چەند شۆرشى
نىشتمانى دىموكراتى بە شىۋە يەكى تەواوتر ئەنجام بدرى
زەوى يەكى باشتر بۆ شۆرشى سوشىالىستى نامادە ئەكات .
تەجرۇبەكانى شۆرشى چىن دەرى خستوۋە كە
ئەركەكانى شۆرشى نىشتمانى دىموكراتى لە رىگەھى
خەباتىكى دوورو درىژو پر پىچچو پەناۋە نەبى چى بەجى
ناكرىن . لەم قوناخە شۆرشگىرى بەدا ئىمپىريالىزم
نۆكەرەكانى دوژمنى ژمارە يەك ئەبن . بۆيە شىتىكى
پىۋىستە لە خەباتدا دژى ئىمپىريالىزم و نۆكەرەكانى لەگەل
ھەموو ئەو ھىژە نىشتمانى يانە يەك نگرن كە بەرھەستى
ئىمپىريالىزم ئەكەن بە بورجوازى نىشتمانى و ھەموو
نىشتمان پەرۋەرەكانى ترەو . ھەموو ئەو نىشتمان پەرۋەرەكانەى
لە رىزى بورجوازى و چىنە چەوسىنەرەو ھەكانەو ھاتوونەتە
تاو رىزى خەباتكەرانى دژى ئىمپىريالىزم ھەو لە مېژوودا
دەورىكى پىشكە و تووانەيان گىراۋە ، لەبەر ئەھو
ئىمپىريالىزم لىيان نارازى يە لە كاتىكدا پرۆلىتارىيە
پىشوازىيان ئەكا .

تېكەلاۋ كردنى ئەو دوو قوناخە ، واتە شۆرشى
دىموكراتى نىشتمانى و شۆرشى سوشىالىستى شىتىكى زۆر
زىاندارە . ھەڧال ماوتسىتۆنگ ئەو بىرە چەوتىھى

پووکاندهوه که لای وا بوو «ئهنجام دانی ههر نوو
 قووناخه که به جهزربهیهک» ، وه وتی ئەم بیره تووباییسه
 خهباتی دژی ئیمپریالیزم و نوکهرهکانی کزو لاواز ئەکا ، ئەو
 خهباتهی که ئەرکی له ههموو شت له پیشتری ئهوه
 روژانه بوو . له سهردهمی جهنگسی بهرگری دا ،
 کونه پهستانی کۆمینتانگ و تروتسکی به به کریگراوه کانیان
 به ئەنقەست ئەم دوو قووناخهی شوووشی چینیان تیکهه
 کردو که وتنه بلاوکردنه وهی به ناو «تیۆوری یهک شوووشی» و
 «سوشیالیزم» به بیج پارتی کۆمۆنیست . له م تیۆری یسه
 هیچو پووچهش نیازیان وا بوو پارتی کۆمۆنیست قووت
 بدنو و شوووش له بن بینو بهر له پیشکه وتنی شوووشی
 دیموگراتی نیشتمانی بگرن ، وه ئهوه تیۆری یسه
 هیچو پووچهیان کرد به بیانووی بهر ههگستی نه کردنی
 ئیمپریالیزم و خو به دهسته وه دانیان . میژووی شوووشی چین
 له میژوه نهو تیۆری یه کونه پهستانه یه ی ناوه ته گۆر .
 ئەمرووش ریفیژنیسته خرۆشووی یه کان به گهرمی
 واته واتی ئەوه یانه که گوایه سوشیالیزم به بیج پرۆلیتاریا و
 به بیج پارتی شوووشگپری راسته قینهی چه کدار به
 ئایدیولوژی پیشکه وتووی پرۆلیتاریا دانه مەزری و ، سه ره تا
 بنچینه یی یه کانی مارکسیزم لینینیزم یان داوه ته بهر با .
 له مهش مه به ستیان لادانی نه ته وه زۆر لای کراوه کانه له
 ریگه ی خهبات دژی ئیمپریالیزم و ، ویرا کردنی شوووشی
 دیموگراتی نیشتمانی و خزمەت کردنی ئیمپریالیزمه .

شۆرشى چىن ، تەجرۇبە يەككى سەر كە وتووانى سە
تەواۋى ھەلگىر ساندنى شۆرشى دىموكراتى نىشتىمانى بە
سەر كەردايەتى پرولىتارىيا ئامادە كەردو ، تەجرۇبە يەككى
سەر كە وتووانى گواستىنە ھەي شۆرشى دىموكراتى
نىشتىمانى بۇ شۆرشى شۆشئىالىستى لە كاتى لەبارى خۇيدە
يە سەر كەردايەتى پرولىتارىيا پىشكەش كەرد .

بىروباۋەرى ماوتسىتۆنگ قىبەلەنماي سەسەر كە وتنى
شۆرشى چىن بوو . راستى يە گشتى يە كانى ماركسىزم
لىنىنىزمى تىكەل كەرد بە كارپىن كەردنى تايبەتى شۆرشى چىن و
يە چەشنىكى داھىنەرانە گەشەي دا بە ماركسىزم لىنىنىزم ،
بەم جورە گەلپى چەكى تازەي خستە ناو گەنجىنە ھەي
ماركسىزم لىنىنىزم ھە .

چەرخى ئىمە چەرخى گلۆر بوونە ھەي سەرمائەدارى
جىھانى و ئىمپىريالىزمى جىھانى يە بەرەو كەندەلانى
چارەنووسى ھەتمى و چەرخى پىشكەوتنى سوشىيالىزم و
كۆمۇنىزم بەرەو سەر كە وتن . تىۋورى ھەقال ماوتسىتۆنگ
ھەر بەرەنجامى شۆرشى چىن نى يە بە تەنيا بەلكو مۆرى
ئەم چەرخەشى پىۋەيە . ئەو تەجرۇبە تازانەي كە
دەستكە وتوون لە خەبانى شۆرشگىرانەي گەلانى گەلپى لە
ولائاتى دىنا دوۋاى دوۋەم جەنگى جىھانى بە زۆر بەلگەي تر
سەلماندوۋيانە كە بىروباۋەرى ماوتسىتۆنگ گەنجىنە يەككى
تاو كۆپى گەلانى شۆرشگىرى سەرانسەرى دىنايە . ئا
ئەمە يە ناۋەرۆكە گەورە جىھانى يەككى بىروباۋەرى
ماوتسىتۆنگ .

بهزاندنی ئیمپریالیزی ته مریکایی و

نوکه ره کانی به جهنگی گهل

له پاش دووم جهنگی جیهانی سه وه ئیمپریالیزی مریکایی چیگه ی فاشیزمی ئالمانی و ژاپونی و ئیتالی گرتوته وهو ، که وتوته هه وئدانی دامه زانندی ئیمپراتوری به کی ته مریکایی گه وره به هوی دهس به سه را گرتنی جیهان و دیل کردنیه وه . سه ربازگه ری ژاپونی و ئلمانی وه کوو دوو هاوبه شی سه ره کی هه لگیرسانندی جهنگی جیهانی ، چالاکانه نان ئه دا . به وینه ی گورگی هار په لاماری گه لان ئه دا و دلیان ئه کاو خیر و فه ریان به تالان ئه باو ، ده ستریزی ئه کته سه ر سیاده ی ولاته کانیا و لووت ئه ژهنیته کاروباری ناوه وه یان . بویه له میژووی مرۆقایه تی دا هارترین ده ستریزی که رو درنده ترین دوژمنی ناوکویی سه رجه م گهلانی دنیا به . هه ر گهل و ولاتیکی ئه م جیهانه شورش و سه ربه خویی و ناشتی بووی ، به ناچاری ئه یج نووکی رمی خه باته که ی ئاراسته ی سه ر سنگی ئیمپریالیزی مریکایی بکات .

هه ر وه کوو کاتی خوی ئه و سیاسه ته ی ئیمپریالیزی

ژاپۆنی گرتبووی بۆ له ناو بردنی چین ، وای له گهلی چین کرد فراوانترین بهرهی یه کگرتوو له دژی ئه و پیک بهیتهی ، ههر به و چۆرهش ئه و سیاسه تهی ئیمپریالیزمی ئه مریکایی بۆ دهس به سهرا گرتنی جیهان گرتوویه تی ، و له هه موو گهلانی جیهان ئه کات که ههرچی هیتزیکیان پێ یه ک ئه خری کۆی بکه نه وه و فراوانترین بهرهی یه کگرتوو پیک بێن بۆ په لاماردانی توندو به تاوی ئیمپریالیزمی ئه مریکایی .

مهیدانی سه ره کی شه ر کردن ، له و زۆرانبازی یه توندو تیژه ی که له نیوان سه رجه م گهلانی جیهان و ئیمپریالیزمی ئه مریکایی و نوکه ره کانیا یه تی ، ئه مرۆ ناوچه فراوانه کانی ئاسیا و ئه فریقا و ئه مریکای لاتینی یه . له سنووری جیهاندا ، له م ناوچه یه دا که گه لان سه ختترین دهر د ئه چیژان به دهست چه و ساندنه وه ی ئیمپریالیستی یه وه ، حوکمی ئیمپریالیستی شی تیدا له هه موو جی یه کی تر کزو لاواز تره .

له پاش دووم جهنگی جیهانی یه وه گه رده لولوسی شورشگێرانه له م ناوچه یه دا رۆژ به رۆژ به ته وژم تر ئه بێ و ، ئه مرۆ ئه م گه رده لولوانه گرنگترین هیتزیکن که راسته و خۆ ئیمپریالیزمی ئه مریکایی وردوخاش بکه ن . ناکۆکی نیوان گهلانی شورشگێری ئاسیا و ئه فریقا و ئه مریکای لاتینی له گه ل ئیمپریالیزم دا به سه روکایه تی ئه مریکا ، له باری ئیستادا ، بۆ ته ناکۆکی سه ره کی جیهان . گه شه کردنی ئه م ناکۆکی یه پال به خه باتی گهلانی دنیاه وه

ئەنچى بەرەو پىشەوۈ دژى ئىمپىريالىزمى ئەمىرىكايىدىن
نۆكەرەكانى .

پاش دوووم جەنگى جىھانى ، جەنگى گەل زىاتىر
زەبرو زەنگى خۆى نوواند لە ئاسىياو ئەفرىقاو ئەمىرىكايى
لاتىنىدا . گەلانى چىن و كۆرپا و فېتنام و لاوس و كۇبا و
ئىندونىزىيا و جەزاىر و گەلچى و لاتىن تىر جەنگى گەللىيان بەرپا
كرد دژى ئىمپىريالىستەكان و نۆكەرەكانىيان و ، سەرکەوتنى
گەورە گەورەيان تىدا بە دەسەينا . سەرەراى جىاوازى
ئەو چىنانەى كە سەرکەردەىي ئەم جەنگە گەللىيانەيان
كردوۈ ، سەرەراى جىاوازى رادەى فراوانى و قوۋلى
سازدانى جەماھىرو بەدى ھىنانى سەرکەوتن ، لەگەل
ئەو ھەشدا ئەو سەرکەوتنەى لەم جەنگانەدا بە دەس
ھاتوون تا رادەىەكى زۆر ھىزە ئىمپىريالىستى بەكانىيان
لاوازو سىر كىردوۈ نەخشەكەى ئىمپىريالىزمى ئەمىرىكايىيان
ھەلۈەشاندۆتەوۈ كە داى نابوو بۆ ھەلگىرساندەنەوۈى
جەنگىكى جىھانى و ھۆيەكى بەھىز بوون بۆ پاراستنى ئاشتى
جىھان .

سەرەردەى ئەمىرۆ لە ھەموو كاتىكى لەمەو پىشەتر
لەبارتەرە بۆ ئەوۈى گەلانى شۆرشگىرى ئاسىياو ئەفرىقاو
ئەمىرىكايى لاتىنى چەندىن جەنگى گەللى بەرپا بگەن دژى
ئىمپىريالىزمى ئەمىرىكايى و نۆكەرەكانى .
لە سەرەردەى دوووم جەنگى جىھانى و سالاڭى
ھەلچوونى شۆرشگىرانەى دوواى ئەو پىشەوۈ ، گەلانى

زور ولات ههست به بهرزبوونهوهیهکی زور نهکهن له ناستی
هوشیاری سیاسی و رادهی ریکخستندا ، وه توانسای
نالوگور کردنی یارمهتی و پشتیوانی کردنی یه کتری تا
رادهیهکی زور له ناو گهلاندا زیادی کردوه . سیستیمی
سهرمایه داری — ئیمپریالیستی به کومهل تا رادهیهکی
زور ههل ته کیوهو ، له ههژان و ونجرونجر بووندا یه .
ئه گهر بلتین که ئیمپریالیزم دووای یه کهم جهنگی جیهانی
ههر چهنده نهی توانی یه کیتی سوختی سوشیالیستی تازه
پیکه یشتووی نهوسا له ناو بیات ، بهلام هیشتا نهی توانی
کلپهی بزوتنهوهی شورشگیرانهی گهلانی ههندی له
ولانی ژیردهسی خویدا بکوژینیتتهوهو له نهجانی نه مه دا
سهردهمیکی کورتی نارام و ناسایش ، تا نه اندازه یک ،
ریک بخت . بهلام له پاش دووهم جهنگی جیهانی یهوه
نهی توانیوه ته گهره له رهوتی چهن دین ولات بدا که
ریگهی سوشیالیستی یان گرتووهو ، به هیچ کلوجیک ئیتر
له وزهیدا نهماوه بهر بهستی لیشاوی نهو بزوتنهوه
شورشگیری یه گهلانی بکات که له ناوچهکانی ژیردهسی
خویدا ههل نه گیر سین .

ئیمپریالیزمی ئهمریکایی بههیزه ، بهلام له ههموو
ئیمپریالیزمیکی پیشووتر بی هیزتره . چونکه خوی کردوه
به دوژمنی ههموو گهلانی دنیا به گهلانی ئهمریکایی
خۆلشیهوهو ، سهرچاوه بهشهری و سهربازی و مادی
داری یهکانی لهوه که متره که بهشی جی به جی کردنی

تەمەئى دەس بەسەرا گرتنى دىئا بکات . ئىمپىرالىزمى
 ئەمىرىكايى پرزەى لە خۆى برپوۋە سەبارەت بەوہى ، کە
 دەستى گرتوۋە بەسەر ئەو ھەموو ناوچە فراوانانى
 دىئادار دەست درىژ ئەکا بۆ زۆر ناوچەى دوورو پەنجە
 رائە کىشىچ بۆ گەلچ شويىن و ھىزەکانى خۆى لە پانايى بەكى
 فراواندا بلاۋئە کاتەوہ ، بەمەش پاشەلى لە پىشەنگى زۆر
 دوور ئەکەوئىتەوہو ، خەتەکانى تەمىنى زۆر درىژ ئەبن و ،
 ھەر وەکوو ھەقال ماوتسىتۆنگ وتى : «دەستدرىژى
 ئەکاتە سەر ھەر جىيەك پەتتىكى تازە ئەکاتە مىلى خۆى .
 سەر جەم گەلانى جىھان ئەلقەيان داوہ لە دەورى . (۱)
 ئىمپىرالىزمى ئەمىرىكايى کاتىچ کە دەستدرىژى ئەکاتە
 سەر ولاتىكى بىگانە بەشىچ لە ھىزەکانى نەبىچ ، ناتوانى
 ئەوانى ترى بنىرى ، ئەو بەشەش سەربازەکانى ئەنپىردىن
 بۆ شوپىنىكى دوور لە ولاتەكەى خۆيان ، بۆ کردنى
 جەنگىكى نارەوا ، لەبەر ئەوہ ئەم سەربازانە ورە بەر
 ئەدەن و ، ئىمپىرالىزم تووشى گەلچ دژوارى گرنىگ ئەبىچ .
 ئەو گەلانەى دەستدرىژىيان ئەکرىتە سەر دەس ئەکەن بە
 تاقىکردنەوہى ھىز لەگەل ئىمپىرالىزمى ئەمىرىکادا ، لەسەر
 خاکی ولاتەكەى خۆياندا ، لە پىناوى سەربەخۆى و
 نازادىدا شەرى لەگەل ئەکەن ، نەك لە واشىنگتۆن و

(۱) ماوتسىتۆنگ : «بەباننامەيەك دەربازەى
 پىشتىوانى گەلى كۆنگو (ليۇپوڭدڧيل) دژى دەستدرىژى
 ئەمىرىكايى» ، (۲۸ى تشرىنى دووہى ۱۹۶۴) .

نیویورک یا له هونۆلۆلۆو فلۆریدا . هەر که ئەم گەلانی
 له سنووریککی فراواندا سازدران هیزیککی وایان تیس
 دروست ئەبێ بە هیچ لەبن نایەت . بەم جۆرە ئەمریکای
 بالادەست نایێ بەکۆ ئەو گەلانی بالادەست ئەبن کە
 دەستدریزیان کراوەتە سەر . راستی بەکەمی ئەمان
 ئەگەرچی بە ووالەت یێ هیزو لاواز دیارن بەلام زۆر لـ
 ئیمپریالیزی ئەمریکایی بەهیزترن . خەباتی گەلانی
 جیاجیا دژی ئیمپریالیزی ئەمریکایی یەک پشتیوانی
 یەکتری ئەکات و هەموویان لە لیشاویکی جیهانی دا
 تیکەلاو ئەبن بەیەک . هەر چەند جەنگی گەل لە ولاتیکدا
 سەزکە و تۆوانە گەشەیی کرد ئەوەندە توانای سـرکردن و
 ماندووکردنی ژمارەیهکی زیاتری هیزەکانی ئیمپریالیزی
 ئەمریکایی زۆرتر ئەبێ . وە ئەو کاتە لە شوینیکیدا
 پالەپەستۆیان ئەکرێتە سەر بە ناچاری ئەبێ دەس لـ
 هەندی جێی تر بەر بەدەن و ، بەم چەشنە باری خەباتی
 گەلان لە شوینەکانی تردا باشتر ئەبێ دژی ئیمپریالیزی
 ئەمریکایی و نۆکەرەکانی .

لەم دنیا بەدا هەموو شتییک ئەتوانرێ پارچە پارچە
 بکری ، ئیمپریالیزی ئەمریکایی ، ئەم دیۆه زەبەللا حەش
 هەروایە ، دووای پارچە پارچە کردنی ئەتوانرێ بشکینرێ .
 گەلانی ئاسیاو ئەفریقاو ئەمریکای لاتینی و ناوچەکانی تر
 ونجرونجری ئەکەن و پارچە پارچە لەناوی ئەبن ، هەندی
 لەم گەلانی سەری ئەکویتەووەو بریککی تریان یێ . لەبەر

نه وه به که ئيمپرياليزمی نه مريکايی زور نه ترسج لسه وهی
گهلانی جيهان به تیکرایي و گهلانی ناسیاو نه فریقاو نه مريکايی
لاتینی به تايبه تی جهنگی گهلی به رپا بکن ، وه له بهر نه مه به
جهنگی گهل به مه ترسی مرینه ری خوئی دانه نی .

نه وهی ئيمپرياليزمی نه مريکايی پشتی پی نه به سستی
له ترساندنی خه لکدا هر چه که ناوکی به کانیتی . به لام
نه م چه کانه مه حاله رزگاری بکن له و چاره نووسه
حه نمی بهی چاره ری یانه . له مه ولا هه روا به هه رزه یی و بی
سل کردن ناتوانن چه که ناوکی به کانیان به کار بینن ، ده می که
گهلانی جيهان بریاری گونا هبار کردنی ئيمپرياليزمی
نه مريکايی داوه سه باره ت به و تاوانه گه وره بهی کردی و
دوو بومی نه تو می مالی به ژاپوندا ، جا نه گهر جاریکی که
چه کی ناوکی به کار بیننی وا خوئی له ته ریکی به کی ته وا وه تی یا
نه بینیتته وه ، نه مه سه ره رای نه وهی که قورخ کردنی
چه کی ناوکی به ته نیا له لایه ن ولاته یه گگر تو وه کانه وه لسه
میژه شکینراوه ، جا وه کوو ئيمپرياليزمی نه مريکايی نه م
چه کانه ی هه یه ولاتانی تریش هه یانه . نه گهر ئيمپرياليزمی
نه مريکايی به چه که ناوکی به کانی هه ره شه له ولاتانی تر
بکات ، وا ولاته که ی خویشی تووشی هه ره شه لی کردن
نه بی . له بهر نه وه نه ک هه ر گهلانی جيهان دژی نه وه ستن
به لکو خه لکی ولاته که ی خویشی دژی نه وه ستن . ته نانه ت
نه گهر ئيمپرياليزمی نه مريکايی گه و جانه چه که ناوکی به کانی
به کار هیئا هیستا هه ر ناتوانن گهلانی سه ره رز بشکینن .

چه کی نوئی و تفاقى ته کنیکى ههر چۆنیک گه شه به
بکهن و ری و شوینی جهنگه تازه کان ههر چند نالۆزتر بن ،
له دواين شی کردنه وهدا ، هیشتا نهنجامی جهنگ ههر
شهری بهرده وامی هیزی پیاده و ، شهری له یه که وه نزیکى
ناو مهیدانی شهر و ، هوشیاری سیاسى ئاده مزاد و نازایه تی و
گیانی له خوۆ بوردنی بریاری ئه دا . لیره دا به ته و او ی
سه ر پۆشی شوینه لاوازه کانی ئیمپریالیزم هه ل نه مالسری
له کاتی کدا به شیوه یه کی ناشکرا بالاده ستی گه لانسی
شۆرشگیر دهر نه که وئ . مه حاله هیزه کۆنه په رسته کانی
سه ر به ئیمپریالیزمی ئه مریکایی هه مان نازایه تی و گیانی
له خوۆ بوردن و خوۆ به ختکردنی تیابن که گه لانی شۆرشگیر
هه یانه . بۆمبى نه تۆمى مه عنه وى گه لانی شۆرشگیر
چه کیکی به هیزتر و به که لک تره له بۆمبى نه تۆمى مادی .

له باری ئیستادا فیتنام چاکترین نمونیه به بـ
باوه هینان به وهی که ئه و گه له ی دستدریژی ئه کریتـ
سه ر ، به جهنگی گه ل ئیمپریالیزمی ئه مریکایی پـ
نه به زینسری ، ولانه یه کگرتووه کان خاکی جنوبی فیتنامیان
کرد به شوینی تاقیکردنه وهی دامرکاندنه وهی جهنگی گه ل .
به لام پاش ئه وهی چهند سالی کک به سه ر ئه م تاقیکردنه وه یه دا
تی په ری کرد هه موو که س ئیتر ئه توانن تی بگـ
ده سدریژی که رانی ئه مریکایی هیچ ریگه به کیان پـ
نادۆز ریته وه به ره نگاری جهنگی گه لی بـ بکه ن ، له کاتی کدا
که خه باتی گه لی فیتنام دژی ده سدریژی که رانی ئه مریکایی

تا دیت زیاتر پوره نه سینئو و ، ده سدریژی که ران خه ریکن له کیتراوی جهنگی گه لی قیتنام دا سه ره ونگون بین . جا نه ترسی نه وه نه وه کوو شکانیان له قیتنام بیی به هـوئی ده رکه وتنی گه لی نه جامی خراپتر له م لاو له ولا ، سنووری جهنگه که فراوانتر نه کهن به نیازی خو ده ر باز کردنیان له شکان . به لام هر چند جهنگه که فراوانتر بسکهن ده نگدانه وهی زیاترو خراپتر نه بیو ، تا سنووری جهنگه که بهرینتر بکهن که وتنیان نازاری زورترو شکانه که یـان کوشنده تر نه بی . وه گه لان له ولاتانی تر دا باشتر بو یان سیاخ نه بیته وه که ئیمپریالیزی نه مریکایی له شکان دیت و ، نه وهی به گه لی قیتنام نه کروی گه لانی تریش له باریاندا هه به بیکه .

یو و داوه کانی میژوو سه لماندیان و تا دیت زیاتریش نهی سه لیتنن که جهنگی گه ل کاریگه ترین چه که دژی ئیمپریالیزی نه مریکایی و نو که ره کانی گه لانی شورشگری جیهان هه موو ، فیر نه بن چون جهنگی گه ل هه ل بگریستین دژی ئیمپریالیزی نه مریکایی و نو که ره کانی ، چه ک هه ل نه گرن و فیتـری چۆنیه تی شه ر کردن نه بن و شاره زایی په یدا نه کهن له هه لگری ساندنی جهنگی گه لدا نه گه ر چی پیشتریش نه یان کرد بـی . ئیمپریالیزی نه مریکایی که وه کوو گای به له سه بوو به م لاو به و لادا ته را تینیتی ، سه ره نجام له ناگری جهنگی گه لدا که خوئی کردو به تیه وه ، گر نه گری و نه بی به خو له میش .

ریفیژر نیستنه خروښوؤفی به کان خائینانی

جهنگی گهلن

له و کاته دا که ئیمپریالیزی ئه مریکایی زراوی چوو
بوو له جهنگی گهل و پچی چاره نه نه کرا ، ریفیژر نیستنه
خروښوؤفی به کان که ونه خوؤ بوؤ یارمه تی دانیا نو ،
هاوکاری به کی پته ویان له گهل ئیمپریالیسته ئه مریکایی به کانددا
کردو ، هه لپه ی بلاو کردنه وه ی به هانه و به لگه یانه دژی
جهنگی گهل و ، به ریگه ی ئاشکرا و نهی نی پیلان و ته گبیر
دانه نی بوؤ ویران کردنی له هه موو جی به ک .

هوی بنچینه یی به ربه ره کانی کردنی جهنگی گهل له
لایهن ریفیژر نیسته خروښوؤفی به کانه وه نه وه یه که متمانیهان
به جه ما هیری گهل نی به و ، له ئیمپریالیزی ئه مریکایی و
له جهنگ و له شوؤرش نه ترسن . نه وانه ، وه کوو هه موو
هه لباژیکی تر ، کوئرو نابینان له ئاستی بینینی هیستی
کوومه لانی گهلداو ، باوه ریان به وه نی به که گهلانی شوؤرشگبیر
نه توانن ئیمپریالیزی ئه مریکایی به زینن . سه ره له ئاستی
به فیرو دانی ناوکی ئیمپریالیسته ئه مریکایی به کانددا شوؤر
نه که نو ، له وه نه ترسن که نه گهر گهلان و نه ته وه

زۆر لېڭ كراوه كان جهنگى گەلى يان بەرپا كردو گەلانى ولاتە
سوشىالىستى يە كان بەر بەستى دەسدرىژى ئىمپىريالىزمى
ئەمىريكايى يان كرد وا ئىمپىريالىزمى ئەمىرىكى تورە ئەبىن و ،
ئەوانىش تې ئەكە ونو ئەو خەووخۆشە يان لېڭ تىكك ئەچىڭ كە
بە ھاوكارى سوڧىتى — ئەمىرىكى يەو ئەبىنن — و دەس
بەسەرا گرتنى جىهان .

لەو تەھى لىنن رابەرى شۆرشى مەزنى ئۆكتۆبەرى كرد
بەرەو سەر كەوتن تا ئىستا ، تەجرۇبەى ھەموو ئەو جەنگە
شۆرشگىرى يانەھى لە ژماردن ناھەن ئەو راستى يە يان
سەلماندوھ كە گەلى شۆرشگىر وەختى رانەپەرى ئەگەر چى
لە سەرەتادا بەدەستى بەتال ئەجەنگىڭ سەرەنجام ھەر
ئەوان چىنە كار بەدەستە پر چەكە كانيان بەزاندوھ ، ئەوانەھى
كە چەكى خراپيان بەدەستەو بوھ ئەوانە يان شكاندوھ كە
چەكى باشيان پى بووھ ، ھىزە چەكدارە كانى گەل كە لە
چەكى سەرەتايى زياتر وەكوو شىرو رم و تەنگ و بۆمبى
دەستى بەو لاوھ ھىچى ترىان نەبووھ ، سەرەنجام ئەو
ھىزە ئىمپىريالىستى يە چەكدارانە يان بەزاندوھ كە بە چەكى
نوئى كۆك بوون وەكوو فرۆكەو تانك و توپ و بۆمبى ئەتۆمى ،
وہ دەستە كانى جهنگى پارتىزانى سەرەنجام چەندىن لەشكرى
نيزامى يان بەزاندوھ و ، ئەو «ھاوى» يانەھى لە ھىچ
قوتابخانە يەكى سەربازى دا مەشقيان نەكردوھ سەرەنجام
بە سەر ئەو «پىشەھى» يانەدا زال بوون كە لە ئاكادىمى يە
جەنگى يە كان دەرچوون و ، ھەر وھە ئىتر بەم جۆرە . كاروبار

به پیچه وانهی قسهی ریفیژنیسته کانه وه گه شه نه کاو ،
راستی به درویان نه خاته وه .

ریفیژنیسته خرۆشۆفی به کان سوورن له سهه نه وه ی
که هه دهوله تیکک چه کی ناوکی نه بچ ناتوانی دوژمنیکک
ببهزینی که چه کی ناوکی هه بچ ئیتر سا نه وه دهوله ته
هه رچی ریگه به کی شه کردن بگری . نه مه وه کوو نه وه وایه
بلین هه رچی چه کی ناوکی نی به یا نه بچ ژیر بکه وه و
بکه ویتته ژیر گیروگازی زۆر لای کردن و له ناوچوونه وه ، وه
یا خود کاتی که به چه که ناوکی به کان به ره نگاری بوون نه بچ
خۆی بدا به دهسته وه یا نه بچ خۆی بخاته ژیر «بالسی»
دهوله تیکی گه وه ی خاوهن چه کی ناوکی به وه وه سهه ی بو
دابه وین . ناخۆ نه مه له یاسای جه نگه ل ناچچ ؟ نایا نه مه
یارمه تی ئیمپریالیسته کان نادا له به فیرو دانی ناوکی دا ؟ وه
نایا نه مه قه دهغه کردنیکی ئاشکرای هه لگیرساندن شۆرش
نی به له گه لان ؟

ریفیژنیسته خرۆشۆفی به کان نه لین که گوا به چه که
ناوکی به کان و که رته کانی روکیت نه نجامی جه نگه بریار
نه دهن و هیزه کلاسیکی به کان نرخیکی وایان نه ماوه شایانی
باس بن و ، میایشیا به توپه له گوشتیکی ئاده مزاد دانه نین .
به قسهی پروپوچی وادژی ولاتانی سوشیالیستی
نه وهستن له سازدانی جه ماهیری گه ل و پشت پچ به ستنیا
بو خۆ ئاماده کردن به نیازی به کارهیتانی جهنگی گه ل دژی
دهستدریزی کردنی ئیمپریالیستی . چاره نووسی ولاته که یان

به ته‌واوی به‌ستوه به چه‌که ناوکی به‌کانه‌وه و ، سه‌رگه‌رمی
قومار کردنیکی ناوکین له‌گه‌ل ئیمپریالیزمی ئه‌م‌ریکایی‌دا
به‌ته‌مای سه‌وداو مامه‌له‌ی سیاسی . تیۆری ئه‌وانه
ده‌باره‌ی ستراتیجی جه‌نگ ئه‌وه‌یه که چه‌که ناوکی به‌کان
پریاری هه‌موو شتیکی ئه‌ده‌ن . وه‌ ری‌باززه‌که‌یان له‌سه
دامه‌زاندنی له‌شکر‌دا ری‌باززیکی بور‌جوازی‌یانه‌یه که هه‌ر
هۆی مادی ئه‌بینی و هۆی به‌شهری فه‌رامۆش ئه‌ک‌او
ته‌کنیک به‌هه‌موو شتیکی دانه‌نی و سیاست به‌هیچ .

ری‌فیژنیسته خرو‌شۆفی‌یه‌کان ئه‌لین که گوایه
پری‌شکیکی له‌هه‌ر لایه‌کی دنیا بکه‌و‌یت‌وه ره‌نگه‌ جه‌نگیکی
جیهانی ناوکی هه‌ل‌بگیر‌سین‌ی و ق‌ر‌بخاته‌نه‌وه‌ی
ئاده‌مزاده‌وه . جا ئه‌گه‌ر وا بو‌وا‌یه ده‌میک بو‌و ئه‌ستیره‌که‌ی
ئیمه‌ چه‌ند که ره‌تیکی و‌یران بو‌و بو‌و . له‌ماوه‌ی بیست
سالی دو‌وا‌ی ته‌واو بو‌ونی دو‌وه‌م جه‌نگی جیهانی‌یه‌وه یه‌ک
له‌سه‌ر یه‌ک چه‌ندین جه‌نگی رزگاری نیشتمانی هه‌لگیر‌ساوه ،
به‌لام ئاخۆ هیچ کامیکیان گۆراوه‌و بیه‌ به‌ جه‌نگیکی جیهانی؟
وه ئاخۆ نه‌خشه‌کانی ئیمپریالیسته ئه‌م‌ریکایی‌یه‌کان که بو‌و
هه‌لگیر‌ساندنی جه‌نگیکی جیهانی دایان ناوه به‌ته‌واوی له
ئه‌نجامی هه‌لگیر‌سانی جه‌نگه‌کانی رزگاری نیشتمانی‌یه‌وه له
ئاسیا و ئه‌فریقا و ئه‌م‌ریکای لاتین‌سی‌دا هه‌ل‌نه‌وه‌شاوه‌ته‌وه ؟
کار به‌ پی‌چه‌وانه‌ی ئه‌وه‌وه که ئه‌یلین ، ئه‌وانه‌ی که هه‌موو
ره‌نجیکیان‌دا بو‌و کوژاندنه‌وه‌ی «تروسکه‌کان» ی جه‌نگی گه‌لی
ر‌استی‌یه‌که‌ی ئه‌وانه بو‌ون که ئیمپریالیزمی ئه‌م‌ریکایی‌یان

هاندای بۆ دەستدریژی کردن و جهنگ .

ریفیژنیسته خرۆشۆفییەکان ئەلێن ئەگەر پێڕهوی
رێبازە گشتی بەکەمی ئەوان کرا ، واتە رێبازی بەناو
«بەناستی پیکەوێ ژبان و گواستنهوهی ناشیخووازانە»
بۆر بۆرینی ناشیخووازانە» وا چەوساوه رزگاری ئەبێ و
«جیهانیکی بێ چەک و هیزی چەکدار و جهنگ» دروست
ئەبێ . بەلام راستی بەکەمی ئەو یە کە ئیمپریالیستهکان و
کۆنەپەرستهکان لەسەر و هەمووانە و لاتە یەگرتوووەکان
شیتانە خەریکی پتەو کردنی دەزگا جهنگی بەکانی خۆیان و
هەموو رۆژیک سەرگەرمی دامرکاندنهوهی خۆیناوی
گەلان و هەرهشە لێ کردن و داگیر کردنی ولاتانی سەر بەخۆن
بەزەبری هیزی چەکدار . ئەم قسە پر و پووچانە ی کە
ریفیژنیسته خرۆشۆفییەکان بلاوی ئەکەنەو لە زۆر
ولاتدا زۆر گیان بوون بە قوربانی . ناخۆ ئەم دەرسە
ناخۆشە ی نرخەکە ی بە خۆین دراوێ ئیتر بەس نی یە ؟
جەوهەری رێبازی گشتی ریفیژنیسته خرۆشۆفییەکان
بیرتی یە لە داوا کردن لە هەموو گەلان و نەتەرە
زۆر لێ کراووەکان و هەموو ئەو ولاتانە ی رزگار بوون چەک
فری بدەن و خۆیان بەاونە ژیر رەحمەتی ئیمپریالیسته
ئەمریکایی بەکان و نوکەرەکانیانەو کە پر چەکن بۆ ئەو ی
و هەکوو ئەیانەوێ وا سەریان بێرن .

«لە کاتی کدا کە رینگە بە فەرمان رەواکان ئەدری ئاگر
لە مآل و خانوو بەر بـدەن نایە لـن جەماهیر چرایەک

په شدارى نه و تاوانه ن كه جهرده ئيمپرياليسته كان
نهى كه ن .

ئيمهش نهزانين كه جهنگ چهدين ويرانى و قوربانى و
نازارو مهينه تى به سهر گهل نههينى . به لام نم ويرانى و
قوربانى و نزارو مهينه تى به فره زياتر نه بى نه گهر گهل
به رگرى ده سترى ئيمپريالىستى چه كدار نه كاو به
ناره زوى خوى بى به گهلينكى ديلكراو . شهيد بوونى
ژماره يه كى كه خه لك نه بى به هوى سه لامه تى سه رجه م
نه ته وه و سه رجه م ده و له ت وه بگره هه موو مرؤ قايه تى يه وه .
وه نازار چه شتنى وه ختى نه بى به هوى ناشتى و به ختيارى
هه ميشه يى بگره تا هه تايى . جهنگ گهلان قال نه كاو
ره و ره وهى ميژوو به ره و پيشه وه نه سوړينى . به م پى يه ،
جهنگ قوتابخانه يه كى گه و ره يه .

لينين كه ده رباره ي يه كه م جهنگى جيهانى نه دووا وتى:
« جهنگ تا راده يه كى زور قات و قري هينا به سهر ئهر
ولاتانه ي له رووى شارستانيتى و فره هه نكه وه پيشكه و تون ،
له لايه كى تریشه وه ، جهنگ وه كوو جولانه وه يه كى ميژوويى
گه و ره ، به راده يه كى وا په له ي به گورانى كوومه لايه تى كرد كه
كه س له پيشدا نه ي بيستبوو . » (۱) وه هه روه ها وتى :
« جهنگ كوومه لانى خه لكى هه ژاندو ، سامى شهرو چيشتنى
جهنگ جه ماهيرى راپه راند . جهنگ تين و ته وژميكى

(۱) لينين : « له پيناوى نان و ناشتى يا » ، « كوكراره ي

ته و او ي نوو سراوه كانى لينين » ، به رگى ۲۶

پال پیوه نه رانه ی وای داوه به میژوو ، که ئیستا به خیرای
شه مه نده فەر که وتۆته گەر . « (۲) جا ئه گەر چه له حانی ی
ریفیژنیسته خرۆشۆفی به کان راست بر ، لینین نابج به
دهر که وتوو ترین که سی « شه رخواز » ؟

به پیچه وانه ی باری سه رنجی ریفیژنیسته
خرۆشۆفی به کانه وه ، مارکسی به لینینی به کان و گه لانی
شۆرشگیژ هه رگیژ به دینانه سه یری جهنگ ناکه ن .
هه لو یستمان به رامبه ر جهنگه کانی ده سستدریژی
نیمپریالیستی زۆر ئاشکرایه : به که م ، ئیمه دژین و ، دووه م ،
ئیمه لپی ناترسین . هه رچی به لامارمان بدا وردو خاشی
ئه که یین . به لام له باتی ئه وه ی به ره به ره کانی جهنگه
شۆرشگیژی به کان بکه یین ، به توندی پشتیان ئه گرین و
یارمه تی کاریگه ریان ئه ده یین . له رابوردوودا وا بوو ،
ئیستاش هه روایه ، به لام له پاشه روژدا که هیزو توانمان
روژ به روژ زیاتر گه شه ئه کا ، پشتیوانی و باری به تی به کی
زۆتر پیشکەش به م جهنگانه ئه که یین . ئه وه زینده خه وه
ئه گەر ئاده مزاد بیر له وه بکاته وه ، که ئیمه سه باره ت به وه ی
شۆرشه که مان سه رکه وت و بینای نیشتمانی مان گه شه
ئه کاو سامانی نیشتمانی مان زیاد ئه کاو باری گوزه رانمان
به شتر ئه بچ ، زاتی خه باتی شۆرشگیژانه مان ئه دۆرتین و ، واز
له مه سه له ی شۆرشی جیهانی ئه هینین و مارکسیزم لینینیزم و

(۲) لینین : « ئه رکی بنه ره تی ئیستمان » ، « کوکراوه ی

ته واوی نووسراوه کانی لینین » ، به رگی ۲۷ .

نینه نراشنالی پرۆلیتاری تور ئه دهین . شتیکی ئاساییه
شۆرش له ههر ولاتیكدایه پی ویستی به کانی گه له کسه
خۆیه وه ههه ئه قولی . وه ته نیا ئه و کاته ی خه لکی
ولاتیك رانه پهرن و خۆیان ساز ئه ده ن و ریک ئه خه ن و پر
چه ک ئه کهن ، ئه وسا له ماوه ی شهر کردندا ئه توانن حوکمی
ئیمپریالیزم و نوکهره کۆنه په رسته کانی بر ووخین ، هیهچ
که سیک له دهره وه ی ولات ئه مه دهره ی پی نابینری و
ناتوانی بیکا . به م واته به ، شۆرش نانیردریت بو دهره وه .
به لام ئه مه نه مانی هاوکاری و پشتیوانی ناگه به نی له به نی
گهلانی شۆرشگیری جیهاندا له و خه باته دا که دژی
ئیمپریالیسته کان و نوکهره کانیان ئه ی کهن . ، پشتیوانی و
لایه نگیری گهلانی شۆرشگیر له لایه ن ئیمه وه ههر بـ
یارمه تی دانی ئه و خه باته به که به پشتی رهنجی تایبه تی خۆیان
ئه ی کهن .

پروپاگانده ی ریفیژنیسته خرۆشۆفی به کان دژی
جهنگی گهل - پروپاگانده ی به زیوانه و خۆبه ده سته وه دهرانه ،
مه به سته ی رووخاندنی وره ی شۆرشگیرانه ی گهلانی جیهان و
زهوت کردنی چه کی مه عنه وه یان . ریفیژنیسته کان شتی
وا ئه کهن که ئیمپریالیسته ئه مریکایی به کان له وزه یاندا
نی به بیکهن و گهل خزمه تی گه وره یان ئه کهن . ئیمپریالیزمی
ئه مریکایی هان ئه دن بو سه رچلی و سه ره رۆی جهنگی .
بۆیه ئه مانه به ته واوی خیانه تیان کردوه له تیوری مارکسی

لینینی تایبہ تی جہنگ و خیانه تیان کردوه له جهنگی گهل .
له پیناوی خه باتی سه رکه وتوانه دا دژی ئیمپریالیزمی
ئه مریکایی و ، له پیناوی هه لگیرساندن سهرکه وتوانه سی
جهنگی گه لی یا ، نه بیج مارکسی به لینینی به کان و گهلانی
شورشگپیر له سه رانسهری دنیا دا بچن به گز ریفیژنیزمی
خروشوفی دا .

ئه مرۆش گومرا که ره کانی قسه پروپووجه کانی
ریفیژنیزمی خروشوفی له ناو گهلانی شورشگپیری جیهاندا
تا دیت که مئه بنه وه . له ههر جی به ک ئیمپریالیزم و
نۆ که ره کانی نه که ونه ده سدریژی و دامرکاندنه وه سی چه کدار
شتیکی حه تمی به که جهنگی گه لی تیا بته قیتسه وه دژی
ده سدریژی و دامرکاندنه وه . وه شتیکی بی گومانه که ئهم
جهنگه هه میشه له گه شه کردندا بی . ئهمه یاسایه کی
مه موضوعی به له سه روو ویستنی ئیمپریالیسته
ئه مریکایی به کان و ریفیژنیزسته خروشوفی به کانه وه یسه .
گهلانی دنیا هه رچی ریگهی پیشکه وتنی لی بگری ئهی مالی .
خروشوف رابوردو ، چاره نووسی میرات گره کانی ریفیژنیزمی
خروشوفیش هه لبه ته له چاره نووسی خروشوف باشتر
نایی . ئیمپریالیسته کان و کونه په رسته کان و ریفیژنیزسته
خروشوفی به کان ، که دوژمنایه تی جهنگی گهلان بو خویان
هه لبژاردوه ، گسکی گه وره ی گهلانی شورشگپیر له شانۆی
میژوودا ئه یان مالی .

★ × ★

له ماوهی بیست سالی رابوردوودا دوای سه رکه وتنی
جهنگی بهرگری ژاپون گهلی گورانی گه وره گه وره چ به سه ر
چین و چ به سه ر جیهاندا هانووہ ، باری گهلانی
شورشگیری دنیا له هه موو کاتیکی له مه و پیشتر ، باشتر و
باری ئیمپریالیزم و نوکهره کانی له هه موو کاتیکی له مه و
پیشتر ، خراپتر بووه .

ئیمپریالیزمی ژاپونی به جهنگی ده ستریتی کهرانه
هه لی کوتایه سه ر چین ، گه لی چین له له شکریکی زور
پچووک و ناوچهی بنکه یه کی شورشگیرانه ی زور پچووک
به و لاهه هیچی تری نه بوو ، به لام ئه م گه له له رووی
گه وره ترین زه به للاحی سه ربازی خو ره لاتدا راست بووه وه .
له و کانه شدا هه قال ماوتسیتونگ هه ر وتی گه لی چین
ئه توانی سه ربکه وی و ئیمپریالیزمی ژاپونی ئه به زینبری .
ئه مرۆش هه ریمه بنکه شورشگیره کانی گهلانی جیهان
تا دیت فراوانتر ئه بیج به جوړیکی وا که پیشان وینه ی
نه بینراوه و ، بزوتنه وه ی شورشگیرانه ی گهلان تا دیت زیاتر
په ره ئه سیننی به تهرحیکی وا له مه و بهر نه زانراوه و ،
ئیمپریالیزمیش تا دیت کلور ئه بیج به راده یه کک که پیشتر
وینه ی نه بووه . ئیمپریالیزمی ئه مریکایی ، سه ری
ئیمپریالیزمی جیهانی ، یه کک له دووای یه کک تووشی شکان
دی . ئیمه به دلنیا یی به کی ته و او وه ئه توانین بلتین ، که
جهنگه گه لی یه کان له ولاتانی جوړ به جوړدا سه ر ئه که ون و
ئیمپریالیزمی ئه مریکایی ئه به زین .

گهلانی جیهان بوون به خاوهنی تاقیکردنه وه کاتسی
شورشی نوکتۆ به رو جهنگی به رهه لستی فاشیزم و جهنگی
به رگری ژاپۆن و نهو دوو جهنگه رزگاری هیئنه ری گهلی
چین کردنی و جهنگی گهلی کۆریا له به رگری دهستدریژی
ئه مریکایی داو جهنگی رزگاری گهلی فیتنام و جهنگی گهلی
فیتنام له به رگری دهستدریژی ئه مریکایی و ، سه ره رای
ئه مانهش ته جروبه کانی خهباتی شورشگێرانیهی چه کداری
گهلان له زۆر ولاتی تر دا . جا ئه گهر ههر گه له به چاکسی
ئه م تاقیکردنه وانیهی خوینده وه به شیوه یه کی دا هیئنه رانه له
کارپن کردنی تایبهتی شورشی ولاته کهی خۆیدا به کساری
هیئان ، بچ گومان گهلانی شورشگێری دنیا زۆر چیرۆکی
پاله وانانهی ناوازه ی پر له قاره مانیتهی تر له سه ر شانۆی
جهنگی گهل له ولاته کانی خۆیاندا پیشان ئه دهن و به یه کجاری
ئیمپریالیزمی ئه مریکایی - دوژمنی ناوکۆیی سه رجه م
گهلان - و نوکهره کانی له سه ر رووی ئه رز ئه سرنه وه .

خهباتی گهلی فیتنام له پیناوی به رگری دهستدریژی
ئه مریکایی و رزگاری نیشتماندا ئه مرو شوینی چاو تی پوینی
خهباتی سه رجه م گهلانی جیهانه دژی دهستدریژی ئه مریکایی و ،
بریاردانی گهلی چین له سه ر پشتیوانی کردن یارمه تی دانسی
خهباتی گهلی فیتنام له پیناوی به رگری دهستدریژی
ئه مریکایی و رزگاری نیشتماندا بریاریکه له گۆرین نایهت .
ئیمپریالیزمی ئه مریکایی هه رچی یه کک بکات بو فراوان کردنی
سه رچلی یه جهنگی یه کهی هیشتا گهلی چین هه رچی له

توانادا یخ نهی کا بو پشتیوانی کردنی گهلی فیتنام تا
دووا این دستدریژی کهری نهمریکایی له خاکی فیتنام
دهر نه کری .

ئیمپریالیسته نهمریکایی به کان نه شیرینن گواسته
جاریکی تریش هیزی خویان له گهل گهلی چین دا
تاقی نه که نه وه و جه نگیکی به فراوانی سه رزه مینی تر له خاکی
ناسیادا ههل نه گیر سینن . جا نه گهر ههر سوور سوون
له سهر هه لگرتنی شوین پیی فاشیسته ژاپونی به کان ،
شتیکی باشه و با چی یان نه وی بیکن . گهلی چینیش
نوسلوبی تایه تی خوی به کار نه هینن له به ره نگاری کردنی
جهنگی ده سدریژی که رانهی ئیمپریالیزی نهمریکایی داو ،
نوسلوبه کانیشمان نهینی و شاردراوه نین ، تا ئیستاش
گرنگترینیان ههر سازدانی گهل و پشت پی به ستنیتی و
نه وه به ههر به که یان بکه یین به سه ربازیک و جهنگی گهل
ههل بگر سینن .

نه مانه وی جاریکی تریش به ئیمپریالیسته
نهمریکایی به کان بلیننه وه که نه و ده ریا گه وره به ی له سهدان
ملیون چینی پیک هاتوه نه گهر چه ک ههل بگرن زور
زیاتره له وهی که هیزه ده سدریژی کهره چند ملیونی به که ی
ئیوهی پی نوقوم بکری . نه گهر ویرانان جه نگمان به سه را
بسه پینن ئیمهش نازادی ره فتار کردنمان دهس نه که وی .
جا نه وسه بریاردانی شیوهی شه ر کردن به دهس ئیوه وه
نابج . ئیمه به و شیوه به شه ر نه که یین که خومان هه لی

ئەبۇبەكرىن بۇ تەفرۇ توونا كوردنى دوژمن و لەو شوئىنەدا شەر
 ئەكەين كە تەفرۇ توونا كوردنى ئەوى تيا ئاسان ترە . لەبەر
 ئەوى گەلى چىن بەر لە بيست سال تۈانى كۆل بە
 دەسدرىژى كەرانى ژاپۆنى بدا بىن گومان ئەمرو تۈاناي
 زۆرتەرە بۇ ئەوى كە دەسدرىژى كەرانى ئەمريكايى لەناو
 بيات . نە ئەو بالادەستى يە دەريايى و ئاسمانى يەى خۆتانى
 پىوہ بائەدن گەلى چىنى پىن ئەترسىنىرى و ، وە نە ئەو
 بۆمبە ئەتۆمى يەى ھەرەشەى پىن كەن لە ئىمە . ئەگەر
 ويستان ھىز بنىرن فەرمو و بيان نىرن و ، ھەر چەن
 زياتریش بن باشتەرە ، ھەموو ئەوانەى پىتان ئەنيردرىن
 تەفرۇ توونايان ئەكەين و ، ئەتۈانين پسوولەى ئەوہشتان
 بدەينى . گەلى چىن گەلىكى مەزن و قارمانە ، ئازايەتى
 بەرگە گرتنى كۆلى قورسمان تيايە بىو گزا چوونى
 ئىمپىريالىزمى ئەمريكايى و ، ئازايەتى ئەوہشمان تيايە ئەو
 بەشە خەباتەى بە ئىمە ئەبىرى بىكەين لە پىناوى سەرکەوتنى
 يە كجارىدا بەسەر ئەم دوژمنەدا كە درندەترين دوژمنى
 گەلانە .

پىويستە بە ھەموو راستى يەكەوہ بلىين ، كە دوواى
 سەرکەوتنى جەنگى بەرگرى ژاپۆن تايوان كەوتەوہ سەر
 چىن جا ئىمپىريالىزمى ئەمريكايى ھىچ بيانوويەكى بەدەستەوہ
 نى يە بۇ داگر كوردنى . ھەرىمى تايوان بەشىكى لەجىابوونەوہ
 نەھاتووى خاكى چىنە . بۆيە ئەبى ئىمپىريالىزمى ئەمريكايى
 لە چىن برواتە دەرەوہو ، گەلى چىن سوورە لەسەر يزىگارى

تایوان .

به بۆنه‌ی بیره‌وه‌ری سالانه‌ی بیسته‌مینی سه‌رکه‌وتنی
جه‌نگی به‌رگری ژاپۆنه‌وه‌ ئه‌بێج به‌ ره‌پوره‌وانی بلتین ، که
سه‌ربازی‌یه‌ ژاپۆنی‌یه‌کان ئه‌وانه‌ی ئیمپریالیزمی ئه‌مریکایی له
باوه‌شی گرتوون بێ گومان قورس‌ترین سزا ئه‌درێن ئه‌گه‌ر
گوێ نه‌ده‌نه‌ به‌ر به‌ره‌کانی توندوتیژی گه‌لی ژاپۆن و گه‌لانی
ئاسیا و دیسانه‌وه‌ خه‌و به‌ ئاوا ته‌ کوۆنه‌ که‌ یانه‌وه‌ بیه‌ینه‌وه‌وه‌
سه‌ر له‌نوێ ریگه‌ی ده‌ستدریژی بگر نه‌وه‌ بۆ سه‌ر ئاسیا .

ئیمپریالیزمی ئه‌مریکایی خۆی بۆ جه‌نگیکی جیهانی
ئاماده‌ ئه‌کات . به‌لام ئاخۆ ئه‌مه‌ له‌و چاره‌نووسه‌ جه‌می‌یه‌
رزگاری ئه‌کات که‌ چاوه‌ری‌یه‌تی ؟ یه‌که‌م جه‌نگی جیهانی
له‌دایک بوونی یه‌کیتی سوڤیتی سۆشیالیستی به‌ دوودا
هات . دووهم جه‌نگی جیهانی‌ش ده‌رکه‌وتنی کوۆمه‌ڵی ولاتی
سۆشیالیستی و گه‌لی ولاتی نیشتمانی سه‌ر به‌خۆی به‌ دوودا
هات . ئه‌گه‌ر ئیمپریالیسته‌ ئه‌مریکایی‌یه‌کان هه‌ر سوور
بوون له‌سه‌ر هه‌لگیرساندنێ سێ‌یه‌م جه‌نگی جیهانی ،
ئه‌توانی بو ترێ که‌ سه‌دان ملیۆن خه‌لکی تر دینه‌ پال
سۆشیالیزم و ، ئه‌وسا که‌ پارچه‌یه‌ک زه‌وی ته‌سک نه‌بێ
هیچی که‌ به‌ده‌ست ئیمپریالیزمه‌وه‌ نامێنێ و ، له‌وانه‌یه‌
سیستی ئیمپریالیزم به‌ ته‌واوی هه‌ره‌س به‌ینێ .

ئیمه‌ له‌باره‌ی پاشه‌ پوژی دنیاوه‌ رووناک بیه‌ین ،
چونکه‌ باوه‌ری نه‌گورمان به‌وه‌ هه‌یه‌ که‌ گه‌لان به‌ ده‌ستی
خۆیان له‌ میژووی مروڤایه‌تی دا ، دووایی به‌ سه‌رده‌می

جهنگ نه هينن . هه قال ماوتسيتونگ زور له ميـژه
وتوويه تي . جهنگ ، نهو درنده يه ، «سه ره نجام له سايه ي
گه شه کردني کومه لي مروفايه تي يه وه ههر له ناو نه بري و ،
نه نانه ت پاشه روژيکي دووريش ناخايه ني . به لام بو له ناو
بردني جهنگ ههر ته نيا ريگه يه ک هه يه ، نه ويش ههر
ريگه ي به ره هستي کردني جهنگه به جهنگ و ، به ره هستي
کردني جهنگي دژي شوړشه به جهنگي شوړشگيرانه» . (۱)
با هه موو نهو گه لاتـه ي تووشي ده ستدر يـژي و
چه وسانه وهو تالان و بروي ئيمپرياليزمي ئه مرکابي بوون ،
يه بگرن ! با ئالاي ره وای جهنگي گهل بهرز بکهينه وهو ، تي
بکوشين له پيناوي مه سه له ي ناشتي جيهان و رزگـلري
تـيـسـتـمـانـي و ديموکراتي گه لي و شوښياليزم دا ! سهرکه وتن له
چاره ي گه لاني جيهان نو سراوه !
بژي سهرکه وتني جهنگي گهل !

(۱) ماوتسيتونگ : «مه سه له ستراتيـجي به کاني جهنگي
شوړشگيرانه ي چين» ، «نووسـراوه هه لـبـژـيـرـدراوه کاني
ماوتسيتونگ» ، بهرگي يه که م .

خوینده واری به ریز : تکیه پیشه کی سهیریکی نهم
وشانه بکه و شاره زایان بیه ، تا به ناسانی له باسه کسه
بگهیت ..

بالادهستی : تفوق

بوری بوری : منافسه ، یا مباراة

به ره یه کگرتوو : الجبهة المتحدة

پارتنی کومونیست **Communist Party** : الحزب الشيوعي

تایبه تیتی : خصوصية

جهنگی بهرگری : حرب المقاومة

جهنگی بزئیو : الحرب المتحركة

جهنگی دریز خایان : الحرب الطويلة الامد

جهنگی ده سدریز کی کرانه : الحرب العدوانية

جهنگی ناوخو : الحرب الاهلية

چه که ناوکی به کان : الاسلحة النووية

دیسپلین **Discipline** : انضباط

دوخ : وضع

دهسه لاتی سیاسی : السلطة السياسية

رؤکیت **Rocket** : صاروخ

ریشیزنیزم **Revisionism** : التحريفية

ریشیزنیزم : تحريفي

سه ره تا : مبدأ

سیستیم **System** : نظام

فه رهنگ : الثقافة (فارسی به)

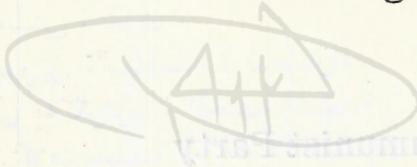
کولونى : Colony : مستعمرة

لو جیک : Logic : منطق

ناکوکی : التناقض

ههلبازی : الانتهازية

تیور : نظرية

نوروزیان مستقفا

رقم الايداع في المكتبة الوطنية ببغداد ١٣٩ - ١٩٧١

انتهى الطبع بتاريخ ٦-٤-١٩٧١

دانهای به (١٥٠) فلسفه

بغدا چاپخانهی الزمان - ٤ - ٣٠٠٠ - ١٩٧١

